

**HỌC VIỆN PHANXICÔ
PHÂN KHOA THẦN HỌC**

**Sinh viên thực hiện:
GIUSE-CLARA NGUYỄN DUY ĐĂNG, OFM.**

***MỤC VỤ TRUYỀN THÔNG HƯỚNG TỚI
SỰ TRƯỞNG THÀNH CHO GIỚI TRẺ NGÀY NAY
THEO TÔNG HUẤN CHRISTUS VITIT***

Luận văn Tốt Nghiệp Thần Học

**Giáo sư hướng dẫn:
PHANXICÔ XAVÊ NGUYỄN MINH THIỆU, SDB.**

TP. Hồ Chí Minh, 2024

LỜI TRI ÂN

“Lạy Chúa, xin ban cho con đức tin ngay thẳng, đức cậy vững vàng, đức mến hoàn hảo, cảm thức và hiểu biết để con thi hành huấn lệnh thánh thiện và chân thật của Chúa”. (Lời Kinh Thánh Phanxicô Assisi)

Trước hết, lời tạ ơn con dâng lên Chúa vì muôn vàn ân huệ Chúa đã đổ xuống trên con, Người đã tạo dựng và cho con hiện hữu trong cõi người ta dẫu rằng con bất toàn, con yếu đuối nhưng chính Ngài đã dìu dắt con đi và chọn gọi con trong ơn gọi thánh hiến.

Thứ đến, em xin chân thành cảm ơn các anh trong Tỉnh Dòng Thánh Phanxicô Việt Nam, anh Giám Tỉnh, các anh trong các giai đoạn huấn luyện và các anh linh hướng. Các anh đã yêu thương, đồng hành và hướng dẫn em trong thời gian tu học. Em cũng xin cảm ơn các anh trong Ban Giám Đốc, quý giáo sư, quý anh em tu sĩ sinh viên đã luôn động viên, giúp đỡ và đồng hành với em trong thời gian qua tại Học Viện Phanxicô.

Đặc biệt, con xin chân thành cảm ơn cha Phanxicô Xaviê Nguyễn Minh Thiệu, SDB giáo sư hướng dẫn đã nhận lời và tận tình giúp con thực hiện bài tiểu luận thần học này.

Con xin trân thành tri ân cha Đaminh Nguyễn Hữu Cường, OP giáo sư phản biện đã góp ý cho bài tiểu luận của con thêm hiện sinh và phong phú.

Sau cùng, con xin gửi lời cảm ơn đến gia đình, các thân nhân và ân nhân đã luôn động viên, giúp đỡ và nhớ đến con trong lời cầu nguyện.

Nguyện xin Thiên Chúa là nguồn mạch mọi sự tốt lành và bình an, nhờ lời chuyển cầu của Đức Trinh Nữ Maria Vô Nhiễm Nguyên Tội, cha thánh Phanxicô và các thánh trong Dòng Anh Em Hèn Mọn, xin Chúa ban cho tất cả quý vị sức khỏe, bình an-thiện hảo và luôn chan chứa niềm vui trong ơn gọi, trong sứ vụ Chúa trao.

Xin tất cả quý vị nhận nơi con lòng thành cảm ơn!

Học Viện Phanxicô, ngày 15 tháng 05 năm 2024

NHẬN XÉT CỦA GIÁO SƯ PHẢN BIỆN

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Số điểm: ...../20

Ngày..... tháng..... năm 2024

Ký tên

Đaminh Nguyễn Hữu Cường, OP

BẢNG KÝ HIỆU VÀ VIẾT TẮT

I. CÁC SÁCH KINH THÁNH

St	Sáng thế
Lv	Lêvi
Tv	Thánh vịnh
Cn	Châm ngôn
Kn	Khôn ngoan
Mt	Tin Mừng theo Thánh Mátthêu
Mc	Tin Mừng theo Thánh Máccô
Lc	Tin Mừng theo Thánh Luca
Ga	Tin Mừng theo Thánh Gioan
Cv	Công Vụ Tông Đồ
Cl	Thư gửi tín hữu Côlôxê
Hr	Thư gửi tín hữu Hipri

II. CÁC TÀI LIỆU KHÁC

GLHTCG	Sách Giáo lý Hội thánh Công giáo
HĐGMVN	Hội Đồng Giám mục Việt Nam

III. CÁC KÝ HIỆU KHÁC

s.	Số
tr.	Trang
x.	Xem

MỤC LỤC

LỜI TRI ÂN	i
NHẬN XÉT CỦA GIÁO SƯ HƯỚNG DẪN	ii
NHẬN XÉT CỦA GIÁO SƯ PHẢN BIỆN	iii
BẢNG KÝ HIỆU VÀ VIẾT TẮT	iv
MỤC LỤC	v
DẪN NHẬP	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Phương pháp nghiên cứu	1
3. Phạm vi và giới hạn đề tài nghiên cứu	2
4. Nội dung nghiên cứu	2
5. Mục đích	3
6. Đóng góp của luận văn	3
CHƯƠNG I : KHÁI QUÁT VẤN ĐỀ	4
I. CÁC KHÁI NIỆM CĂN BẢN	4
1. Các khái niệm căn bản về sự trưởng thành	4
a. Theo xã hội học	4
b. Theo tâm lý học	5
c. Theo Kitô giáo	6
2. Khái niệm về truyền thông	7
a. Khái niệm truyền thông	8
b. Nền tảng Kinh Thánh của Truyền thông.	9
c. Quan điểm của huấn quyền về truyền thông	11
3. Đặc điểm của nền văn hoá kỹ thuật số	12

II.	ẢNH HƯỞNG CỦA NỀN VĂN HOÁ KỸ THUẬT SỐ TRUYỀN THÔNG...	16
1.	Trong đời sống xã hội.....	16
2.	Trong đời sống Giáo Hội.....	20
3.	Trong đời sống giới trẻ.....	23
a.	Những vấn nạn của giới trẻ hiện nay.....	23
b.	Các thách thức và cơ hội đối với mục vụ truyền thông cho giới trẻ	26
III.	QUAN ĐIỂM CỦA GIÁO HỘI LIÊN QUAN ĐẾN TRUYỀN THÔNG QUA CÁC VĂN KIỆN	28
1.	Sắc lệnh Inter Mirifica.....	28
2.	Huấn thị Communio Et Progressio.....	29
3.	Một số văn kiện khác.....	30
CHƯƠNG II : TRUYỀN THÔNG HƯỚNG TỚI SỰ TRƯỞNG THÀNH CHO GIỚI TRẺ NGÀY NAY THEO TÔNG HUẤN CHRISTUS VIVIT		
I.	GIỚI THIỆU.....	33
1.	Giới thiệu về Tông Huấn <i>Christus Vivit</i>	33
2.	Tầm quan trọng của Tông Huấn <i>Christus Vivit</i> đối với giới trẻ và mục vụ giới trẻ.....	38
II.	NHỮNG ĐIỂM NỔI BẬT TÔNG HUẤN HƯỚNG TỚI SỰ TRƯỞNG THÀNH CHO GIỚI TRẺ	40
1.	Truyền thông giữa Thiên Chúa với người được đồng hành.....	40
a.	Truyền thông trong cầu nguyện.....	40
b.	Truyền thông trong thực trạng xã hội ngày nay	41
2.	Truyền thông giữa người đồng hành và người được đồng hành	44

a.	Giới trẻ là một phần quan trọng trong Giáo Hội cần được đón nhận và tôn trọng	44
b.	Giới trẻ cần được hướng dẫn để phát triển và trưởng thành.....	45
c.	Tôn trọng và khuyến khích sự đa dạng của giới trẻ để họ phát triển tiềm năng.....	46
3.	Lời loan báo cho giới trẻ dựa theo Tông Huấn	47
a.	Thiên Chúa là tình yêu.....	47
b.	Đức Kitô cứu độ con.....	48
c.	Đức Kitô đang sống	49
d.	Thần Khí ban sự sống	49

CHƯƠNG III : MỤC VỤ TRUYỀN THÔNG ĐỂ NGƯỜI TRẺ PHÁT TRIỂN TOÀN DIỆN .....

52

I. CÁC PHƯƠNG TIỆN TRUYỀN THÔNG HIỆN NAY VÀ CÁCH THỨC THAM GIA HIỆU QUẢ CHO GIỚI TRẺ .....

52

1.	Các phương tiện truyền thông	52
2.	Cách thức tham gia truyền thông hiệu quả cho giới trẻ theo Tông Huấn.	54
a.	Ngôn ngữ tình yêu	54
b.	Linh hoạt và sống động	55
c.	Những việc phục vụ.....	56
d.	Âm nhạc.....	57
f.	Thiên nhiên	60
g.	Các cuộc quy tụ	62

II. CÁC HOẠT ĐỘNG MỤC VỤ TRUYỀN THÔNG HƯỚNG ĐẾN SỰ TRƯỞNG THÀNH CHO GIỚI TRẺ.....

62

1.	Mục vụ truyền thông mang tính hiệp hành.....	62
a.	Theo Sắc lệnh Inter Mirifica của Công đồng Vatican II	64
b.	Theo Huấn Thị Communio et Progressio	65
c.	Theo Tông Huấn <i>Christus Vivit</i> (từ số 203 đến số 208).....	66
2.	Xây dựng thông điệp truyền thông củng cố đức tin và loan báo Tin Mừng ...	68
a.	Mục vụ giới trẻ và mục vụ gia đình.....	68
b.	Mục vụ giới trẻ và mục vụ truyền giáo.....	69
c.	Đời sống nội tâm.....	71
d.	Việc đạo đức bình dân	72
3.	Đào tạo người trẻ trở thành chứng nhân loan báo Tin Mừng.....	73
4.	Tổ chức các hoạt động trực tuyến tương tác với giới trẻ	74
5.	Xây dựng các nội dung truyền thông sáng tạo và hấp dẫn.....	77
	KẾT LUẬN	79
	THƯ MỤC	82

DẪN NHẬP

Có thể nói cuộc đời mỗi một con người được ví như một hành trình phải ra đi khám phá, tìm kiếm giá trị và ý nghĩa đích thực của cuộc đời. Nhiều người ra đi nhưng không biết mình đi đâu và về đâu, họ thực hiện một hành trình thật dài, thật xa nhưng không tìm ra nguồn hạnh phúc, có lẽ đây cũng chính là thực trạng của các bạn trẻ trong xã hội phát triển hiện đại 4.0 ngày nay. Là người Kitô hữu chúng ta phải thực hiện hành trình lữ hành trong đức tin, niềm hy vọng, và có Chúa dẫn dắt hành trình của chúng ta thông qua Thân thể Người là Giáo Hội để chúng ta được vững bước và trưởng thành trong mọi khía cạnh.

1. Lý do chọn đề tài

Khởi đi từ Tông Huấn “*Đức Kitô đang sống. Ngài là niềm hy vọng của chúng ta và là sự trẻ trung đẹp nhất của thế giới này. Tất cả những gì Ngài chạm đến đều trở nên trẻ, mới và đầy sức sống*”¹. Đây là những lời mở đầu Tông Huấn “*Christus vivit – Đức Kitô Đang Sống*” của hậu Thượng hội đồng về người trẻ, được ký ngày 25/3/2019 tại Loretto, gọi đến “*người trẻ và toàn dân Chúa*”. Với thông điệp trên và những thao thức về người trẻ trong thế giới hôm nay, nên người viết đã chọn đề tài “*Mục Vụ Truyền Thông Hướng Tới Sự Trưởng Thành Cho Giới Trẻ Ngày Nay Theo Tông Huấn Christus Vivit*”.

2. Phương pháp nghiên cứu

Người viết dùng phương pháp thu thập, phân tích và tổng hợp dữ liệu để trình bày đề tài “*Mục Vụ Truyền Thông Hướng Tới Sự Trưởng Thành Cho Giới Trẻ Ngày Nay*”. Áp dụng cho giới trẻ Việt Nam trước những tác động của nền văn hoá truyền thông kỹ thuật số.

---

¹ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, Tông Huấn Christus Vivit - *Chúa Kitô Đang Sống*, S. 1, tr.5.

3. Phạm vi và giới hạn đề tài nghiên cứu

Bài nghiên cứu được trình dựa trên Tông Huấn *Christus Vivit* và một số văn kiện liên quan đến truyền thông của Giáo Hội đề cập đến các phương tiện truyền thông xã hội. Người viết cũng dựa trên các tông thư, tông huấn và thông điệp của Giáo Hội có liên quan đến truyền thông và giới trẻ và mục vụ giới trẻ để trình bày đề tài.

4. Nội dung nghiên cứu

Đề tài “*Mục Vụ Truyền Thông Hướng Tới Sự Trưởng Thành Cho Giới Trẻ Ngày Nay theo Tông Huấn Christus Vivit*” được triển khai trong ba chương. Chương thứ nhất, người nghiên cứu định nghĩa một số khái niệm căn bản về sự trưởng thành theo quan điểm của xã hội học, tâm lý học và Kitô giáo. Cũng như khái niệm về truyền thông và nền tảng truyền thông trong Kinh Thánh và quan điểm của huấn quyền về truyền thông. Tiếp đó là ảnh hưởng của nền văn hoá kỹ thuật số truyền thông trong đời sống xã hội, Giáo Hội và nhất là đời sống giới trẻ.

Trong chương hai, người nghiên cứu giới thiệu về Tông Huấn *Christus Vivit* và nêu lên tầm quan trọng của Tông Huấn đối với người trẻ cũng như phương hướng truyền thông cho giới trẻ. Thứ đến người nghiên cứu sẽ trình bày những điểm nổi bật mà Tông Huấn truyền thông cho giới trẻ ngang qua việc đồng hành cùng giới trẻ và lời loan báo quan trọng cho giới trẻ nhận biết Thiên Chúa là tình yêu, Đức Kitô là Đấng cứu độ và là Đức Kitô đang sống, Chúa Thánh Thần Đấng ban sự sống.

Chương ba, người nghiên cứu trình bày phương thức mục vụ truyền thông để người trẻ phát triển toàn diện. Trong đó đề cập đến các phương tiện truyền thông hiện nay và cách thức tham gia truyền thông hiệu quả cho giới trẻ theo Tông Huấn. Thứ đến là các hoạt động mục vụ truyền thông hướng đến sự trưởng thành cho giới trẻ ngang qua việc mục vụ truyền thông mang tính hiệp hành, xây dựng thông điệp truyền thông để củng cố đức tin và loan báo Tin Mừng, đào tạo người trẻ trở thành chứng nhân loan báo Tin Mừng, Tổ chức các hoạt động trực tuyến tương tác với giới trẻ và xây dựng các nội dung truyền thông sáng tạo và hấp dẫn nhằm thu hút giới trẻ.

5. Mục đích

Việc nghiên cứu Đề tài “*Mục Vụ Truyền Thông Hướng Tới Sự Trưởng Thành Cho Giới Trẻ Ngày Nay theo Tông Huấn Christus Vivit*” là điều cần thiết để nhận ra vai trò và định hướng truyền thông nhằm phát triển con người toàn diện. Qua đó, chúng ta có thể hiểu được các khía cạnh mà truyền thông có thể hỗ trợ, nhằm đưa Tin Mừng đến với giới trẻ trong nền văn hóa kỹ thuật số. Hơn thế, người nghiên cứu đưa ra những cách thức mục vụ truyền thông cho giới trẻ để giúp các nhà giáo dục và huấn luyện có thể sử dụng truyền thông một cách hữu hiệu nhất trong việc đồng hành cùng giới trẻ trong nền văn hoá kỹ thuật số hiện nay.

6. Đóng góp của luận văn

Tông Huấn là tài liệu phong phú hướng dẫn mục vụ cho giới trẻ trong thời đại hiện nay về phương pháp làm mục vụ giới trẻ. Tông Huấn không trực tiếp đưa ra một phương pháp cụ thể nhưng Tông Huấn có nhiều gợi ý về định hướng cũng như thực hành mục vụ. Do đó, bài nghiên cứu này người viết cố gắng rút ra những suy tư và chỉ dẫn từ Tông Huấn, từ đó gợi ý một đường hướng và phương pháp làm mục vụ cho giới trẻ trong hoàn cảnh hiện nay nhằm hướng giới trẻ tới sự phát triển toàn diện.

CHƯƠNG I : KHÁI QUÁT VẤN ĐỀ

Để làm rõ hơn về đề tài “*Mục Vụ Truyền Thông Hướng Tới Sự Trưởng Thành Cho Giới Trẻ Ngày Nay theo Tông Huấn Christus Vivit*”. Trước hết, chúng ta cần tìm hiểu một số định nghĩa và khái niệm căn bản liên quan đến các lĩnh vực truyền thông và sự ảnh hưởng của nền văn hoá kỹ thuật số truyền thông trong đời sống xã hội, Giáo Hội và nhất là đời sống giới trẻ mà đề tài đang nhắm tới.

I. CÁC KHÁI NIỆM CĂN BẢN

1. Các khái niệm căn bản về sự trưởng thành

Khi nói đến sự trưởng thành của một người chắc chắn sẽ có rất nhiều quan điểm giải thích khái niệm này, tuy nhiên tất cả đều có thể đúc kết với những ý cơ bản như sau: Trưởng thành là sự phát triển lớn lên cả về vóc dáng và tinh thần ở những người bình thường. Đặc biệt, một người được coi là trưởng thành nếu họ có suy nghĩ thấu đáo để đưa ra những hành động chín chắn, không gây tổn hại đến người khác. Trưởng thành là khi biết bản thân đang làm gì và chịu mọi trách nhiệm về hành động đó. Trong pháp luật, 18 tuổi được coi là trưởng thành để chịu trách nhiệm. Theo Đại từ điển tiếng Việt thì người trưởng thành được hiểu là “người đã lớn khôn và tự lập được”. Khái niệm như thế xem ra rất trừu tượng, tuy nhiên chúng ta có thể hiểu người trưởng thành là người đã “lớn” tức đã hoàn thiện về mặt thể chất, còn “khôn” là chín muồi về mặt tâm lý. Và là người “tự lập được” tức là có sự trưởng thành về mặt xã hội. Có khả năng sống, hoạt động độc lập trong xã hội được. Tuy nhiên, chúng ta cần xét khái niệm về sự trưởng thành trong một vài lĩnh vực cụ thể để có cái nhìn khách quan trong từng quan điểm nhìn nhận về sự trưởng thành.

a. Theo xã hội học

Sự trưởng thành là một quá trình mà qua đó các cá nhân học hỏi giá trị và quy tắc xã hội để cá nhân tồn tại như một thành viên của xã hội, các giá trị thuộc về các khía cạnh tình cảm của văn hoá liên quan tới nhận thức về cái đúng và cái sai, về cái tốt cái xấu.

Đó là chuẩn mực, là các tiêu chuẩn hành vi được hình thành dựa trên một cộng đồng tán thành trong suy nghĩ và tư cách đạo đức. Các quan niệm về các giá trị trong một xã hội khác nhau không phải lúc nào cũng đồng nhất trong các nhóm khác nhau².

Như vậy, có thể nói sự trưởng thành theo xã hội học có những thay đổi rất phức tạp trong nhận thức, tư duy, và các tiêu chuẩn. Sự thay đổi đó phụ thuộc rất cụ thể vào hoàn cảnh xã hội, văn hoá và nền giáo dục của từng cộng đồng, từng dân tộc, trong các thời đại khác nhau mà cá nhân đó sống và hoạt động. Do đó, yếu tố trưởng thành nằm ở cách sống là tập hợp các giá trị, các tiêu chuẩn, suy nghĩ, hành động và hành vi mà cá nhân đã trao đổi, quyết định áp dụng vào cuộc sống trong xã hội.

b. Theo tâm lý học

Một câu hỏi đặt ra, khi nào thì một người đạt đến trưởng thành? Tính theo năm tuổi không giúp ích gì trong trường hợp này, bởi vì một người có thể được xem là trưởng thành ở tuổi 20 nhưng người khác mãi đến tuổi 40 vẫn không có hi vọng gì về việc trưởng thành. Thật khó khi định nghĩa về trưởng thành vì nó luôn biến đổi và phức tạp. Sự trưởng thành cần đến một tiến trình điều chỉnh liên tục những thay đổi không ngừng nơi ước muốn và tính trách nhiệm. Một người có thể trưởng thành cho dù họ không lập gia đình, không con cái hoặc không công việc nghề nghiệp. Theo nghiên cứu của nhiều nhà Tâm lý học người trưởng thành là một khái niệm tổng hợp được xem xét cả trên bình diện Sinh học, Tâm lý học, Xã hội học. Các quan điểm của các lý thuyết về sự trưởng thành tùy thuộc nhiều vào yếu tố văn hóa và tâm, sinh lí. Tóm lại, có thể nói yếu tố để xác định sự trưởng thành của một người là người trưởng thành biết họ là ai một cách tương đối, cũng như xác lập được mục tiêu họ hướng đến, nhằm mục đích gì trong một cái nhìn tổng thể³.

Đối với tâm phân học, quan niệm về trưởng thành được gắn liền với sự quân bình cá nhân, mà căn bản là sự hài hòa giữa những chiều kích sâu thẳm nhất của nhân cách.

---

² x. VŨ QUANG HÀ, *Xã Hội Học Đại Cương*, Nxb Đại Học Quốc Gia Hà Nội, 2002, tr. 121-122.

³ x. TRẦN THỊ THU MAI, *Giáo Trình Tâm Lý Học Người Trưởng Thành*, Nxb Trường Đại Học Sư Phạm TP. HCM, 2013, tr. 5-7.

Trong một câu tuyên bố thời danh, Sigmund Freud đồng hóa sự trưởng thành với khả năng yêu thương và làm việc cách tự do, hoặc khả năng giải quyết những cuộc giằng co nội tâm, cách riêng những giằng co vô thức làm ngăn trở yêu thương và làm tê liệt hoặc làm cản trở cho khả năng sinh sản⁴.

c. Theo Kitô giáo

Tuyên Ngôn Về Giáo Dục Kitô Giáo của Công Đồng Chung Vaticano II đặc biệt quan tâm đến vai trò quan trọng của việc giáo dục trong đời sống con người, nên tầm ảnh hưởng này ngày càng sâu rộng với sự phát triển của xã hội và nhất là giới trẻ hiện nay. Những tiến bộ kỳ diệu trong lãnh vực kỹ thuật và nghiên cứu khoa học, những phương tiện truyền thông xã hội tân tiến, đang công hiến cho con người điều kiện thuận lợi để dễ dàng tiếp cận gia sản văn hoá và tinh thần, đồng thời giúp nhau thêm phong phú nhờ những mối liên hệ mật thiết hơn giữa các cộng đồng cũng như giữa các dân tộc. Từ đó, khắp nơi đều có những nỗ lực để hoạt động giáo dục ngày càng được phát huy. Những quyền căn bản về giáo dục của mọi người, nhất là của trẻ em và cha mẹ, được tuyên bố và công nhận trong nhiều văn kiện. Bởi Mẹ Giáo Hội muốn chu toàn sứ mệnh đã lãnh nhận từ nơi Đấng sáng lập, là loan truyền mầu nhiệm ơn cứu độ cho mọi người và tái lập mọi sự trong Chúa Kitô, nên đảm nhận trách nhiệm chăm lo cho đời sống toàn diện của con người, kể cả cuộc sống trần thế trong những điều liên quan đến ơn gọi siêu nhiên. Vì thế, toàn thể dân Chúa, đặc biệt các em thiếu nhi và giới trẻ là mối quan tâm hàng đầu nhằm giúp đỡ, hướng dẫn các em tiếp cận những tiến bộ của các ngành tâm lý học, sư phạm và giáo khoa, để có thể phát triển hài hoà những khả năng thể lý, luân lý và tinh thần, dần dần có được ý thức trách nhiệm đầy đủ hơn, nhờ luôn biết nỗ lực kiện toàn đời sống cá nhân và hướng đến thái độ tự do đích thực, can đảm và kiên trì lướt thắng mọi trở ngại⁵. Vì ý thức sâu xa trách nhiệm của mình Công Đồng khẳng định:

---

⁴ x. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Trưởng Thành Nhân Bản – Trưởng Thành Kitô Giáo*, <https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/truong-thanh-nhan-ban-truong-thanh-kito-huu-40219>

⁵ x. CÔNG ĐỒNG VATICANO II, *Tuyên Ngôn Về Giáo Dục Kitô Giáo*, Nxb Tôn Giáo, 2016, tr. 717-723.

“Giáo Hội có trách nhiệm giáo dục với một lý do đặc biệt, không những vì Giáo Hội cũng là một cộng đồng nhân loại, nên phải được thừa nhận là có khả năng giáo dục, hơn thế Giáo Hội có nhiệm vụ loan báo cho mọi người con đường cứu rỗi, cũng như thông ban sự sống Chúa Kitô cho các tín hữu, và luôn quan tâm giúp họ đạt tới sự sống viên mãn trong Chúa Kitô. Bởi thế, Giáo Hội như người mẹ kiên quyết thực hiện một nền giáo dục để giúp cho đời sống con cái mình được thấm đẫm tinh thần của Chúa Kitô, đồng thời cũng cộng tác với mọi dân tộc để cổ vũ cho việc hoàn thiện hoá con người toàn diện, phục vụ lợi ích của xã hội trần thế và xây dựng một thế giới mang tính nhân bản hơn”⁶.

Như vậy, Tuyên Ngôn Về Giáo Dục Kitô Giáo cho chúng ta có cái nhìn về sự phát triển của con người toàn diện khi họ đạt được phát triển hài hòa các điều kiện thể lý, luân lý và trí dục, ngõ hầu họ thủ đắc cách tiệm tiến một ý nghĩa hoàn hảo hơn về trách nhiệm trong việc rèn luyện cuộc đời một cách có thứ tự và chủ động, cũng như trong việc tìm kiếm tự do đích thực ngay trong việc nhận biết và yêu mến Thiên Chúa. Do đó, con người đạt tới sự phát triển toàn diện sẽ trưởng thành trong cả chiều kích nhân bản và Kitô giáo.

2. Khái niệm về truyền thông

Ngày nay, thuật ngữ truyền thông là một trong những khái niệm được nhắc đến và sử dụng phổ biến trong hoạt động truyền bá, quảng cáo. Đặc biệt, thời đại công nghệ bùng nổ thông tin hiện nay thì truyền thông nắm một vai trò vô cùng quan trọng trong mọi lĩnh vực của đời sống con người.

---

⁶ CÔNG ĐỒNG VATICANO II, *Tuyên Ngôn Về Giáo Dục Kitô Giáo*, Nxb Tôn Giáo, 2016, tr. 724.

a. Khái niệm truyền thông

Khái niệm “truyền thông” theo gốc Latin là “communicare” có nghĩa “chia sẻ”, truyền đạt, truyền tải, thông chia. Truyền thông là truyền thông tin nhờ các kênh nhất định⁷. Từ lâu, truyền thông là một khái niệm bao hàm nhiều ý nghĩa khác nhau, giờ đây sự phát triển của công nghệ và sự chuyên nghiệp hoá các hoạt động càng làm tăng thêm nội hàm mới cho thuật ngữ vốn đa nghĩa này, đặc biệt trong thời đại mà người ta xem truyền thông như là một biểu trưng của xã hội trong thiên niên kỷ thứ ba. Thế kỷ XIX phát minh ra những hệ thống kỹ thuật cơ bản trong lĩnh vực truyền thông, liên lạc chính là thời kỳ nảy sinh những ý niệm nền tảng của một quan niệm xem thông giao, truyền thông như là một nhân tố hội nhập các xã hội con người.⁸

Trong Sứ điệp của Đức Thánh Cha Phanxicô Ngày Truyền Thông Thế giới 2018 ngài nói:

“Truyền thông là một phần trong kế hoạch của Thiên Chúa dành cho chúng ta và là một cách thiết yếu để trải nghiệm tình bằng hữu. Được tạo ra giống hình ảnh Đấng Tạo Hóa, chúng ta có thể bày tỏ và chia sẻ tất cả những gì là chân, thiện, mỹ. Chúng ta có thể mô tả kinh nghiệm của chính mình và thế giới xung quanh chúng ta, và do đó, tạo ra kỷ ức lịch sử và sự hiểu biết về các sự kiện”⁹.

Hiểu theo nghĩa thần học, truyền thông tự nguồn gốc của nó là một ý niệm đích thực thần học được đặt nền trên mạc khải Kitô giáo và có chủ đề là tâm điểm sự hiểu biết của Kitô giáo về Thiên Chúa và thế giới. Ngay từ Công Đồng Nicêa, Thiên Chúa đã được nhìn như là một “sự duy nhất trong quan hệ”, Đáng là sự truyền thông nơi chính Người.

---

⁷ x. NGUYỄN NHƯ Ý, *Hạn Từ “Truyền Thông”*, Trong *Đại Từ Điển Tiếng Việt*, Đại Học Quốc Gia TP. HCM, năm 2010, tr. 1679.

⁸ x. ARMAND VÀ MICHELE MATTELART, *Lịch Sử Các Lý Thuyết Truyền Thông*, dịch giả Hồ Thị Hoà, Nxb Tri Thức, tr. 11-15.

⁹ X. Sứ Điệp Của Đức Thánh Cha Phanxicô Ngày Truyền Thông Thế Giới 2018,

<http://trungtammucvudcct.com/su-diep-cua-duc-thanh-cha-phanxico-ngay-truyen-thong-the-gioi-2018/>

Richard cho thấy rằng chính Tôma Aquinô cũng dạy rõ ràng rằng Thiên Chúa xét như một nhân vị chính là mối tương quan và truyền thông. Ở đây Ba Ngôi là “một bản thể Thiên Chúa duy nhất được nhìn như một sự kiện truyền thông giữa các ngôi vị cùng tiếp nhận, sở hữu và thi hành bản tính duy nhất của mình trong mạng lưới truyền thông”¹⁰.

b. Nền tảng Kinh Thánh của Truyền thông.

Thiên Chúa không chỉ truyền thông một sứ điệp, mà còn truyền thông chính bản thân Ngài như quà tặng. Chúa Ba Ngôi, bản chất là truyền thông trọn vẹn khiến Ba Ngôi chỉ còn là một Bản Tính duy nhất nhưng vẫn phân biệt được là Ba Ngôi. Thiên Chúa truyền thông ra bên ngoài với những hoạt động Tạo Dựng, Mạc Khải, Nhập Thể, Cứu độ.¹¹

Trong Cựu Ước

Thiên Chúa truyền thông qua công trình Tạo Dựng

Thiên Chúa là tình yêu và Người muốn chia sẻ hiệp thông liên kết tình yêu nội tại nơi Ba Ngôi cho các thụ tạo của Người. Sáng thế ký trình thuật Thiên Chúa tạo dựng muôn loài muôn vật từ hư vô trống rỗng bằng lời quyền năng của Người (x. St 1, 3-26)

Sách Giáo Lý Hội Thánh Công Giáo số 293 nói như sau: “Thế giới được tạo dựng để làm vinh danh Thiên Chúa”. Thực vậy, khi chiêm ngắm muôn loài muôn vật trong trật tự vũ trụ, trí khôn con người có thể nhìn thấy công trình của Thiên Chúa mà ca ngợi sự vĩ đại và quyền năng của Thiên Chúa qua công trình tạo dựng: “Trời xanh tường thuật vinh quang Thiên Chúa, không trung loan báo việc tay Người làm” (Tv 19,1). Không phải vì Thiên Chúa cần chúng ta ca ngợi để gia tăng vinh quang của Ngài, nhưng hoàn toàn phát xuất từ lòng nhân hậu của Ngài, Thiên Chúa đã tạo dựng mọi vật từ hư không, để thông truyền hạnh phúc và vinh quang của Ngài. Thiên Chúa bắt đầu nói với con người trong ngôn ngữ của tạo vật, và tâm tình ca ngợi Thiên Chúa trào lên trong trái tim con người.

---

¹⁰ x. FRANZ-JOSEP EILERS, *Truyền Thông Trong Mục Vụ Và Truyền Giáo*, tr. 23.

¹¹ x. HĐGMVN/Bài Giảng Huấn Mục Vụ Truyền Thông, *Giáo Trình Mục Vụ Truyền Thông Tổng Quát*, tr. 7-8.

Thánh Phanxicô là một minh họa nổi bật khi lời cầu nguyện và tâm tình ngợi khen Thiên Chúa Tối Cao được vang lên trong “Bài ca tạo vật” (x. GLHTCG, 344)

Thiên Chúa truyền thông qua Mạc Khải

Tất cả Cựu Ước có thể được coi là một bản tường thuật về việc Thiên Chúa truyền thông với Israel. Người sử dụng mọi đường lối và phương tiện truyền thông bằng lời và cả nền văn hoá nhân loại hiện có. Thiên Chúa vận dụng mọi phương thế truyền thông khác nhau, từ giận dữ, tới yêu thương, bằng hành động và im lặng, bằng bão tố và sự chở che cho dân Người khỏi tay kẻ thù và tai ương. Người nói trực tiếp với các ngôn sứ cũng như vua chúa bề tôi của Người. Diện đối diện với Môsê. Người ký kết Giao Ước với dân Người và tỏ lộ cho họ kinh nghiệm về lòng tha thứ để giúp họ luôn luôn bắt đầu quay trở lại. Như thế, Thiên Chúa truyền thông bằng nhiều cách và cuối cùng việc truyền thông của Người được lưu giữ bằng văn bản, một phương tiện truyền thông làm chứng về hoạt động truyền thông của Thiên Chúa¹².

Trong Tân Ước

Thư Hipri tóm tắt tiến trình truyền thông của Thiên Chúa trong Cựu Ước cũng như trong Tân Ước:

“Thưa xưa nhiều lần nhiều cách, Thiên Chúa đã phán dạy cha ông chúng ta qua các ngôn sứ; nhưng vào thời sau hết này, Thiên Chúa đã phán dạy chúng ta qua Thánh Tử. Thiên Chúa nhờ Người mà dựng nên vũ trụ, đã đặt Người làm Đấng thừa hưởng muôn vật muôn loài. Người là Đấng dùng lời quyền năng của mình mà duy trì vạn vật”¹³.

---

¹² x. FRANZ-JOSEP EILERS, *Truyền Thông Trong Mạc Vụ Và Truyền Giáo*, tr. 30.

¹³ *KINH THÁNH*, Ấn bản 2012, Nhóm Phiên Dịch Các Giờ Kinh Phụng Vụ, Tôn Giáo, Hà Nội, 2012, tr. 2092.

Là Con Thiên Chúa, Đức Giêsu Kitô là Đấng Trung Gian tuyệt vời nhất giữa Thiên Chúa và loài người, đồng thời cũng là Nhà Truyền Thông tuyệt vời nhất, truyền thông chân lý cứu độ cho thế giới bằng lời nói và việc làm của Người. Nơi Bí Tích Thánh Thể là tột đỉnh của truyền thông.

Ngôi Hai nhập thể để nối lại mối dây truyền thông giữa Thiên Chúa và loài người. Chúa Giêsu chính là nhà Truyền Thông trọn hảo. Giáo Hội được gọi và sai đi để tiếp tục công việc truyền thông của Chúa Ba Ngôi trong sức mạnh của Chúa Thánh Thần, để Thiên Chúa tiếp tục mạc khải và nhập thể ngay ở đây và lúc này, trong mọi nơi mọi lúc¹⁴.

Như vậy, Thiên Chúa truyền thông chính mình không chỉ qua công trình tạo dựng, qua mạc khải, mà còn qua việc đi vào lịch sử nhân loại mà đỉnh điểm là Đức Giêsu Kitô, Ngôi Lời nhập thể. Người vừa là phương tiện truyền thông vừa là nội dung truyền thông và là người thực hiện nội dung truyền thông một cách trọn hảo. Bởi truyền thông được khởi đi từ Thiên Chúa, qua Ngôi Lời mà đến với con người, đồng thời nhờ Lời mà tiếng của con người mới vọng tới Thiên Chúa và được lắng nghe. Huấn thị *Communio et Progressio* khẳng định: Đức Giêsu là khuôn mẫu và chuẩn mực cho việc truyền thông của thời đại chúng ta¹⁵.

c. Quan điểm của huấn quyền về truyền thông

Trong lịch sử Giáo Hội, các phương pháp truyền thông đã có sự thay đổi từ thái độ ngờ vực và bác bỏ sang thái độ hiểu biết có phê phán và chấp nhận cách thận trọng. Điều này thể hiện rõ qua các văn kiện của Giáo Hội về truyền thông.

Kinh Thánh và truyền thông Giáo Hội

---

¹⁴ HĐGMVN/Bài Giảng Huấn Mục Vụ Truyền Thông, *Giáo Trình Mục Vụ Truyền Thông Tổng Quát*, tr. 8.

¹⁵ x. HỘI ĐỒNG GIÁO HOÀNG VỀ TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI, *Huấn Thị Communio Et Progressio*, S. 33.

Trong suốt lịch sử cứu độ, Thiên Chúa luôn là nhà truyền thông tiên khởi, vào thời sau hết việc Con Thiên Chúa là hình ảnh hữu hình của Thiên Chúa vô hình, là trưởng tử của mọi loài thọ tạo (x. Cl 1,15), Đáng làm cho loài người biết được khuôn mặt yêu thương của Chúa Cha. Kinh Thánh nói về những phương pháp và hình thức truyền thông khác nhau mà Chúa Giêsu đã sử dụng để truyền đạt sứ điệp. Ở bất cứ nơi nào, Chúa Giêsu đều loan báo Nước Thiên Chúa cho mọi hạng người (x. Lc 5,31-32). Người thường phá bỏ lề luật và các điều cấm kỵ (x. Ga 8,4-11; Mt 15,1-28). Thông điệp của Người dựa trên nền tảng Kinh Thánh vững chắc để chống lại sự dữ và thế lực tôn giáo (x. Mt 4). Sau cùng một thông điệp tình yêu vĩ đại được diễn tả âm thầm trong cuộc khổ nạn, tử nạn và Phục sinh của Người. Đức Giêsu sai các sứ giả của Người đến tận cùng thế giới để loan báo Tin Mừng (x. Mt 28; Mc 16). Người ban cho họ Thánh Thần và ơn nói các ngôn ngữ trong ngày lễ Ngũ tuần (x. Cv 2,5-11). Như thế, sứ mạng của Giáo Hội là tiếp tục truyền thông sứ điệp Tin Mừng cho tới ngày cùng tận¹⁶.

Công đồng Vaticano II mô tả nghĩa vụ truyền thông của Giáo Hội qua những từ ngữ sau: “Chúa Kitô, Đấng Trung Gian duy nhất đã thiết lập Giáo Hội thiện, một cộng đoàn đức tin, cậy và mến, như cấu trúc hữu hình trên trần gian mà Người không ngừng bảo vệ. Qua Giáo Hội, Người đổ tràn chân lý và ân sủng cho mọi người. Vì thế, nhờ loại suy xác thực, chúng ta có thể ví Giáo Hội với mẫu nhiệm Ngôi Lời nhập thể”¹⁷. Do đó, Giáo Hội ý thức rằng, như thân thể Đức Kitô, điều cốt yếu đối với Giáo Hội là phải công bố và truyền thông Đức Kitô bằng lời và việc làm.

3. Đặc điểm của nền văn hoá kỹ thuật số

Truyền thông bắt đầu và gắn liền với cuộc sống con người, điều này được phản ánh trong nền văn hóa của chúng ta. Do đó, lĩnh vực mở rộng của truyền thông đa văn hóa, trở thành một yếu tố quan trọng trong thời đại, nền “văn hóa mới” của một thế giới truyền thông

---

¹⁶ x. NGÔ QUANG TUYÊN, *Quan Điểm Của Liên Hội Đồng Giám Mục Á Châu Về Truyền Thông Xã Hội Cho Việc Loan Báo Tin Mừng*, tr. 116-117.

¹⁷ x. CÔNG ĐỒNG VATICANO II, *Hiến Chế Tín Lý Về Giáo Hội*, Nxb Tôn Giáo, 2016, S. 8, tr. 80.

toàn cầu hóa đặt ra một thách thức riêng biệt và đặc thù, bởi vì có một cách mới để truyền thông, với những khả năng và quan điểm mới. Điều này Thông điệp Redemptoris Missio nói: nền văn hóa mới này không chỉ bắt nguồn từ bất kỳ nội dung nào được thể hiện, mà còn từ thực tế, nơi đó tồn tại những cách truyền thông mới, với ngôn ngữ mới, kỹ thuật mới và tâm lý mới¹⁸. Vậy đâu là những yếu tố đặc trưng của nền văn hoá kỹ thuật số?

Trước hết, nền “văn hóa mới,” Truyền thông hiện đại thường bị ảnh hưởng bởi cảm xúc nhiều hơn là lý trí. Thực tế cho thấy truyền thông hiện đại được quyết định bởi cảm xúc nhiều hơn lý trí tức là con tim hơn là cái đầu. Con người tạo ra phương tiện để đáp ứng nhu cầu, nhưng khi phương tiện phát triển và chiếm lĩnh không gian sống, nó quay trở lại kích thích các nhu cầu của chúng ta khiến chúng ta chạy theo thị hiếu của cảm xúc hơn sự phân định của lý trí¹⁹.

Thứ đến, thế giới truyền thông hiện đại tạo ra không gian ảo. Thời kỹ thuật số làm tâm trí con người ngập tràn những thông tin, hình ảnh và âm thanh, thay đổi không ngừng từng giây từng phút. Thực tế đó làm cho con người hướng ngoại nhiều hơn hướng nội và đương nhiên tác động rất lớn trên đời sống tinh thần, thay vì chúng ta dành thời gian để làm những điều có ích thì lại mất nhiều tiếng mỗi ngày để vùi đầu vào thế giới ảo để giải trí, chúng ta đang mất quá nhiều thời gian cho thế giới ảo mà quên đi những giá trị thật, những tình cảm thật sự của mình²⁰.

Một đặc điểm khác của văn hoá kỹ thuật số là thế giới của truyền thông hiện đại không biên giới. Điều đang xảy ra và các văn hóa phẩm từ khắp nơi trên thế giới, có thể truy cập được cho mọi người, trong một thế giới truyền thông toàn cầu hóa, nhất là sự

---

¹⁸ X. ĐỨC GIÁO HOÀNG GIOAN PHAOLÔ II, *Thông điệp Sứ Vụ Đấng Cứu Thế*, Vatican, 1991, S. 37, tr 47.

¹⁹ x. PHẠM MINH TRIỀU, *Truyền Giáo Trong Truyền Thông Xã Hội: Những Thách Thức Cho Giáo Hội Tại Á Châu*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/truyen-giao-trong-truyen-thong-xa-hoi-nhung-thach-do-cho-giao-hoi-tai-a-chau-60819>.

²⁰ x. NGUYỄN VĂN KHẨM, *Người Trẻ Và Thế Giới Ảo*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/nguoi-tre-va-the-gioi-ao-48911>.

xuất hiện của truyền hình kỹ thuật số qua vệ tinh mang truyền thông mới này đến mọi hang cùng ngõ hẻm của các đất nước²¹.

Đặc điểm kế tiếp, nền “văn hóa mới” tiếp tục sống trên các nghi lễ mới, thách thức sự tác động của các nghi lễ tôn giáo truyền thống cách đặc biệt. Gregory Goethals đã phản ánh nhiều năm trước đây về hiện tượng này và gọi nó là “Con Bò Vàng,” đề cập đến lịch sử của Israel khi bà viết rằng: “nghi lễ Tivi: sự tôn thờ trên bàn thờ video”. Sự quan tâm chia sẻ của dân chúng ngày càng lớn hơn không còn là nghi lễ tôn giáo và kinh nghiệm nữa, nhưng hơn thế là các lễ nghi thế tục thay thế tôn giáo²².

Điểm kế tiếp, văn hóa truyền thông hiện đại là được định hướng giải trí. Nó không có quá nhiều kiến thức, mà mọi người tìm kiếm khi họ xem Tivi, theo dõi một bộ phim hoặc thậm chí đọc một bài báo và các ấn phẩm định kỳ. Họ ưa thích muốn được giải trí bởi báo lá cải và các ngôi sao và cuối cùng, thường chỉ muốn giết thời gian. Thậm chí thông tin ngày càng trở thành một phương tiện giải trí trong mục “thông tin, giải trí”, nơi thông tin được trình bày một cách giải trí. Không có nhu cầu để khán thính giả nỗ lực để hiểu, nhưng thay vào đó đưa chúng ta đến thế giới của các chính trị gia, các ngôi sao và diễn viên đang lên hoặc các hình thức khác của chương trình, cái mà dẫn đến nhu cầu về giải trí hoặc sự tò mò của người tiếp nhận²³.

Một đặc điểm khác của nền văn hoá kỹ thuật số là được xác định mạnh mẽ hơn bằng thương mại hóa. Truyền thông trước hết là phải kiếm tiền và điều này dường như rất thường xuyên là mục đích duy nhất. Các chương trình được sản xuất và được trình chiếu theo ‘bảng xếp hạng’ và nếu chúng không phù hợp với mong đợi, chúng đơn giản là bị rút đài. Chủ nghĩa tiêu dùng được thúc đẩy thông qua quảng cáo rầm rộ và các giá trị được trình bày trong các chương trình và quảng cáo không còn là những giá trị truyền thống.

---

²¹ x. PHẠM MINH TRIỀU, *Truyền Giáo Trong Truyền Thông Xã Hội: Những Thách Thức Cho Giáo Hội Tại Á Châu*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/truyen-giao-trong-truyen-thong-xa-hoi-nhung-thach-thuc-cho-giao-hoi-tai-a-chau-60819>

²² x. Ibid.,

²³ x. Ibid.,

Trong một cách phát triển các biểu tượng và nghi lễ tôn giáo cũng được sử dụng cho việc buôn bán và mục đích thương mại ví dụ như công ty thực phẩm Hà Lan Unilever đã quảng bá bảy loại kem mới với tên của bảy môi tội đầu; một công ty bia của Bỉ đã quảng cáo bia của mình liên quan đến Giờ Thứ Mười Một: bạn sẽ vào làm chứ; một miếng phô mai được quảng cáo bởi các thiên thần²⁴.

Bên cạnh đó là “văn hoá tốc độ”. Truyền thông hiện đại đặt hiệu quả tốc độ là đối tượng ưu tiên thì tốc độ lại trở thành văn hoá. Phần lớn hoạt động hiện nay của truyền thông được định hướng bởi những câu hỏi cần có lời giải đáp, hơn bao giờ hết Internet đang trở thành nơi hỏi và trả lời, các bộ máy tìm kiếm và các mạng xã hội là nơi đầu tiên nhiều người tìm đến khi cần lời khuyên hay tìm kiếm câu trả lời và dòng câu hỏi tuôn chảy không ngừng làm con người dễ trở nên hời hợt, bị phân tán vào những điều ít quan trọng vốn đem lại cho cuộc sống con người một ý nghĩa và niềm hy vọng, đồng thời khiến con người lệ thuộc vào kỹ thuật hơn là suy tư tìm kiếm chân lý và chia sẻ khát vọng sâu thẳm vào thời đại của chúng ta, khi mà “trao đổi thông tin là chia sẻ chính mình, thế giới quan của mình, niềm hy vọng và lý tưởng của mình²⁵”.

Nền “văn hoá Zapping”. Một thứ văn hóa mới mà người ta gọi là văn hóa “Zapping” nghĩa là việc hay thay đổi các kênh truyền hình bằng điều khiển từ xa. Văn hóa này nói về hiện tượng đa số chúng ta mỗi lần đến quảng cáo là liên remos qua chương trình khác, hoặc một chương trình nhằm chán là chuyển kênh ngay. Văn hóa Zapping cũng là một thói quen lướt web trên các thiết bị kỹ thuật số được ghi nhận là nhiều người trở thành con nghiện Internet. Hiện tượng Zapping liên tục khiến con người chúng ta không thể thiếu điện thoại bên mình và dường như người ta coi người ở trên mạng quan trọng hơn

---

²⁴ x. Ibid.,

²⁵ x. ĐGH BENEDICT XVI, Sứ điệp “*Ngày Truyền Thông Thế Giới Lần thứ 46*”, (20/05/2012), <https://catechesis.net/su-diep-ngay-the-gioi-truyen-thong-cua-dgh-benedict-xvi-nam-2012/>

người đang đối diện với mình. Văn hóa Zapping khiến con người có thói quen thích khám phá, thích sống ảo và kết thân với người ảo. Vì thế, con người ngày nay cũng ít chung thủy với nhau, thiếu xác tín và trung thành cho một công việc hay ngay cả trong ơn gọi vì văn hoá Zapping dẫn người ta luôn theo xu thế đi tìm cái mới cho dù đó chỉ là ảo. Văn hóa Zapping còn khiến cho con người sống ảo, phạm tội ảo dễ dàng vì họ tin là người kia không biết mình nên dễ dàng phạm tội phạm tội ảo và cho đó là chuyện riêng tư không ảnh hưởng đến ai. Và như thế nền văn hoá zapping khiến con người ngày nay dễ rơi vào khủng hoảng và thật khó xác định căn tính của mình để trung thành với nhau với lý tưởng và ngay cả trong ơn gọi²⁶. Trong tác phẩm *Hồng Ân Trung Tín và Niềm Vui Kiên Trì* nhận định, thời đại của chúng ta là một thời đại thử thách. Vì thế, sống cuộc đời thánh hiến trong thế giới hôm nay gặp nhiều gian nan vì trung tín và thiếu sức mạnh để kiên trì. Chúng ta cũng nhận thức được nền văn hoá tạm bợ của thời đại này ảnh hưởng đến những chọn lựa trong cuộc sống của chúng ta, nền văn hoá đem đến một sự trung tín mong manh và bấp bênh cho con người thời đại²⁷.

Như thế, từ những đặc điểm của nền văn hoá kỹ thuật số hiện đại, chúng ta thấy nó mang đến một đóng góp vào nền văn hóa mới, nơi không chỉ mở rộng khả năng truyền thông của chúng ta vượt thời gian và không gian. Chúng cũng mở ra những chiều kích và thách thức mới cho đời sống con người, cho cách tiếp cận đối với truyền thông hiện đại.

II. ẢNH HƯỞNG CỦA NỀN VĂN HOÁ KỸ THUẬT SỐ TRUYỀN THÔNG.

1. Trong đời sống xã hội

Truyền thông có ảnh hưởng rất lớn đến mọi vấn đề trong xã hội. Nó tác động đến nhận thức của cộng đồng, từ nhận thức sẽ tác động đến hành động và ứng xử của công

---

²⁶ x. TẠ DUY TUYỀN, *Văn Hóa Zapping Ảnh Hưởng Tới Hôn Nhân*,

<https://daminhthamhiep.net/2015/09/van-hoa-zapping-anh-huong-toi-hon-nhan/>

²⁷ x. BỘ CÁC HỘI ĐỒNG ĐỜI SỐNG THÁNH HIẾN VÀ CÁC TU ĐOÀN TÔNG ĐỒ, *Hồng Ân Trung Tín Và Niềm Vui Kiên Trì*, S 1, tr. 6.

chúng. Khi một ứng xử được lặp đi lặp lại sẽ hình thành nề nếp, tập quán. Thông qua truyền thông những điều này tác động và ảnh hưởng lên cộng đồng mạng một khi vấn đề được chấp nhận thì tốc độ lan truyền sẽ nhanh chóng trong cộng đồng mạng và xã hội.

Vấn nạn sống ảo và mất khả năng tập trung

Trong đời sống hiện nay, việc một số gương mặt trở thành “người nổi tiếng” nhờ internet và mạng xã hội không còn là hiện tượng cá biệt. Trên thực tế, tầm ảnh hưởng của những cá nhân trên không chỉ dừng lại ở thế giới ảo, mà còn tác động trực tiếp tới một bộ phận xã hội nhất là những người dùng các thiết bị công nghệ cao. Điều này không chỉ xảy ra với tâm hồn trẻ thơ, thiếu nhi học sinh, tuổi vị thành niên mà còn cả một số người lớn, ảo tưởng làm cho họ lầm tưởng về cuộc sống, gia đình xã hội, mọi cái đều lý tưởng, đẹp như mơ, gọi là thế giới ảo. Với internet, mọi cái đều lý tưởng, tuyệt đối, dễ tạo cho con người một ảo ảnh về cuộc sống, mơ hồ nhân vật ảo, thế giới ảo, cuộc sống ảo, người hùng ảo, mọi sự đều ảo, ám ảnh đến tâm thức, xa thực tế, dẫn đến nhiều đổ vỡ cá nhân và gia đình. Bên cạnh đó quan điểm, não trạng, lối sống đang bị méo mó, tình trạng vô cảm gia tăng, họ xem lợi lộc là trên hết, dễ dãi với bản thân, thích hưởng thụ, thiếu nghị lực, ý chí, nhân bản, luân lý, đạo đức kém, thiếu bản lĩnh, thiếu trách nhiệm, kêu ca, đòi hỏi cũng ngày một gia tăng²⁸.

Vấn nạn tin giả và các thông tin sai lệch

Theo Cục Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử, công nghệ phát tán, chia sẻ tin giả đan xen trên nền tảng các mạng xã hội nhanh tới mức không còn phân biệt được đâu là tin gốc, đâu là tin dẫn lại. Tin giả gây hiểu nhầm về các vấn đề về sắc tộc, tôn giáo, vùng miền có thể làm gia tăng căng thẳng, thậm chí tạo ra bạo lực, bất ổn an ninh xã hội. Tin giả góp phần làm suy giảm niềm tin vào báo chí truyền thống, gia tăng sự hoài nghi đối với các nền tảng truyền thông xã hội²⁹.

---

²⁸ x. PHÊRÔ NGUYỄN VĂN ĐÊ, *Giới Trẻ Và Truyền Thông Công Giáo*, <https://gpcantho.com/gioi-tre-va-truyen-thong-cong-giao/>

²⁹ x. NGUYỄN PHƯƠNG, *Những Hệ Lụy Khi Tin Giả Phát Tán*, <https://vnexpress.net/nhung-he-luy-khi-tin-gia-phan-tan-4665859.html>

Có thể nói tin giả ảnh hưởng tiêu cực lớn nhất của mạng xã hội hiện nay, nó gây ra nhiều đau thương, ta vỡ, tù tội cho cá nhân và gây bất ổn cho xã hội. Ngoại tình, ly hôn cũng do mạng xã hội. Tù tội cũng bởi mạng xã hội, vấn đề ăn gian nói dối cũng tràn lan trên mạng. Công kích, bôi nhọ, sát phạt nhau cũng dùng mạng xã hội. Người ta tung tin thất thiệt để lừa gạt, để câu “Like” câu “View”, để nổi tiếng hay để vu khống nhau³⁰.

Những lạm dụng trong không gian mạng

Bên cạnh bao nhiêu lợi ích phong phú mà Internet mang lại cho thế giới, người ta cũng có thể nhận diện rất rõ vô số những lãnh vực của không gian mạng bị kẻ xấu lạm dụng, sinh ra những nguy hại khôn lường. Ngày nay có rất nhiều loại tội phạm mới trên không gian mạng Internet, đặc biệt là tội phạm trong ngành tài chính ngân hàng và lừa đảo tài sản. Phức tạp hơn, nhiều kịch bản ngày càng hoàn hảo hơn trước. Chúng thực hiện hành vi khủng bố trên mạng, tấn công các trang thông tin điện tử và dịch vụ trực tuyến, phá hoại dữ liệu, phát tán mã độc, virus máy tính và xâm nhập để chiếm đoạt. Dù đã được cảnh báo về thủ đoạn của bọn tội phạm công nghệ cao nhưng lừa đảo trực tuyến vẫn tiếp tục xảy ra do những thủ đoạn ngày càng tinh vi hơn. Thông tin lừa đảo thường được phát tán qua điện thoại, email và mạng xã hội. Nhiều người cả tin, tham tiền, chạy theo tin giả trúng thưởng, bị đe dọa nên lộ thông tin tài khoản, kẻ gian rút hết tiền. Bên cạnh đó cờ bạc, cá cược trên mạng đang gây ra sự hỗn loạn cho nhiều cá nhân và gia đình. Không gian mạng còn là nơi diễn ra các tệ nạn xã hội, buôn bán hàng cấm, mua bán hàng giả, hàng kém chất lượng, quảng cáo lừa đảo, gây mất trật tự, an toàn xã hội. Do truy cập Internet và tiết lộ thông tin cá nhân không đúng cách hoặc do bị bạn bè xấu dụ dỗ nên nhiều trẻ em, phụ nữ có nguy cơ rơi vào bẫy của đường dây buôn người hoặc bị lạm dụng, trở thành nạn nhân của nạn buôn người, nạn nhân của bạo lực và tệ nạn xã hội. Thêm vào đó bạo lực và bắt nạt trực tuyến cũng đang diễn ra ở nhiều nơi, đặc biệt là trong giới học sinh, thường dẫn đến căng thẳng, trầm cảm và thậm chí là tự tử. Hiện tượng vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, trộm cắp công nghệ, trộm cắp tài sản trí tuệ, trộm cắp bản quyền trên Internet cũng ngày

---

³⁰ x. TRẦN CAO KHẢI, *Người Kito Hữu Trước Vấn Nạn Tham Gia Mạng Xã Hội*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/nguoi-kito-huu-truoc-van-nan-tham-gia-mang-xa-hoi-68726>

càng gia tăng³¹. Đức Giáo Hoàng Phanxicô nói về vấn đề này trong hội nghị về Nhân quyền của trẻ em trong thế giới số như sau: Chúng ta gặp phải những điều cực kỳ khó khăn trên mạng, bao gồm sự lan truyền ngày càng tăng nội dung khiêu dâm; hiện tượng chat sex trên phương tiện truyền thông xã hội; và sự phát triển của các cuộc bắt nạt qua mạng một hình thức tấn công tinh thần, thể chất và phẩm giá con người thêm vào đó là hiện tượng gạ gẫm lạm dụng tình dục trẻ vị thành niên. Đó là chưa kể đến những tội ác nghiêm trọng và kinh khủng về nạn buôn bán người trực tuyến, mại dâm, và thậm chí là việc phát trực tiếp những hành động hiếp dâm và bạo lực đối với trẻ em ở nhiều nơi trên thế giới³².

Những trang web xấu làm suy đồi đạo đức

Truyền thông tiêu cực sa đà khai thác những bản năng yếu kém nơi con người qua lời nói, hình ảnh dâm ô, làm mất phẩm giá con người, vẻ đẹp sâu kín của giới tính con người. Cách riêng các trang mạng đen, đồi trụy, một chiều v.v. tấn công con người trong xã hội, làm cho một bộ phận không nhỏ bị ám ảnh bởi hình ảnh bạo lực và khiêu dâm, lệch lạc về tâm lý và luân lý, kích thích bản năng tính dục dẫn đến bi thảm kịch là quan hệ bạn bè dễ dãi, bừa bãi những mối tình chớp nhoáng, vội vã, lạm dụng và hư ảo³³.

Vấn đề “nghiện ngập” truyền thông

Các loại hình truyền thông càng ngày càng phong phú, các phương tiện truyền thông càng ngày càng đa dạng phục vụ rất nhiều tiện ích cho con người. Mỗi loại hình, mỗi phương tiện truyền thông có ưu thế riêng chúng có thể giúp con người học hỏi, thu lượm kiến thức, tạo mối tương quan, thư giãn, giải trí... Bên cạnh đó thì việc dành thời gian và sắp xếp thời giờ sử dụng các phương tiện ấy cho phù hợp trong đời sống thường nhật là điều hết sức đáng lưu tâm. Các nhà nghiên cứu đã đưa ra cho chúng ta một bản thống kê về việc chúng ta dành thời gian cho việc sử dụng các phương tiện truyền thông đại chúng. Nhật

---

³¹ x. NGỌC LAN, *Định Hướng Cho Hoạt Động Truyền Thông Công Giáo Tại Việt Nam*, <https://communication-theology.com/bai-viet/truyen-thong-truyen-giao/dinh-huong-cho-hoat-dong-truyen-thong-cong-giao-tai-viet-nam>

³² x. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp Thông*, S. 106, tr. 18.

³³ x. NGUYỄN VĂN ĐỆ, *Giới Trẻ Và Truyền Thông Công Giáo*, <https://gpcantho.com/gioi-tre-va-truyen-thong-cong-giao/>

báo, tạp chí, phim ảnh, phát thanh và truyền hình đã chiếm khá nhiều thời giờ của chúng ta. Những nghiên cứu gần đây cho thấy việc sử dụng Internet đã lấn vào số thời gian chúng ta quen dành cho các phương tiện truyền thông khác. Lần đầu tiên trong nhiều thập niên, việc xem truyền hình tại Hoa Kỳ chẳng hạn đã bị xếp sau các trò chơi điện tử, trao đổi thư điện tử và những hoạt động khác của Internet³⁴. Do đó, việc tiêu tốn nhiều giờ, nhiều tiền bạc trên internet tới mức độ bị nghiện, ghiền mê game, ghiền tictok... làm cho người nghiện internet quên mọi bổn phận, công việc chệnh mảng, học hành thất bại dẫn đến một lối sống cá nhân, ích kỉ, bị bỏ rơi, thiếu tình thương gia đình làm con người dễ tuyệt vọng, tự tử³⁵.

2. Trong đời sống Giáo Hội

Hiện nay trong phạm vi quốc gia lẫn quốc tế đang tràn ngập một số lượng khổng lồ các phương tiện truyền thông đủ loại, tốt xấu lẫn lộn, đang cố tranh giành ảnh hưởng: các sách báo tạp chí xuất bản định kỳ, các chương trình truyền thanh truyền hình, các loại phim ảnh, video, truyền thông điện tử hoặc kỹ thuật số qua vệ tinh và nhất là mạng internet... trong số đó có rất nhiều những nội dung xuyên tạc bóp méo sự thật, đòi bại khiêu dâm, hoặc cổ võ bạo lực hận thù. Chúng đang xói mòn các giá trị, hạ thấp phẩm tính, đã phá tôn giáo, hôn nhân và đời sống gia đình, gây nên những tác dụng xấu và cô lập con người trong một thế giới ích kỷ, hận thù, tàn ác... Nhiều thứ tương quan “ảo”, các loại tội phạm mới và các hình thức nghiện ngập mới của thời đại thông tin liên mạng đang gây ra những xáo trộn lớn lao cho gia đình, xã hội và Giáo Hội.

Những vấn đề luân lý trong truyền thông

Chúng ta thấy sách Giáo Lý Của Hội Thánh Công Giáo đề cập đến vai trò, mục đích và đưa ra những định hướng luân lý khi sử dụng các phương tiện truyền thông xã

---

³⁴ x. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp Thông*, S. 29-30, tr. 150.

³⁵ x. NGUYỄN VĂN ĐỆ, *Giới Trẻ Và Truyền Thông Công Giáo*, <https://gpcantho.com/gioi-tre-va-truyen-thong-cong-giao/>

hội³⁶. “Trong xã hội hiện đại, các phương tiện truyền thông xã hội có một vai trò quan trọng trong việc thông tin, việc thăng tiến văn hóa và việc giáo dục đào tạo”³⁷.

Giáo Hội nhìn nhận rằng các phương tiện truyền thông không phải là những sức mạnh mù quáng của tự nhiên nằm ngoài tầm kiểm soát của con người. Bởi vì Internet có thể đưa tới những hậu quả ngoài ý muốn, nhưng chính con người vẫn có quyền lựa chọn sử dụng mạng vào các mục đích và phương cách tốt hay xấu. Những lựa chọn đó chính là trọng tâm của vấn đề luân lý đạo đức trong truyền thông, được thực hiện không phải chỉ do những người tiếp nhận thông tin mà còn đặc biệt do những người kiểm soát các phương tiện truyền thông xã hội và ấn định cơ chế, chính sách, nội dung của việc truyền thông. Vì thế, phân định và chọn lựa các nội dung và các loại hình truyền thông xã hội là điều hết sức quan trọng. Phương tiện truyền thông như thế có thể ví như “con dao hai lưỡi”. Nghĩa là, tùy vào ý thức và cách chọn lựa đúng đắn hay sai lạc về nội dung truyền thông của người sử dụng, mà những phương tiện ấy “có thể là những công cụ hữu hiệu xây dựng sự hợp nhất và cảm thông, nhưng đôi khi cũng có thể là những phương tiện truyền bá một quan điểm méo mó về cuộc sống, gia đình, tôn giáo và luân lý”³⁸. Hơn thế nữa, “người ta có thể dùng các phương tiện thông tin để loan báo Tin Mừng, nhưng cũng có thể dùng chúng để bắt Tin Mừng chết lạng trong tâm hồn con người”³⁹. Trong Tông Huấn *Christus Vivit*, Đức Giáo hoàng Phanxicô cũng khẳng định: Các vấn đề như khiêu dâm trên mạng làm méo mó nhận thức của người trẻ về tính dục con người. Công nghệ được dùng theo cách này tạo ra một thực tế ảo song song, không màng đến phẩm giá con người⁴⁰.

Ảnh hưởng tới việc giáo dục gia đình Kitô giáo

---

³⁶ x. SÁCH GIÁO LÝ CỦA HTCG, số 906, 2492 – 2496.

³⁷ x. SÁCH GIÁO LÝ CỦA HTCG, số 2493.

³⁸ HỘI ĐỒNG GIÁO HOÀNG VỀ TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI, *Huấn Thị Thời Đại Mới* (Aetatis Navea), S. 7.

³⁹ *Ibid.*, S. 4.

⁴⁰ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, Tông Huấn *Christus Vivit* - *Chúa Kitô Đang Sống*, dịch giả Giám mục Luy Nguyễn Anh Tuấn, Nxb Tôn Giáo, 2019, S. 90, tr. 55

Giáo Hội nhìn nhận: “Các phương tiện truyền thông xã hội đã trở nên quan trọng đến nỗi đối với nhiều người, đó chính là phương thế chính yếu để thông tin và giáo dục, để hướng dẫn và kêu gọi con người trong những ứng xử của mình với tư cách một cá nhân, gia đình hay xã hội”.⁴¹ Vì thế, việc sử dụng đa dạng các hình thức truyền thông có ý nghĩa rất quan trọng, khả năng phổ biến thông tin, đặc biệt sự tương tác giữa cá nhân với cộng đồng trên mạng xã hội đem lại nhiều cảm xúc, ấn tượng tác động sâu sắc đến nhận thức. Sử dụng truyền thông đại chúng với nhiều hình thức xuất bản ấn phẩm, báo, tạp chí, phát thanh, truyền hình và các hình thức truyền thông hiện đại dựa trên nền tảng công nghệ Internet như báo điện tử, các trang thông tin Website, các trang mạng xã hội. Sự phong phú về hình thức truyền thông đã được tiếp sức từ công nghệ thông tin. Do đó, việc lan toả thông tin giữa cá nhân với gia đình, cộng đồng trở nên đơn giản, thuận tiện, hấp dẫn. Nhưng quan trọng nhất là vấn đề nội dung thông tin như thế nào để có thể tác động tích cực đến nhận thức và góp phần thay đổi thái độ, hành vi đối với quá trình giáo dục nhân cách từ gia đình mà mỗi cá nhân vừa đóng vai trò khách thể giáo dục vừa là chủ thể đối với quá trình tự giáo dục. Đức Giáo Hoàng Gioan Phaolô II cũng đã nhìn thấy mặt trái của các phương tiện truyền thông ngày nay, đang là mối nguy đáng lo ngại cho việc giáo dục trong gia đình Kitô giáo. Thay vì tiếp thu những tinh hoa tốt đẹp, không ít người trẻ lại sa vào cạm bẫy những loại hình văn hoá phi đạo đức⁴². Thực tế cho chúng ta thấy việc sử dụng điện thoại thông minh và mạng xã hội tác động sâu sắc đến từng thời khắc và mọi khía cạnh cuộc sống. Thống kê và nhiều bằng chứng khác cho thấy điều ấy, ông Nitin Gajria Giám đốc Google Việt Nam cho biết, dựa vào bảng đo lường của Google tại Việt Nam, trung bình mỗi ngày, một người sẽ cầm điện thoại lên và xem khoảng 150 lần, tức là hơn 10 lần

---

⁴¹ HỘI ĐỒNG GIÁO HOÀNG VỀ TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI, *Huấn Thị Thời Đại Mới*, S. 1.

⁴² X. NGUYỄN THANH NGƯ, *Ảnh Hưởng Của Truyền Thông Với Việc Giáo Dục Gia Đình Kitô Giáo*, <https://www.giaophanhatinh.org/anh-huong-cua-truyen-thong-voi-viec-giao-duc-gia-dinh-kito-giao.htdiocese>

mỗi giờ⁴³. Thói quen đó đan dệt vào nhịp sống, đi vào trong các tương tác, tương quan, suy nghĩ và cả đời sống cầu nguyện.

3. Trong đời sống giới trẻ

a. Những vấn nạn của giới trẻ hiện nay

Người trẻ đang sống trong thời đại của sự chọn lựa

Trong Tông Huấn Chúa Kitô Đang Sống Đức Giáo Hoàng Phanxicô cho rằng người trẻ đang sống trong thời đại của sự lựa chọn. Giới trẻ không thể sống lơ lửng lâu được, đây là tuổi phải lựa chọn và chính điều này làm nên sự hấp dẫn và cũng là nhiệm vụ lớn nhất của tuổi trẻ.⁴⁴ Thực vậy, chúng ta đang đứng giữa rất nhiều, cơ hội và cạm bẫy của sự lựa chọn mà chúng ta không hề hay biết. Chọn ngành, chọn nghề, chọn nơi ở, chọn bạn thân, chọn bạn đời, chọn lựa giữa nhu cầu và sở thích... trở nên khó khăn bởi ta phải lựa chọn giữa rất nhiều đáp án. Thời điểm chúng ta tự do, khoa học phát triển và truyền thông hiện đại nhất, cũng sẽ là thời điểm chúng ta buộc phải lựa chọn nhiều nhất khi có quá nhiều thứ chúng ta có thể làm, và quá nhiều sự lựa chọn được mang đến từ cộng đồng, gia đình, bạn bè mà chúng ta buộc phải ra một quyết định phù hợp nhất. Công nghệ truyền thông là một sự thể hiện tuyệt vời tài năng của con người, các phương tiện ấy đang đem lại vô số ích lợi cho xã hội và cơ hội cho giới trẻ. Nhưng để tránh những điều bất cập đã nêu và tránh hệ quả không tốt xảy ra, người trẻ cần phải biết lượng định và có óc phê bình. Trước tiên, người tiếp nhận truyền thông cần phải biết lượng định, tức là biết đo lường tầm mức quan trọng đối với các thông tin. Không thể coi mọi thông tin có tầm mức quan trọng như nhau, hoặc ngược lại coi chúng chẳng có gì quan trọng. Cũng không thể luôn luôn đánh giá tầm mức quan trọng của sự kiện hay biến cố dựa theo sự chú ý của các phương tiện truyền thông; bởi lẽ như đã nói, các thông tin truyền đến chúng ta không phải chúng không chịu một áp lực nào. Do đó, giá trị thực tế do chính sự kiện hay biến cố đó có thì không luôn

---

⁴³ x. VNBUSINESS, *Người Việt Kiểm Tra Điện Thoại 150 Lần/ Ngày*, <https://vnbusiness.vn/vien-thong/nguoi-viet-kiem-tra-dien-toai-150-lan-ngay-1011127.html>

⁴⁴ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 140, tr. 87-88.

luôn tương đồng với giá trị mà các phương tiện truyền thông muốn đem lại. Sự chênh lệch về giá trị ấy được biểu hiện ở những mức độ như: cao hoặc thấp, cao hơn hoặc thấp hơn, thật hoặc giả dối, hoàn toàn chính xác hoặc một phần đúng. Thời nay, một thực trạng đang diễn ra là cộng đồng, đặc biệt là giới trẻ đang dựa vào các phương tiện truyền thông để biết đâu là điều quan trọng trên thế giới. Nhà xã hội học Bernard Cohen, người Mỹ, đã lưu ý điều này khi viết rằng các phương tiện truyền thông “có lẽ không thành công nhiều lắm khi muốn cho người ta biết phải suy nghĩ thế nào, mà chỉ thành công khi cho người ta biết phải suy nghĩ về điều gì”⁴⁵.

Chính vì thế, người tiếp nhận truyền thông đòi hỏi phải biết lượng định và có óc phê bình. Cá nhân họ phải biết khôn ngoan chọn lựa những giá trị lành mạnh, biết loại bỏ những gì xấu xa. Về phía Giáo Hội, Giáo Hội không áp đặt những quyết định và chọn lựa, mà chỉ cố gắng giúp đỡ bằng cách chỉ cho con cái mình đặc biệt là giới trẻ thấy những tiêu chuẩn luân lý, đạo đức gắn liền với quá trình sử dụng các phương tiện truyền thông hiện đại.

Người trẻ đứng trước những thay đổi về xã hội và văn hoá

Người trẻ ngày nay đang sống trong một thời kỳ mới trong lịch sử của mình. Đó là thời kỳ có những thay đổi sâu sắc và nhanh chóng đang dần lan rộng ra toàn cầu. Những thay đổi được khơi dậy bởi trí thông minh và nỗ lực sáng tạo của con người đang quay trở lại ảnh hưởng đến bản thân con người, chúng ta có thể nói đó là sự thay đổi xã hội và văn hóa đích thực, sự thay đổi này đang lan rộng đến cả đời sống tôn giáo⁴⁶. Những mô hình xã hội lý tưởng đã sụp đổ, những cơ cấu kinh tế phát triển vẫn không giải thoát nhiều người khỏi cảnh nghèo đói, những phương tiện khoa học kỹ thuật phong phú lại làm con người đánh mất những tương quan lành mạnh, và những giá trị như những phẩm tính siêu hình của thế giới bị đổi thay. Do đó, có nhiều cá nhân đã bị lôi kéo, xô đẩy, dun

---

⁴⁵ X. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp Thông*, S. 29-30, tr 150-151.

⁴⁶ X. CÔNG ĐỒNG VATICANO II, *Hiến Chế Mục Vụ Về Giáo Hội Trong Thế Giới Ngày Nay*, Nxb Tôn Giáo, 2016, tr. 219.

đủ và hoàn toàn không chống cự nổi đã trở thành nạn nhân⁴⁷. Đức Phanxicô, trong thông điệp Laudato Si đã nhận định:

“Chúng ta đang đối diện không phải với hai cuộc khủng hoảng riêng biệt, một bên là cuộc khủng hoảng về môi trường, một bên là cuộc khủng hoảng xã hội, nhưng là một cuộc khủng hoảng phức tạp bao trùm cả xã hội lẫn môi trường”⁴⁸.

Hai cuộc khủng hoảng này tác động lẫn nhau tạo nên khủng hoảng kép là khủng hoảng xã hội và môi trường văn hoá. Điều này được Đức Gioan Phaolô II diễn tả là cuộc khủng hoảng văn hoá như sau:

“Ngày nay, chúng ta đang phải trải qua một cơn khủng hoảng văn hoá trong mức độ chưa từng có. Dĩ nhiên nền văn hoá hôm nay chứa đựng nhiều giá trị rất tích cực mà phần lớn là do sự Phúc Âm hoá mang lại; nhưng đồng thời nó cũng đã gạt bỏ những giá trị tôn giáo nền tảng và thu nhập những quan điểm trái ngược với niềm xác tín Kitô giáo”⁴⁹.

Do đó, việc quan tâm và giáo dục giá trị văn hóa truyền thống và văn hoá truyền thông cho giới trẻ hiện nay là một việc làm cấp thiết. Giúp giới trẻ ý thức và tự hào về cái hay, cái đẹp và giá trị của văn hóa dân tộc, văn hoá của Kitô giáo việc giáo dục này sẽ giúp cho họ hình thành bản lĩnh trong quá trình tiếp xúc với các nền văn hóa khác. Văn hóa truyền thống, và văn hoá truyền thông cần trở thành nền tảng trong việc giáo dục nhân bản, đạo đức và đức tin cho giới trẻ có thể hội nhập tốt hơn vào văn hóa truyền thông trong quá trình tiếp xúc với văn hóa thế giới.

---

⁴⁷ x. ỦY BAN GIÁO LÝ ĐỨC TIN TRỰC THUỘC HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Người Trẻ Và Xã Hội*, Nxb Tôn Giáo, 2021, tr. 62.

⁴⁸ ĐGH PHANXICÔ, *Thông điệp Laudato Si*, bản dịch Ủy Ban Bác Ái Xã Hội-Caritas Việt Nam, 2015, S. 139.

⁴⁹ ĐGH GIOAN PHAOLÔ II, *Lương Tâm Nhân Loại*, dịch giả Nguyễn Hữu Thi, 2006, tr. 68.

b. Các thách thức và cơ hội đối với mục vụ truyền thông cho giới trẻ

Các thách thức

Nhiều vấn đề phức tạp mà giới trẻ ngày nay đang phải đương đầu, Giáo Hội nhắc giới trẻ nhớ đến trách nhiệm đối với tương lai của xã hội và Giáo Hội, đồng thời khuyến khích và nâng đỡ giới trẻ ở mọi giai đoạn để họ đã sẵn sàng đón nhận trách nhiệm. Giáo Hội trao ban cho giới trẻ chân lý Tin Mừng như là một mẫu nhiệm đem lại niềm vui và giải phóng; mẫu nhiệm mà họ phải học hỏi, sống và chia sẻ với niềm xác tín và can đảm⁵⁰. Giới trẻ là tương lai của Giáo Hội, nhưng đồng thời cũng là mục tiêu mà các phương tiện truyền thông nhắm đến để khai thác. Trong Sứ điệp cho ngày Truyền thông Thế giới lần thứ 41, cử hành vào 31 tháng 5 năm 2007, Đức Giáo hoàng Bênêđictô XVI đã chọn chủ đề: “*Trẻ Em và Truyền Thông, một thách đố cho vấn đề giáo dục.*” Ngài mời gọi toàn Giáo Hội nhìn vào thực tại thế giới hôm nay, nơi mà trẻ em đang bị các phương tiện truyền thông khuôn đúc, giáo dục. Như thế việc giúp người trẻ có khả năng đáp ứng cách phù hợp đối với các thông điệp truyền thông là một thách đố⁵¹. Truyền thông có một vai trò hết sức quan trọng trong Giáo Hội nên ngày thế giới truyền thông xã hội đã được Đức thánh cha Phaolô VI thiết lập vào năm 1967, và được cử hành hằng năm. Cho tới nay Đức Phanxicô có một loạt Sứ điệp về truyền thông vừa rất sâu sắc vừa rất thực tiễn nhìn nhận vấn đề trong truyền thông và cảnh báo về những thách thức trong vấn đề mục vụ truyền thông. Tông Huấn *Gaudete et Exsultate* Đức Phanxicô nói về “*Các dấu hiệu của sự thánh thiện trong thế giới ngày nay*”, Đức thánh cha nêu các dấu hiệu đầu tiên là *kiên trì, nhẫn nại và hiền hòa*, trong đó ngài cảnh giác về những cách phát ngôn tùy tiện trên mạng xã hội (số 115) và kêu gọi chúng ta không để mình bị cuốn vào xu hướng bạo lực (số 116). Trong *Christus Vivit*, gửi các bạn trẻ và toàn dân Thiên Chúa Đức thánh cha đề cập đến “*môi trường kỹ thuật số*” (số 86-90) với những cơ hội và những cạm bẫy cần được nhận diện trong môi

---

⁵⁰ x. ĐGH GIOAN PHAO LÔ II, *Hội Thánh Tông Huấn Giáo Hội Tại Á Châu*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/hoi-thanh-tong-huan-giao-hoi-tai-a-chau-chuong-7-60698>

⁵¹ x. Báo Hiệp Thông của HĐGMVN số 42-43, năm 2007, *Truyền Thông Công Giáo Việt Nam: Cơ Hội Hay Thách Đố*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/truyen-thong-cong-giao-viet-nam-co-hoi-hay-thach-do-17921>

trường này. Trong Fratelli Tutti, trình bày bối cảnh thế giới qua hình tượng “Mây đen phủ trùm một thế giới đóng kín”, Đức thánh cha gọi tên một phần ‘mây đen’ đó là “ảo tưởng của truyền thông” (số 42-50), với những lưu ý về sự hung hăng thù hận đang lan tràn, và sự khẩn thiết phải văn hồi khả năng gặp gỡ, lắng nghe và đối thoại⁵².

Các cơ hội

Trong thời đại toàn cầu hóa, truyền thông là một lãnh vực rộng lớn và nhiều phức tạp, nhưng đó lại là một lợi thế hơn là một mối đe dọa, những phương tiện truyền thông xã hội đã trở nên quan trọng đến nỗi đối với nhiều người, nó trở thành những phương tiện chính để thông tin và giáo dục, hướng dẫn và tác động trên cách cư xử cá nhân, gia đình và xã hội. Đặc biệt, giới trẻ đang lớn lên trong một thế giới bị điều kiện hóa bởi truyền thông đại chúng. Ta thấy xuất hiện trên thế giới một nền văn hóa mới xuất phát từ sự kiện có những cách thức thông tin mới, với ngôn ngữ mới, kỹ thuật mới và tâm lý mới... Do đó việc mục vụ truyền thông cũng có nhiều cơ hội mở ra với giới trẻ qua cách tiếp cận bởi các phương tiện, truyền thông xã hội có vai trò lớn trong việc hình thành thế giới, các nền văn hóa và những cách suy nghĩ của nó, đã đưa tới những thay đổi mau lẹ và lan rộng trong đại đa số giới trẻ. Như thế, sứ mạng rao giảng Tin Mừng của Giáo Hội chắc chắn cũng chịu ảnh hưởng sâu xa do tác động của truyền thông đại chúng mang lại hiệu quả trong mục vụ truyền thông không chỉ ở các thành thị hay vùng phát triển mà cả ở những vùng xa xôi, nó có thể góp phần rất lớn vào việc rao giảng Tin Mừng cho mọi hang cùng ngõ hẻm của lục địa. Để đạt được mục đích này, Giáo Hội cần khám phá những cách thế hội nhập hoàn toàn truyền thông đại chúng vào kế hoạch và hoạt động mục vụ của mình, để nhờ cách dùng hiệu năng của chúng, Tin Mừng có thể tác động tới các cá nhân và toàn bộ các dân tộc, và những giá trị Nước Trời thấm nhập vào các nền văn hóa, nhất là tác động trên bộ phận giới trẻ ngày nay⁵³.

---

⁵² x. *Truyền Thông Trong Tầm Nhìn Của Đức Thánh Cha Phanxicô*, <https://tonggiaophanhue.net/muc-vu/truyen-thong/truyen-thong-trong-tam-nhin-cua-duc-thanh-cha-phanxico/>

⁵³ x. ĐGH GIOAN PHAO LÔ II, *Hội Thánh Tông Huấn Giáo Hội Tại Á Châu*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/hoi-thanh-tong-huan-giao-hoi-tai-a-chau-chuong-7-60698>

III. QUAN ĐIỂM CỦA GIÁO HỘI LIÊN QUAN ĐẾN TRUYỀN THÔNG QUA CÁC VĂN KIỆN

Công đồng Vatican lần thứ hai, gọi tắt là Công đồng Vatican II, là Công đồng đại kết thứ 21 của Giáo Hội Công giáo. Công đồng được Giáo Đức Giáo Hoàng Gioan XXIII khởi xướng và khai mạc vào ngày 11/10/1962, Công đồng cho rằng Giáo Hội cần được canh tân. Để kết nối với các thành phần dân Chúa trong thế kỷ XX, khi mà đời sống trọng vật chất ngày một chiếm lĩnh thế giới, một số hoạt động của Giáo Hội cần được canh tân, và giáo lý Công giáo cũng cần được rao giảng trong tương quan và dễ nắm bắt đối với các thành phần dân Chúa thuộc thời đại này. Kết quả là 16 văn kiện được Công đồng đưa ra nhằm phát triển mạnh mẽ hệ thống giáo lý và mục vụ như: cải cách sâu rộng hoạt động phụng vụ, đổi mới các học thuyết về Giáo Hội, mặc khải và giáo dân, cách tiếp cận mới trong quan hệ giữa Giáo Hội và thế giới về Đại kết, về quan hệ liên tôn và về tự do tôn giáo. Vì quan tâm đến những phương tiện truyền thông đại chúng nên người viết sẽ chú trọng đến các văn kiện trong thế kỷ XX, và nhất là bắt đầu từ Công Đồng Vatican II. Trước Công đồng Vatican II, thông điệp đầu tiên về phương tiện Truyền Thông Xã Hội Vigilanti Cura (29/6/1936) của Đức Thánh Cha Piô XI, bàn về điện ảnh. Văn kiện không chỉ lo bảo vệ khỏi những nguy hiểm của điện ảnh như trước đây, nhưng có một cái nhìn tích cực hơn. Kế đến thông điệp Miranda Prorsus (8/9/1957) do Đức Thánh Cha Piô XII ban hành, trình bày quan điểm của Giáo Hội về các phương tiện: điện ảnh, radio, Tivi và đã đề ra vài nguyên tắc mục vụ trong lãnh vực truyền thông⁵⁴.

1. Sắc lệnh Inter Mirifica

Sắc lệnh về các phương tiện truyền thông xã hội (Inter Mirifica) là sắc lệnh đầu tiên được đưa vào chương trình nghị sự để bàn thảo và được ban bố (4/12/1963) bởi Công đồng của Giáo Hội Công giáo. Đây là một trong chín sắc lệnh quan trọng của Công đồng bàn về phương tiện truyền thông ảnh hưởng mạnh mẽ trong đời sống xã hội cũng như tôn

---

⁵⁴ x. PHAN TẤN THÀNH, *Giáo Huấn Giáo Hội về các Phương Tiện Truyền Thông Xã Hội*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/giao-huan-giao-hoi-ve-cac-phuong-tien-truyen-thong-xa-hoi-63007>

giáo trong công cuộc loan báo Tin Mừng cho thế giới ngày nay. Sắc lệnh gồm 24 số, chia thành hai chương chính. Chương I, từ số 3 đến số 12, chủ yếu trình bày về các nguyên tắc luân lý trong việc sử dụng các phương tiện truyền thông; chương II, từ số 13 đến số 22, đưa ra những chỉ dẫn mục vụ cụ thể cho các thành phần trong Giáo Hội để áp dụng vào mục vụ truyền thông⁵⁵.

Đặt nền tảng trên sứ mạng của mình, Giáo Hội nhận thấy những lợi ích thiết thực và sự cần thiết của phương tiện truyền thông trong việc loan báo Tin Mừng trong sắc lệnh *Inter Mirifica*. Vì Giáo Hội được Chúa Kitô thiết lập để mang lại phần rỗi cho hết mọi người, và do đó Giáo Hội có nhiệm vụ phải rao giảng Phúc Âm, Giáo Hội Công Giáo nhận thấy mình có bổn phận dùng cả phương tiện truyền thông xã hội mà loan báo ơn cứu rỗi và dạy con người biết sử dụng chúng cho đúng đắn. Như thế, Giáo Hội đương nhiên có quyền sử dụng và làm chủ bất cứ một loại truyền thông xã hội nào, tùy theo sự cần thiết hay lợi ích cho việc giáo dục Kitô hữu và cho việc mưu cầu phần rỗi các linh hồn; các vị Chủ Chăn đứng kính có nhiệm vụ huấn luyện và hướng dẫn các tín hữu thế nào để họ biết dùng cả những phương tiện này mà theo đuổi phần rỗi và sự toàn thiện của mình cũng như của toàn thể gia đình nhân loại. Ngoài ra, giáo dân đặc biệt có bổn phận làm cho các phương tiện này thấm đẫm tinh thần nhân đạo và Kitô giáo, để chúng đáp ứng đầy đủ niềm mong đợi lớn lao của xã hội nhân loại và đúng với ý định của Thiên Chúa⁵⁶.

2. Huấn thị *Communio Et Progressio*

Huấn thị Mục Vụ *Communio et Progressio* được Ủy Ban Giáo Hoàng về Truyền Thông Xã Hội ban hành ngày 23/5/1971, nội dung đề cập đến khá nhiều lĩnh vực khác nhau. Bản văn trình bày hai phương hướng chính: sự cống hiến của truyền thông xã hội cho sự tiến bộ của con người khi xét đến “vai trò và các điều kiện cho các phương tiện truyền thông trong xã hội loài người” (các số 17-100) và “việc dần thân của người Công

---

⁵⁵ x. NGUYỄN VĂN DŨNG, *Tim Hiểu Các Văn Kiện Công Đồng Vaticanô II*, Học Viện Thánh Anphongsô, 2017, tr. 207-209.

⁵⁶ x. VŨ VĂN AN, *Năm Mươi Năm Inter Mirifica*, www.vietcatholicnews.net/News/Html/119438.htm

giáo trong lĩnh vực truyền thông” (các số 101-180). Huấn thị đã làm rõ quan điểm của Giáo Hội về lĩnh vực truyền thông nhằm thực thi những chỉ thị của Công đồng đã thảo luận trong sắc lệnh *Inter Mirifica*. Huấn thị nhấn mạnh vai trò quan trọng của Truyền Thông Xã Hội trong thế giới và đời sống của toàn nhân loại và nhắc đến sự hiện hữu của Giáo Hội nhằm đem nhân loại trở về sự hiệp thông với Thiên Chúa bằng cách mở ra sự truyền thông giữa con người với nhau⁵⁷. Huấn thị còn trình bày Đức Kitô như là một nhà truyền thông toàn hảo, và Bí tích Thánh Thể được nhìn như sự truyền thông hướng đến sự hiệp thông⁵⁸.

3. Một số văn kiện khác

Bài viết Giáo Huấn Giáo Hội Về Các Phương Tiện Truyền Thông Xã Hội của linh mục Phan Tấn Thành được đăng ngày 10/10/2020 trên trang báo điện tử của tổng giáo phận Sài Gòn, đã cung cấp cho ta thấy sự tiến triển rõ rệt trong quan niệm về truyền thông của Giáo Hội về các phương tiện truyền thông trong vòng 80 năm trở lại đây. Điều này được xác định qua các văn kiện sau⁵⁹:

Thông điệp *Redemptoris Missio* (8/12/1990). Trong thông điệp về sứ mạng truyền giáo, Thánh Gioan Phaolô II nhấn mạnh đến việc huấn luyện Dân Chúa sử dụng những phương tiện này cho việc loan báo Tin Mừng. Bên cạnh việc sử dụng các phương tiện, thông điệp còn đánh giá chúng như là một “điển đàn” quan trọng cho sứ mạng của Giáo Hội và văn hóa thời đại.

Huấn thị *Aetatis Novae* (22/2/1992, viết tắt AN) do Hội Đồng Giáo Hoàng về Truyền Thông Xã Hội ban hành nhân kỷ niệm 20 năm Huấn thị *Communio et progressio*. Văn kiện suy nghĩ về những hậu quả mục vụ của những cuộc cách mạng kỹ nghệ, cách

---

⁵⁷ x. TRUNG TÂM MỤC VỤ TỔNG GIÁO PHẬN TP. HCM, *Truyền Thông Công Giáo Việt Nam: Cơ Hội Hay Thách Thức*, <http://tmucvusaigon.org/tai-lieu/truyen-thong-cong-giao-viet-nam--co-hoi-hay-thach-do>

⁵⁸ x. PHAN TẤN THÀNH, *Giáo Huấn Giáo Hội về các Phương Tiện Truyền Thông Xã Hội*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/giao-huan-giao-hoi-ve-cac-phuong-tien-truyen-thong-xa-hoi-63007>

⁵⁹ x. *Ibid*

riêng về ảnh hưởng của các phương tiện Truyền Thông Xã Hội đối với các cá nhân và đời sống xã hội. Văn kiện mời gọi hợp tác trong công việc mục vụ với các chuyên gia về truyền thông.

Văn Kiện Luân Lý Trong Việc Quảng Cáo (22/2/1997). Văn kiện của Hội Đồng Giáo Hoàng về Truyền Thông Xã Hội, lưu ý về những đóng góp tích cực của quảng cáo cũng như những vấn đề luân lý của lãnh vực này.

Văn Kiện Luân Lý Trong Ngành Truyền Thông Xã Hội (2/6/2000). Văn kiện của Hội đồng Giáo hoàng về Truyền Thông Xã Hội, suy tư về những mục tiêu mà các phương tiện này nhắm đến cũng như về việc sử dụng về phía người tiếp nhận.

Văn Kiện Giáo Hội và Internet (28/2/2002). Văn kiện do Hội Đồng Giáo Hoàng về Truyền Thông Xã Hội soạn thảo, bàn về Internet như là một hình thức đặc biệt của Truyền Thông Xã Hội. Internet đang góp phần vào việc những thay đổi cách mạng trong thương mại, giáo dục, chính trị, các tương quan quốc nội và quốc tế. Cần phải khuyến khích việc sử dụng đúng đắn để góp phần vào sự phát triển, công lý và hoà bình.

Tông thư II Rapido Sviluppo (24/1/2005) của Thánh Gioan Phaolô II gửi những nhà hữu trách về Truyền Thông Xã Hội. Các tiến triển của các phương tiện Truyền Thông Xã Hội được nhìn như một dấu hiệu của sự tiến bộ xã hội, và đặt ra cho Giáo Hội những thách đố mới, làm thế nào đưa sứ điệp Tin Mừng vào “văn hóa mới” mà chúng tạo nên.

Ngoài ra phải kể đến những sứ điệp của Đức Thánh Cha được ban hành mỗi năm vào ngày Chúa Nhật sau lễ Thăng Thiên kể từ năm 1967 để cử hành ngày Truyền Thông Xã Hội.

Như vậy, truyền thông có tác động rất lớn trong đời sống và hoạt động của con người trong thời đại ngày nay, đặc biệt đối với các bạn trẻ. Trong xã hội, truyền thông đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành và tác động đến ý thức và quan điểm công chúng, quảng cáo sản phẩm và dịch vụ, giáo dục, giải trí và nhiều mục đích khác. Truyền thông giúp truyền tải thông tin từ người này sang người khác, từ nhóm này sang nhóm khác, từ

tổ chức này sang tổ chức khác. Trong lĩnh vực giáo dục truyền thông có vai trò quan trọng trong việc giáo dục và tạo ý thức cho công chúng. Nó giúp cung cấp kiến thức, thông tin về sức khỏe, giáo dục, môi trường, và nhiều lĩnh vực khác. Bên cạnh đó truyền thông cung cấp nhiều hình thức giải trí như phim ảnh, âm nhạc, trò chơi, và chương trình truyền hình. Điều này giúp giảm căng thẳng và mang lại niềm vui cho công chúng. Truyền thông càng phát triển mạnh mẽ, vai trò của nó càng quan trọng hơn bao giờ hết. Thứ đến, truyền thông đóng vai trò quan trọng trong Giáo Hội Công giáo nhất là trong hoàn cảnh này nay. Nó giúp truyền tải thông điệp Tin Mừng và giáo dục tín hữu về đức tin, lễ nghi, và giáo lý. Các phương tiện truyền thông như báo chí, truyền hình, radio, và mạng internet đóng vai trò quan trọng trong việc lan truyền thông điệp. Truyền thông giúp hình thành ý thức xã hội và tạo nên dư luận về các vấn đề liên quan đến đức tin, đạo đức, và xã hội. Các bài giảng, bài viết, và chương trình truyền hình có thể ảnh hưởng đến quan điểm và hành vi của tín hữu. Truyền thông cũng phản ánh cuộc sống của Giáo Hội và góp phần vào việc xây dựng một xã hội tốt đẹp hơn. Bằng cách tôn vinh những hành động thiện lành và đối mặt với những thách thức xã hội, truyền thông giúp tạo nên một môi trường tốt cho sự phát triển của các tín hữu nhất là các bạn trẻ. Hoạt động truyền thông giúp tạo ra sự tương tác và kết nối giữa các tín hữu, giáo sĩ, và các cộng đồng trong Giáo Hội. Các phương tiện truyền thông xã hội cho phép tín hữu chia sẻ kinh nghiệm, tìm hiểu về nhau, và tham gia vào các hoạt động cộng đồng. Bên cạnh những ưu điểm mà truyền thông đóng vai trò quan trọng trong cuộc sống hiện đại, nhưng cũng mang theo nhiều tác hại trong xã hội, ảnh hưởng và tác động mạnh trên người trẻ, làm thay đổi quan niệm về các giá trị tốt đẹp về truyền thống văn hoá, luân lý và đạo đức. Nhìn chung, truyền thông có thể góp phần tích cực vào cuộc sống, nhưng cần thận trọng để tránh các tác hại tiềm ẩn trong hoạt động truyền thông và tránh mọi hình thức lạm dụng truyền thông. Đây cũng là thách thức và là một thách đố đối với Giáo Hội nói riêng và xã hội nói chung trong việc truyền thông hướng tới sự trưởng thành cho giới trẻ ngày nay.

CHƯƠNG II :

TRUYỀN THÔNG HƯỚNG TỚI SỰ TRƯỞNG THÀNH CHO GIỚI TRẺ NGÀY NAY THEO TÔNG HUẤN CHRISTUS VIVIT

Không ai trong chúng ta có thể phủ nhận truyền thông đóng vai trò quan trọng trong việc hướng dẫn và ảnh hưởng đến sự trưởng thành và phát triển toàn diện của giới trẻ. Tuy nhiên, để làm được điều có hiệu quả chúng ta cần phải thực hiện việc truyền thông theo định hướng và chỉ dẫn rõ ràng hơn để hướng tới sự phát triển toàn diện cho người trẻ ngày nay, Do đó, trong chương này người nghiên cứu sẽ giới thiệu về Tông Huấn *Christus Vivit* và nêu lên tầm quan trọng của Tông Huấn đối với người trẻ cũng như phương hướng mục vụ truyền thông cho giới trẻ.

I. GIỚI THIỆU

1. Giới thiệu về Tông Huấn *Christus Vivit*

Sau những phiên họp và thảo luận, các nghị phụ đệ lên Đức Thánh Cha một danh sách các đề nghị, dựa vào đó, Đức Thánh Cha sẽ soạn thảo Tông Huấn hậu thượng hội đồng. Lần này, tiến trình có vài thay đổi không nhỏ. Xét vì “tuổi trẻ” là đề tài thảo luận, cho nên các bạn trẻ cũng được tham gia vào nhiều hội nghị được tổ chức tại các địa phương cũng như ngay tại Vatican. Văn kiện được ký ngày 25 tháng 3 năm 2019 nhằm ngày lễ Truyền Tin, tại đền kính Đức Mẹ ở Loreto. Tông Huấn được công bố ngày 2 tháng 4 với những lời mở đầu bằng tiếng Latinh “*Christus Vivit*”⁶⁰. Đây là sứ điệp mà Giáo Hội loan báo cho thế giới: Đức Kitô, Người đang sống và luôn hiện diện trong cuộc đời bạn, Người muốn cho bạn sống. Đức Kitô luôn luôn là người trẻ, và muốn cho bạn được trẻ trung bởi vì Người đã đến ban cho chúng ta được sống và sống dồi dào⁶¹.

---

⁶⁰ x. PHAN TẤN THÀNH, *Christus Vivit: Tông Huấn Hậu Thượng Hội Đồng Về Tuổi Trẻ*, <https://catechesis.net/christus-vivit-lang-nghe-giai-thich-lua-chon/>

⁶¹ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 90,

Bổ cục Tông Huấn *Christus Vivit* được chia làm 9 chương, gồm 299 số.

Chương một từ số 5 đến số 21, đề cập Lời Chúa nói gì về người trẻ? Đức Thánh Cha dựa vào Kinh Thánh để cho thấy trong thời đại mà người trẻ ít được coi trọng, thì Thiên Chúa nhìn cách khác về họ. Điều này được thể hiện qua hình ảnh của một số người trẻ trong Cựu Ước như: Giuse, Ghidêon, Samuen, vua Đavít, Salomon và Giêrêmia, cô gái trẻ Do Thái, người hầu của nhà ông Naaman và cô gái trẻ tên Rút. Trong Tân Ước, Chúa Giêsu tỏ ra không hài lòng khi người lớn coi thường hoặc áp đặt người trẻ. Ngược lại, Ngài đòi hỏi: “Giữa anh em, ai muốn làm lớn phải trở nên nhỏ hơn” (Lc 22,26). Đối với Ngài, tuổi tác không tạo nên đặc quyền, và ai ít tuổi không có nghĩa là ít giá trị hơn”. Đức Thánh Cha khuyến khích: hãy dùng tuổi trẻ để vun đắp những điều đẹp đẽ và lớn lao, bằng cách chuẩn bị một tương lai đầy sức sống và phong phú nội tâm⁶².

Chương hai từ số 22 đến số 63, trình bày Đức Kitô luôn luôn trẻ trung. Đức Thánh Cha tiếp tục giới thiệu một Chúa Giêsu luôn trẻ trung làm mẫu gương, Người không lớn lên trong mối tương quan khép kín và đơn độc mà sống vâng phục Mẹ Maria và Thánh Giuse, vui vẻ với bà con và bạn hữu, cậu Giêsu làm cho cha mẹ tin tưởng rằng cậu có thể tự do đi lại và học cách cùng bước đi với người khác trên đường hành hương lên Giêrusalem, những khía cạnh này truyền cảm hứng cho tất cả các bạn trẻ đang lớn lên và chuẩn bị thi hành sứ mạng của mình. Đồng thời nhắc chúng ta phải đồng hành và thúc đẩy bạn trẻ gặp gỡ người khác, quảng đại phục vụ và đảm nhận sứ mạng, khi đó chính người trẻ có thể giúp Giáo Hội giữ được tinh thần trẻ trung, không rơi vào tinh thần thế tục nhưng trở nên nghèo khó và có khả năng làm chứng hơn nữa. Đó cũng chính là vẻ đẹp của sự trẻ trung mà người trẻ mang lại cho Giáo Hội⁶³.

Chương ba từ số 64 đến số 110, Đức Thánh Cha viết rằng những người là tương lai của thế giới của chúng ta, họ là hiện tại, họ đang làm phong phú thế giới. Đức Thánh

---

tr. 77-80.

⁶² x. Ibid., S. 5-21, tr 7-15.

⁶³ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Christus Tông Huấn Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 22-62, tr. 16-38.

Cha xem xét một loạt các thách đố, từ di dân và bóc lột, buôn bán người nô lệ tình dục, binh lính trẻ, những ưu điểm và nhược điểm của việc sống trong thế giới kỹ thuật số. Ngài gợi ý rằng dù thế nào, thì vẫn luôn có một phương cách để bước ra khỏi những tình huống u tối và đau buồn. Hãy nhớ chiều kích hiệp nhất với nhau thì sẽ có một sức mạnh thật kỳ diệu để vượt thắng các cạm bẫy thế gian và các cám dỗ của ma quỷ⁶⁴.

Chương bốn từ số 111 đến số 133, là Lời loan báo trọng đại cho tất cả các bạn trẻ. Điều mà Đức Thánh Cha Phanxicô gọi là Ba sự thật vĩ đại. Thứ nhất là “Thiên Chúa là tình yêu”, với một tình yêu quan tâm nhiều hơn đến việc “hòa giải hơn là cảm đoán... hướng đến tương lai hơn là nhìn về quá khứ”; Thứ hai là “Chúa Kitô cứu con”, tha thứ cho chúng ta “lần này đến lần khác, vác chúng ta trên vai Ngài”; Thứ ba là, “Chúa Kitô hằng sống”, một nhận thức giúp chúng ta “ngừng phàn nàn và nhìn về tương lai”⁶⁵.

Chương năm từ số 134 đến số 178, nói về những nẻo đường của tuổi trẻ. Tông Huấn khẳng định tình yêu Thiên Chúa và tương quan của chúng ta với Đức Kitô hằng sống không cản trở chúng ta ước mơ, không hạn chế tầm nhìn của chúng ta. Ngược lại, còn thúc đẩy chúng ta, khuyến khích chúng ta và hướng chúng ta đến một cuộc sống tốt hơn và đẹp hơn. Đức Thánh Cha nhìn thấy người trẻ luôn lao về phía trước, sẵn sàng lên đường, và hãy dân thân đừng sợ nguy hiểm và phạm những sai lầm. Đừng đánh mất tuổi thanh xuân của mình, đừng ngắm nhìn cuộc sống từ ban công và đừng sống cả cuộc đời mình trước cái màn hình. Ngài mời gọi các bạn trẻ hãy sống giây phút hiện tại, tận hưởng mọi món quà nhỏ của cuộc sống với lòng biết ơn. Như một người bạn, chúng ta nói chuyện, chia sẻ, ngay cả những điều thầm kín nhất với Giêsu. Đừng để thiếu đi tình bạn này trong tuổi trẻ của con. Đức Thánh Cha nói đến việc lớn lên và trưởng thành trong chiều kích quan trọng là sự lớn mạnh thiêng liêng, tìm kiếm Chúa và giữ Lời Người. Đức Thánh Cha đề nghị những hành trình huynh đệ để sống đức tin. Chúa Thánh Thần muốn thúc đẩy chúng ta ra khỏi mình để đi cùng với người khác không chỉ trong những nhóm nhỏ mà người trẻ đi xa

---

⁶⁴ x. Ibid., S. 64-110, tr 39-68.

⁶⁵ x. VĂN YÊN, *Tóm Tắt Nội Dung Tông Huấn*, <https://giaoxuchauson.com/muc-vu/tom-tat-tong-huan-christus-vivit-duc-kito-hang-song-911.html>

hơn khỏi nhóm bạn và xây dựng tình bạn xã hội và tìm kiếm lợi ích chung. Dấn thân xã hội và liên hệ trực tiếp với người nghèo là một cơ hội nền tảng để khám phá hay đào sâu đức tin và phân định chính ơn gọi của mình. Những người trẻ được kêu gọi để trở thành những nhà truyền giáo can đảm, làm chứng cho Tin Mừng ở khắp nơi bằng chính cuộc đời của mình⁶⁶.

Chương sáu từ số 179 đến số 201, nhắc nhở các bạn trẻ có gốc có rễ. Đức Thánh Cha nhận thấy rằng một số người đề nghị giới trẻ xây dựng tương lai không có nguồn cội, như thể thế giới bắt đầu ngày hôm nay. Ngày nay người ta cổ võ một linh đạo không có Thiên Chúa, một tình cảm không cộng đoàn và không dấn thân cho những người đau khổ, một sự sợ hãi đối với người nghèo xem họ như một mối nguy hiểm, và một chuỗi những mời mọc làm cho người ta tin vào thiên đường ngày càng xa vời. Do đó, nền tảng gắn kết với cội nguồn là sự liên hệ với những người già, giúp cho người trẻ khám phá ra được kho tàng sống động của quá khứ, làm sống lại ký ức và học hỏi kinh nghiệm từ các bậc cao niên. Đồng thời người trẻ và người già đều mở ra với Thánh Thần, thì họ cùng nhau tạo ra một sự kết hợp tuyệt vời. Người già mơ ước và người trẻ thấy thị kiến. Nếu người trẻ biết bèn rễ ước mơ của mình từ trong những giấc mơ của người già thì họ sẽ có thể nhìn thấy tương lai. Nếu người già và người trẻ cùng đi trên hành trình thì sẽ có thể cắm rễ sâu trong hiện tại, để nhìn về quá khứ và hướng tới tương lai cùng nhau lớn lên và đương đầu với những thách thức mới của thời đại và yêu thời đại này với cả những cơ hội và rủi ro của nó trong sức năng động luôn luôn mới của Chúa Thánh Thần⁶⁷.

Chương bảy từ số 202 đến số 247, đề cập đến mục vụ giới trẻ. Mục vụ giới trẻ đứng trước những thay đổi về xã hội và văn hoá, người trẻ không tìm được giải đáp thoả đáng cho những lo lắng, nhu cầu, vấn đề và thương tổn của họ. Đức Thánh Cha tuyên bố chính những người trẻ phải là tác nhân của mục vụ giới trẻ. Vì thế, họ phải được đồng hành và hướng dẫn, để họ tự do tìm ra con đường luôn mới với sự sáng tạo và táo bạo, nhanh

---

⁶⁶ x. Ibid.,

⁶⁷ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 179 -201, tr. 115-128.

nhẹn, thông minh và hiểu biết về những vấn đề của các người trẻ. Mục vụ giới trẻ phải mang tính hiệp thông để cùng nhau tìm kiếm các bạn trẻ mới và mời gọi các bạn trẻ hướng tới kinh nghiệm về Chúa đồng thời thăng tiến những người có kinh nghiệm trưởng thành hơn. Đức Thánh Cha nói đến các môi trường phù hợp cần được củng cố và phát triển, phải tạo ra môi trường hấp dẫn và đầy tình huynh đệ, nơi mà người trẻ có thể sống có định hướng. Qua đó, Đức Thánh Cha cũng đề cập đến môi trường giáo dục nhất là trường học Công Giáo và những lĩnh vực cần phát triển như: các lĩnh vực của nghệ thuật, ngôn ngữ, âm nhạc, thể thao, du lịch sinh thái gắn bó với thiên nhiên bảo vệ tạo vật. Mục vụ giới trẻ phải luôn luôn có tính đại chúng, là mục vụ truyền giáo⁶⁸.

Chương tám từ số 248 đến số 277, nói về ơn gọi khởi đi từ chính Thiên Chúa. Điều căn bản là phân định và khám phá ra được điều trước hết Chúa Giêsu muốn nơi mỗi người trẻ là tình bạn. Ơn gọi là một lời kêu gọi phục vụ người khác. Để nhận ra ơn gọi của chính mình chúng ta cần phát huy, đẩy mạnh và tăng trưởng tất cả những gì là chính mình, không phải là phát minh ra, hay tạo ra điều gì đó từ số không, nhưng là khám phá ra dưới ánh sáng của Chúa và làm cho đời sống mình sinh hoa kết quả. Về tình yêu và gia đình, Đức Thánh Cha nói người trẻ cảm thấy mạnh mẽ lời mời gọi yêu thương và ước mơ gặp được người thích hợp để tạo nên một gia đình và bí tích hôn phối thắt chặt tình yêu này bằng ân sủng của Thiên Chúa, bén rễ nơi chính Thiên Chúa. Về công việc, Đức Thánh Cha mời những người trẻ đừng để mình sống không việc làm, phụ thuộc vào sự giúp đỡ của người khác. Điều này không tốt, bởi vì công việc là một điều thiết yếu, là một phần tạo nên ý nghĩa cuộc sống trên trái đất này, qua sự trưởng thành, phát triển nhân bản và hoàn thiện bản thân. Về ơn gọi dâng hiến, Đức Thánh Cha nói, trong phân định ơn gọi, không loại trừ khả thể dâng hiến mình cho Thiên Chúa. Có một chắc chắn rằng, nếu con nhận ra lời mời

---

⁶⁸ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 202-247, tr. 129-160.

gọi của Thiên Chúa và theo Ngài, thì đó là điều cho con sự tròn đầy trong cuộc sống của mình⁶⁹.

Cuối cùng, chương chín từ số 278 đến số 299, đề cập đến sự không ngoan trong việc phân định. Đức Thánh Cha nhắc nhở rằng, không có sự khôn ngoan của phân định chúng ta dễ dàng biến mình thành những con rối trước lòng thương hại của xu hướng hiện tại. Đối với những ai giúp người trẻ phân định, họ cần có ba nhạy bén. Thứ nhất là chú ý đến con người, lắng nghe người đang nói vì họ đang trao chính họ qua lời nói. Thứ hai là vững chắc trong việc phân định, nghĩa là tìm được những điểm thích hợp để phân biệt ân sủng và cám dỗ. Cuối cùng là kiên trì lắng nghe những thôi thúc họ hướng tới nơi thực sự họ muốn đến. Tông Huấn kết thúc với ước mơ của Đức Thánh Cha Phanxicô: “Giáo Hội cần đà tiến của các con, cần trực giác và đức tin của các con. Và khi các con đến nơi mà chúng tôi chưa đạt tới, các con kiên nhẫn chờ đợi chúng tôi”⁷⁰.

2. Tầm quan trọng của Tông Huấn *Christus Vivit* đối với giới trẻ và mục vụ giới trẻ

Mở đầu Tông Huấn “*Chúa Kitô Đang Sống*” là lời khẳng định, tuyên tín của Đức Giáo Hoàng gửi cho người trẻ, ngài nói: Đức Kitô đang sống. Tuy vậy, để sống với Đức Kitô đang sống, cũng còn rất nhiều thách đố cho người trẻ. Bởi, nhiều người trẻ xem Đức Giêsu chỉ là một nhân vật lịch sử nổi tiếng, không hơn không kém. Ngài đã trôi vào dĩ vãng. Hoặc Đức Giêsu chỉ như một gương sáng trong quá khứ, như một kỷ niệm, như một Đấng đã cứu chúng ta hai ngàn năm về trước. Hơn thế, giới trẻ đang sống trong một thế giới khử thiêng mà đỉnh điểm của thế giới ấy nằm trong tư tưởng và trào lưu của triết gia người Đức, Nietzsche, ông mạnh mẽ tuyên bố: Thiên Chúa đã chết. Giữa thế giới loại trừ Thiên Chúa ra khỏi cuộc sống của con người thì Tông Huấn Chúa Kitô đang sống có

---

⁶⁹ x. VĂN YÊN, *Tóm Tắt Nội Dung Tông Huấn*, <https://giaoxuchauson.com/muc-vu/tom-tat-tong-huan-christus-vivit-duc-kito-hang-song-911.html>

⁷⁰ x. Ibid.,

một giá trị rất lớn, có tầm ảnh hưởng rất quan trọng trong đời sống của giới trẻ nói chung và các bạn trẻ Công giáo nói riêng về kinh nghiệm gặp gỡ Đức Kitô trong đời kitô hữu⁷¹.

Tông Huấn còn là tài liệu phong phú hướng dẫn việc làm mục vụ cho giới trẻ trong thời đại hiện nay. Nói riêng về phương pháp làm mục vụ giới trẻ, Tông Huấn không trực tiếp đưa ra một phương pháp phải theo, dù vậy trong Tông Huấn có nhiều gợi ý về định hướng cũng như thực hành và phương pháp làm mục vụ cho giới trẻ trong hoàn cảnh hiện nay. Tông Huấn còn mời gọi một sự thay đổi sâu xa trong cách nhìn và cách làm mục vụ giới trẻ khởi đi từ chỗ nhìn người trẻ như đối tượng đến chỗ nhìn người trẻ như chủ thể của mục vụ bằng những cách thức mới, sáng tạo và táo bạo để quy tụ các bạn trẻ, tổ chức các sự kiện, loan báo Tin Mừng qua truyền thông xã hội⁷².

Tông Huấn cho thấy Đức Giêsu đã trở thành gương mẫu cho những người trẻ trong việc lắng nghe, tin tưởng, vâng phục và trung thành với thánh ý Thiên Chúa.

Qua Tông Huấn *Đức Kitô Đang Sống*, Đức Thánh Cha Phanxicô làm nổi bật vai trò của người trẻ trong lòng Giáo Hội, đồng thời tiếp nối tinh thần của Công đồng Vatican II về giới trẻ, trong Tông Huấn *Hãy Vui Mừng trong Chúa* (Gaudete in Domino, 1975), thánh Giáo Hoàng Phaolô VI nhận định, có mọi lý do để đặt sự tín nhiệm vào giới trẻ Kitô giáo, giới trẻ sẽ không làm cho Giáo Hội thất vọng nếu những người lớn có khả năng hiểu giới trẻ, yêu giới trẻ, hướng dẫn giới trẻ và mở ra cho giới trẻ tương lai bởi thông truyền cho giới trẻ sự trung tín và sự thật. Tương tự như thế, trong Tông Huấn *Loan Báo Tin Mừng* (Evangelii Nuntiandi, 1975), thánh Giáo Hoàng Phaolô VI quan tâm đặc biệt đến những người trẻ trong hoàn cảnh của thời đại, khi họ tham gia tích cực về số lượng cũng như các lĩnh vực trong xã hội ngày một tăng và những vấn đề đang vây lấy họ, nên Giáo Hội cần nhiệt tâm và khôn ngoan lo lắng giúp đỡ họ hiểu biết và sống lý tưởng Tin Mừng, có như

---

⁷¹ x. PHẠM ĐÌNH NGỌC, *Đức Kitô Đang Sống Với Người Trẻ*, <https://dongten.net/duc-kito-dang-song-voi-nguoi-tre/>

⁷² x. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Gợi Ý Phương Pháp Làm Mục Vụ Giới Trẻ Theo Tông Huấn Christus Vivit*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/goi-y-phuong-phap-lam-muc-vu-gioi-tre-theo-tong-huan-christus-vivit>

thế người trẻ, một khi đã được đào tạo kỹ càng về đức tin và cầu nguyện, sẽ càng ngày càng trở nên những tông đồ cho giới trẻ. Giáo Hội tin tưởng rất nhiều vào sự đóng góp của giới trẻ trong sứ mệnh loan báo Tin Mừng cho toàn thể thế giới⁷³.

II. NHỮNG ĐIỂM NỔI BẬT TÔNG HUẤN HƯỚNG TỚI SỰ TRƯỞNG THÀNH CHO GIỚI TRẺ

1. Truyền thông giữa Thiên Chúa với người được đồng hành

Thiên Chúa được biết đến trong tương quan Ba Ngôi là một Thiên Chúa tự truyền thông nơi chính mình. Trong công trình tạo dựng nhờ Chúa Con và Thần Khí của Người, Thiên Chúa đã thiết lập cho con người như một kênh truyền thông đầu tiên và qua kênh thông tin này, Thiên Chúa chuẩn bị cho con người đón nhận mặc khải của Người.⁷⁴

a. Truyền thông trong cầu nguyện

Dựa trên mối hiệp thông yêu thương giữa các Ngôi vị Thiên Chúa. Thiên Chúa không đơn độc, nhưng Thiên Chúa là Hiệp thông; Người là Tình yêu, vì thế nên có sự truyền thông, bởi vì tình yêu luôn truyền thông; thật vậy, Thiên Chúa vô hình trong tình yêu thương chan hoà đã truyền thông chính mình để gặp con người như bạn hữu và đến sống với họ để mời gọi và chấp nhận cho họ đi vào cuộc sống của chính Ngài. Vì thế chỉ trong cầu nguyện, chiêm niệm và chiêm ngắm công trình tạo dựng kỳ vĩ và tuyệt hảo của Thiên Chúa. Chiêm ngắm hành động cứu độ qua những đường lối lạ kỳ của Ngài. Chiêm ngắm sự hiện diện vô hình mà sống động của Chúa trong những biến cố của Giáo Hội và thế giới. Trong thinh lặng của chiêm niệm, Lời hằng hữu hiện diện cách mạnh mẽ hơn bao giờ hết, và chúng ta khám phá ra kế hoạch cứu độ mà Thiên Chúa thực hiện trong suốt lịch sử bằng lời nói cũng như hành động. Chỉ khi ấy, người Kitô hữu mới lắng nghe được tiếng

---

⁷³ x. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Nhãn Quan Giáo Hội Về Giới Trẻ Trong Thế Giới Hôm Nay*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/nhan-quan-giao-hoi-ve-gioi-tre-trong-the-gioi-hom-nay-40454>

⁷⁴ x. G. EMERY, *Thiên Chúa Ba Ngôi*, dịch giả Nguyễn Đình Giáo, Nxb Đồng Nai, 2020, tr. 299.

Chúa và đi vào cuộc giao tiếp với Ngài, chúng ta mới có thể truyền thông Lời Chúa như là Lời đúng theo bản tính của Lời⁷⁵.

Cầu nguyện làm cho con người có thể chia sẻ với Chúa mọi khía cạnh của cuộc sống, có thể tin tưởng nghỉ ngơi trong vòng tay của Thiên Chúa và được tham dự vào sự sống, tình yêu của Ngài. Khi cầu nguyện, con người làm tất cả mọi sự cho Chúa. Cầu nguyện giúp con người tương giao thân mật và thường xuyên chuyện trò một mình với Đấng ta biết là luôn yêu thương ta, giúp ta mở lòng ra cho sự gặp gỡ diện đối diện với Thiên Chúa, hầu có thể nghe được tiếng thì thầm của Chúa trong thinh lặng. Thêm vào đó cầu nguyện xin ơn là cách diễn tả một tâm hồn phó thác cho Thiên Chúa, nên phải biết trân trọng việc cầu nguyện này, tâm hồn con người sẽ yên tĩnh và kiên trì trong hy vọng. Bởi “Lời Chúa là ngọn đèn soi cho con bước, là ánh sáng chỉ đường con đi” (x. Tv 119, 105). Vì thế, đọc lời Chúa trong tinh thần cầu nguyện để Lời ấy biến đổi cuộc đời người tín hữu và giúp họ làm cho việc tôn sùng lời Chúa thành trọng tâm và căn tính của đời mình, nhất là nhờ việc Hiệp lễ tín hữu để cho Chúa thực hiện cách trọn vẹn hơn công trình biến đổi đời sống của mình⁷⁶.

b. Truyền thông trong thực trạng xã hội ngày nay

Trong Tông Huấn Chúa Kitô Đang Sống Đức Thánh Cha Phanxicô bày tỏ sự quan tâm của Giáo Hội đến các dấu chỉ của thời đại:

“Đối với rất nhiều người trẻ, những từ Thiên Chúa, tôn giáo và Giáo Hội dường như không có ý nghĩa gì, nhưng họ lại bị đánh động bởi nhân Vật Giêsu, khi họ được nghe giới thiệu cách hấp dẫn và thiết thực về Người. Vì thế, điều cần thiết là Hội Thánh đừng quá bận tâm về mình, nhưng trước hết phải phản

---

⁷⁵ x. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Thinh Lặng Để Truyền Thông*, <https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/thinh-lang-de-truyen-thong-18601>

⁷⁶ x. NGUYỄN ĐỨC THÔNG, *Mục Vụ Giới Trẻ Theo Hướng Dẫn Của Đức Thánh Cha Phanxicô*, <https://giaoxuthienan.net/muc-vu-gioi-tre-theo-huong-dan-cua-duc-thanh-cha-phanxico/>

ánh Đức Giêsu Kitô. Điều này đòi hỏi Hội Thánh khiêm tốn nhìn nhận rằng có một số điểm cụ thể phải được thay đổi, và để làm được điều đó thì Hội Thánh phải trân trọng quan điểm và cả những phê bình của người trẻ”⁷⁷.

Tông Huấn cũng cho ta thấy được những khía cạnh tích cực nơi người trẻ của thời đại, họ có một khát vọng về Thiên Chúa, tuy còn lờ mờ như trong một tấm gương và không phải là Thiên Chúa của mặc khải. Một số khác tha thiết với tình huynh đệ, khao khát phát huy tài năng. Những người khác lại có một sự bén nhạy đặc biệt về nghệ thuật hay khát mong sự hài hòa với thiên nhiên, và nhu cầu truyền thông. Nhiều người trong số họ, chúng ta gặp thấy một khát vọng sâu xa muốn sống khác. Đó là những khởi điểm thật sự, là nguồn lực nội tại đang chờ đợi và sẵn sàng đón nhận một lời thúc đẩy, soi sáng và khích lệ⁷⁸. Đồng thời Thượng Hội đồng Giám mục đưa ra ba khía cạnh quan trọng nhất của xã hội hôm nay. Đó là, môi trường kỹ thuật số, vấn nạn di dân và các hình thức lạm dụng.

Trước hết, nói đến môi trường kỹ thuật số. Chúng ta đang sống trong một nền văn hóa kỹ thuật số đặc trưng cho thế giới đương thời, một nền văn hóa tác động sâu đậm trên ý thức về thời gian và không gian, về việc biết mình, biết người khác và thế giới chung quanh, về khả năng truyền thông, học hỏi và mối tương quan với tha nhân và thế giới. Các phương tiện truyền thông hôm nay đã tạo ra một cách thức mới để truyền thông và thiết lập tương quan tạo cho con người thời địa có nhiều cơ hội đối thoại, gặp gỡ, trao đổi, giúp tiếp cận được các thông tin độc lập, tạo được những diễn đàn gặp gỡ người trẻ. Thế nhưng môi trường kỹ thuật số cũng như mọi thực tại nhân văn, nó cũng có những giới hạn và khiếm khuyết, đó là môi trường của cô đơn, thao túng, bóc lột và bạo động, các trang đen, nạn người khai thác người vì mục đích tình dục, đẩy người ta tới nguy cơ nghiện ngập, cô lập mất dần cảm thức về thực tại cụ thể làm cản trở những sự phát triển của các mối quan hệ đích thực giữa người với người. Thế giới kỹ thuật số này cũng tạo ra các lợi nhuận khổng lồ về kinh tế, khiến người ta có thể điều khiển lương tâm con người và tiến trình dân chủ.

---

⁷⁷ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 39, tr. 27.

⁷⁸ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 84, tr. 51.

Vì đánh mất sự thật, thế giới này quảng bá các thông tin giả và bóp méo sự thật vì lợi nhuận. Thế giới ảo này cũng kéo theo việc thoát ly gia đình và loại bỏ các giá trị tôn giáo và văn hóa⁷⁹.

Thứ đến, vấn nạn di dân là một hiện tượng thuộc cơ chế chứ không phải là một hiện tượng nhất thời. Di dân có nhiều lý do, có thể do sự hấp dẫn của xã hội phương Tây, có thể vì muốn thoát khỏi chiến tranh, bạo động và những cuộc bắt bớ về văn hóa và tôn giáo. Di dân làm ta nhớ mình chỉ là người lữ hành và khách lạ, người lưu đày nơi dương thế (Hr 11, 13). Những người di dân có thể làm phong phú nền văn hóa và kinh tế tại những nơi đón nhận họ, nhưng cũng có thể thành nạn nhân khốn khổ của xã hội ấy. Để tránh tình trạng bị lạm dụng, Đức thánh cha Phanxicô khuyến dụ các bạn trẻ, không nên để người ta sử dụng mình chống lại những người trẻ mới tới đất nước mình, coi họ là một mối đe dọa và không bình đẳng về phẩm giá với những người khác⁸⁰.

Khía cạnh quan trọng thứ ba được Tông Huấn nói đến là các hình thức lạm dụng. Có nhiều thứ lạm dụng như lạm dụng quyền bính, lạm dụng lương tâm, lạm dụng tình dục và tài chính. Chủ nghĩa giáo sĩ là một cám dỗ thường xuyên đối với những linh mục nào coi thừa tác vụ của mình là việc thực thi quyền bính chứ không phải là một sự phục vụ tự do và quảng đại. Vấn nạn lạm dụng tình dục trẻ vị thành niên trong thực trạng xã hội hiện nay là việc đáng quan tâm và lên án, đáng phải chịu cơn thịnh nộ của Thiên Chúa, của Giáo Hội và con người. Người trẻ hôm nay đang sống trong một xã hội như thế, Giáo Hội phải đến với họ và cho họ những gì để sự hiện diện và hoạt động của họ thật sự làm phong phú Giáo Hội và xã hội về mọi mặt, nhằm thăng tiến con người phát triển một cách toàn diện nhất là phương diện tâm linh⁸¹.

2. Truyền thông giữa người đồng hành và người được đồng hành

---

⁷⁹ x. NGUYỄN ĐỨC THÔNG, *Mục Vụ Giới Trẻ Theo Hướng Dẫn Của Đức Thánh Cha Phanxicô*, <https://giaoxuthienan.net/muc-vu-gioi-tre-theo-huong-dan-cua-duc-thanh-cha-phanxico/>

⁸⁰ x. Ibid.,

⁸¹ x. Ibid.,

Trong Tông Huấn *Christus Vivit*, Đức Thánh Cha Phanxicô đề cập đến việc đồng hành của những người trưởng thành với người trẻ là điều hết sức quan trọng và cần thiết ngài nói: “Người trẻ cần được tôn trọng tự do, nhưng họ cũng cần được đồng hành. Mục vụ giới trẻ phải giới thiệu một chương trình sống dựa trên nền tảng Đức Kitô”⁸². Đồng thời “việc mục vụ giới trẻ luôn phải bao gồm những cơ hội để làm mới lại và đào sâu kinh nghiệm cá nhân về tình yêu của Thiên Chúa và Đức Kitô đang sống”⁸³.

a. Giới trẻ là một phần quan trọng trong Giáo Hội cần được đón nhận và tôn trọng

Giới trẻ là mối quan tâm đặc biệt của Giáo Hội. Như Chúa Giêsu đã có cái nhìn thương mến đối với chàng thanh niên trong Phúc Âm (x. Mc 10,21), Giáo Hội luôn cảm thông và ưu ái các người trẻ, là tương lai của Giáo Hội và của xã hội. Nhận định tình hình giới trẻ trong xã hội ngày nay, chúng ta thấy lạc quan, mặc dù vẫn có những điểm sáng và những điểm tối nơi môi trường sống của người trẻ. Nhưng hơn hết phải nhìn nhận, các bạn trẻ ngày nay được đào tạo tốt hơn, nhiều bạn được đào tạo và đạt được bằng cấp trong các trường danh tiếng tại nước ngoài. Tại nhiều địa phương, ngày càng có nhiều bạn trẻ tham gia những sinh hoạt cộng đồng, nhằm bảo vệ môi trường, làm việc từ thiện giúp người nghèo và các hoạt động mang thiện ích chung⁸⁴.

Đức Thánh Cha Phanxicô nhận định người trẻ ngày nay rất đa dạng. Đây là cả một thế giới vừa phong phú, vừa khác biệt và phức tạp, sáng khác, chiều khác, vừa lên tiếng chống đối thì đùng một cái lại thành người nhiệt tình ủng hộ. Người ta coi giới trẻ là tương lai của thế giới, nhưng Đức Thánh Cha lại coi họ là hiện tại của thế giới vì họ đang làm phong phú thế giới ấy. Ngài còn khẳng định, không có giới trẻ mà chỉ có những người trẻ

---

⁸² x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 156, tr. 156.

⁸³ x. *Ibid.*, S. 214, tr. 136.

⁸⁴ x. VŨ VĂN THIÊN, *Nên Thánh Đối Với Giới Trẻ*, <https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/nen-thanh-doi-voi-gioi-tre-39705>

với những thực tại riêng của họ⁸⁵. Do đó, Ngài tuyên bố: “*Tôi muốn tuyên bố rõ ràng rằng chính người trẻ là tác nhân của mục vụ giới trẻ. Chắc chắn họ cần được hỗ trợ và hướng dẫn, nhưng đồng thời họ cũng phải được tự do phát triển những cách thức mới với tinh thần sáng tạo và táo bạo*”⁸⁶.

Như thế, Tông Huấn cho thấy vai trò của người lớn cần tìm hiểu để biết cách hòa nhập vào thế giới của người trẻ hôm nay, để cùng đi với họ trong thế giới đó, đồng hành và hướng dẫn giới trẻ chạm đến sự phát triển lành mạnh, toàn diện và tạo cơ hội cho họ tham gia vào sứ mệnh tân Phúc âm hóa giới trẻ trong xã hội hôm nay.

b. Giới trẻ cần được hướng dẫn để phát triển và trưởng thành

Trong triều đại đương nhiệm của mình, Đức Thánh Cha Phanxicô đặc biệt quan tâm, đề cập dưới nhiều khía cạnh khác nhau và nhắm đến nhiều đối tượng khác nhau trong các Tông Huấn của mình khi nói về chủ đề đồng hành. Tông Huấn đầu tiên, *Evangelii Gaudium*, Đức Thánh Cha cho ta thấy sự đồng hành là một phần trong lộ trình giúp tăng trưởng đời sống tín hữu. Tiếp đến, Tông Huấn *Amoris Lætitia*, Đức Thánh Cha nói đến việc đồng hành với các gia đình có tầm quan trọng và cần thiết nhất là đối với gia đình gặp khủng hoảng, những người ly dị và tái hôn. Tông Huấn thứ ba *Gaudete et Exsultate*, bàn về "Ôn gọi nên Thánh", Tông Huấn đã khẳng định các thánh đang khuyến khích và đồng hành với chúng ta. Chúa Giêsu cũng đồng hành với mọi người, đặc biệt Đức Maria chỉ cho chúng ta và cùng đồng hành với chúng ta trên con đường nên thánh. Tông Huấn thứ tư, Tông Huấn mới nhất *Christus Vivit* nói đến việc đồng hành không hề tại nhiều lời nhưng là đời sống cầu nguyện và nhất là mở lòng mình ra để đối thoại và lắng nghe, đặc biệt trong bối cảnh ngày nay, người trẻ có một nhu cầu lớn lao là sự đồng hành của người trưởng thành đối với họ và việc đồng hành này có tầm quan trọng hết sức cấp thiết⁸⁷.

---

⁸⁵ x. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp Thông*, S. 124, tr 122-123.

⁸⁶ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 203, tr. 130.

⁸⁷ x. HUỖNH VĂN SĨ, *Đồng Hành Nhưng Đùng Hành Giới Trẻ Thời @*, <https://gpquinhon.org/q/thuong-huan/dong-hanh-nhung-dung-hanh-gioi-tre-thoi-a-2178.html>

Đức Thánh Cha lưu ý trong Tông Huấn: “Mục vụ giới trẻ có thể giới thiệu một chương trình sống dựa trên nền tảng Đức Kitô, như xây dựng một ngôi nhà, một gia đình phải đặt trên nền đá tảng”⁸⁸. Do đó, đồng hành đặt nền tảng vào Đức Kitô trên hai bình diện cá nhân và tập thể. Các cá nhân đóng vai trò là người đồng hành có thể là mỗi thành viên trong gia đình, những mục tử, tu sĩ, những người giáo dân có khả năng đồng hành, những linh mục, các tu sĩ nam nữ, những thầy cô giáo và anh chị giáo lý viên, những người hướng dẫn, các vị linh hướng, kể cả những người huấn luyện viên hay người làm công tác đào tạo. Sau gia đình là cộng đồng có một vai trò quan trọng trong việc đồng hành với người trẻ; cộng đồng nên cảm thấy có trách nhiệm tập thể trong việc chấp nhận, cổ động, khuyến khích và thôi thúc họ. Cộng đồng rộng lớn là Giáo Hội phải là nơi giúp người ta luôn có khả năng gặp gỡ Chúa Kitô, người bạn đồng hành và là bạn bè của tuổi trẻ. Đồng hành phải toàn diện trên bình diện thiêng liêng cũng như bình diện nhân bản và xã hội. Các mặt này phải hòa nhập với nhau một cách hài hòa và tạo nên một sự quân bình nhất định cho người được đồng hành. Trong truyền thống của Giáo Hội việc đồng hành nhằm đem lại sự nên thánh và dẫn thân Tin mừng cho người được đồng hành, giúp chữa lành và khích lệ sự tăng trưởng trong đời sống Kitô giáo; cách riêng sự đồng hành thiêng liêng phải dẫn đưa người khác đến gần Thiên Chúa hơn, và nơi Người chúng ta đạt tới tự do đích thực, giúp người trẻ nhận ra ơn gọi của mình và đồng hành phải gắn liền với việc truyền giáo⁸⁹.

c. Tôn trọng và khuyến khích sự đa dạng của giới trẻ để họ phát triển tiềm năng

Điều cần thiết là người làm mục vụ phải để cho giới trẻ có không gian tự do để người trẻ có thể phát huy khả năng. Để người trẻ tích cực tham gia nhiều hoạt động của Giáo Hội bằng sự phục vụ quảng đại trong các lĩnh vực mục vụ. Các phong trào, hội đoàn tôn giáo cũng tạo cho người trẻ cơ hội phát huy sự dẫn thân và tinh thần trách nhiệm. Đừng để sự sẵn sàng và hăng hái của người trẻ lại gặp phải sự độc đoán, không tin tưởng từ phía

---

⁸⁸ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 242, tr. 156.

⁸⁹ x. HUỖNH VĂN SĨ, *Đồng Hành Nhưng Đừng Hành Giới Trẻ Thời @*, <https://gpquinhon.org/q/thuong-huan/dong-hanh-nhung-dung-hanh-gioi-tre-thoi-a-2178.html>

người lớn ngay cả các chức sắc vì không nhận ra cách đầy đủ tính sáng tạo nơi người trẻ, hoặc vì họ không muốn chia sẻ trách nhiệm⁹⁰. Bởi như lời Đức Thánh Cha nhận định trong Tông Huấn:

“Phải tin tưởng nơi người trẻ, chính họ biết cách nào là tốt nhất để quy tụ lại với nhau. Họ biết cách tổ chức các sự kiện lễ hội, các hội thao, cũng như cách loan báo Tin Mừng qua các mạng xã hội, qua các tin nhắn, các bài hát, video và những phương tiện truyền thông khác. Chỉ cần khuyến khích họ và tạo một khoảng không tự do để họ có thể hăng hái Phúc âm hoá những người trẻ khác ở mọi nơi, trong mọi hoàn cảnh. Sứ điệp Tin Mừng đầu tiên được loan báo, dù trong một “kỳ tĩnh tâm ẩn tu”, hay qua một cuộc trò chuyện trong quán bar, vào dịp nghỉ lễ ở trường học, hay trong bất cứ một đường lối diêu kỳ nào của Thiên Chúa, có thể làm thức tỉnh một kinh nghiệm đức tin sâu sắc. Điều quan trọng nhất là mỗi người trẻ cần có đủ mạnh dạn để gieo hạt giống Tin Mừng đầu tiên trên mảnh đất màu mỡ là tâm hồn của một bạn trẻ khác”⁹¹.

3. Lời loan báo cho giới trẻ dựa theo Tông Huấn

Đức Thánh Cha Phanxicô loan báo với tất cả người trẻ qua Tông Huấn “Đức Kitô Đang Sống” bốn điều quan trọng như sau:

a. Thiên Chúa là tình yêu

Trước hết, Đức Thánh Cha loan báo cho giới trẻ chân lý đầu tiên: Thiên Chúa là tình yêu và Thiên Chúa yêu con, đừng bao giờ nghi ngờ về điều đó. Trí nhớ của Chúa Cha không giống như một ổ cứng ghi nhớ và lưu trữ mọi dữ kiện, trí nhớ của Ngài là một trái tim đầy nhân hậu, ngài vui lòng xoá sạch mọi vết nhơ của chúng ta. Bởi vì Ngài yêu

---

⁹⁰ x. NGUYỄN VĂN KHẨM, *Gợi Ý Phương Pháp Làm Mục Vụ Giới Trẻ Theo Tông Huấn Christus Vivit*, <https://www.songtinmungtinhyeu.org/index.php?open=contents&display=2&id=20286>

⁹¹ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 210, tr. 133.

con. Hãy tìm cách ở lại trong những giây phút tĩnh lặng, cảm nhận mình được Ngài yêu⁹². Đối với Chúa, các bạn trẻ thật là quý giá vốn được trân trọng và yêu thương:

“Đây là một tình yêu “không áp đặt hay đè bẹp, không lo ngại, không thờ ơ, một tình yêu không coi thường hay thống trị. Đó là tình yêu của Chúa, tình yêu thương nhất, kín đáo và tôn trọng, một tình yêu tự do và giải thoát, tình yêu chữa lành và nâng dậy. Đó là tình yêu của Chúa, tình yêu đỡ nâng lên hơn là quật ngã, giao hoà hơn là căm đoán, cho cơ hội mới hơn là kết án, hướng đến tương lai hơn là quá khứ”⁹³.

b. Đức Kitô cứu độ con

Chân lý thứ hai được loan báo là Đức Kitô cứu độ con. Vì thế, đừng bao giờ quên là Ngài tha thứ bảy mươi lần bảy. Ngài trở lại để vác chúng ta trên vai hết lần này đến lần khác. Tình yêu của Chúa lớn hơn tất cả những phản nghịch, yếu đuối và lỗi lầm của chúng ta⁹⁴. Đức Thánh Cha còn nhắc nhở các bạn trẻ:

“Con hãy nhìn vào đôi tay dang rộng của Đức Kitô chịu đóng đinh, hãy luôn để mình được cứu độ lần này đến lần khác. Và khi con đi xưng thú tội lỗi của mình, con hãy vững tin vào lòng thương xót của Chúa, vốn giải thoát con khỏi lỗi tội. Hãy chiêm ngắm Máu Người đổ ra với tình yêu lớn lao như thế, và hãy để mình được tẩy sạch bởi máu ấy. Nhờ đó con sẽ có thể được tái sinh luôn mãi”⁹⁵.

c. Đức Kitô đang sống

Chân lý thứ ba được loan báo là Đức Kitô đang sống:

---

⁹² x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 112-115, tr. 69-73.

⁹³ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 116, tr. 73.

⁹⁴ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 119-120, tr. 74-75.

⁹⁵ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 123, tr. 77.

“Người đang sống! Chúng ta cần luôn tự nhắc mình điều này, bởi vì chúng ta có nguy cơ coi Chúa Giêsu Kitô chỉ như một mẫu gương trong quá khứ, như một kỷ niệm, như một Đấng đã cứu chúng ta cách nay hai ngàn năm. Điều này không ích gì cho chúng ta, vì nó sẽ để chúng ta cũ kỹ y như trước, nó sẽ không giải thoát chúng ta. Đấng đổ đầy ân sủng của Người trên chúng ta, Đấng giải thoát chúng ta, Đấng biến đổi chúng ta, Đấng chữa lành và an ủi chúng ta là Đấng đang sống. Người là Đức Kitô Phục Sinh, tràn đầy sức sống siêu nhiên, mặc lấy ánh sáng vô hạn”⁹⁶.

Đức Kitô Ngài đang sống, đây là một bảo đảm rằng chúng ta có một nẻo đường hướng về sự thiện và những vật vả, hy sinh của chúng ta sẽ không ra vô ích. Nếu chúng ta bám chặt lấy Người, chúng ta sẽ sống và được chở che an toàn vượt qua mọi đe dọa hiểm nguy. Vì Người đến để chúng ta được sống và sống dồi dào. Đây cũng là kinh nghiệm mà các bạn trẻ có thể thông truyền cho các bạn trẻ khác, để qua kinh nghiệm cá nhân các bạn trẻ có thể gặp qua biến cố để thấy Người, chính cuộc gặp gỡ này sẽ mang đến cho các bạn trẻ một chân trời mới, một cuộc sống mới và một hướng đi mới⁹⁷.

d. Thần Khí ban sự sống

Cả ba chân lý được loan báo: Thiên Chúa yêu con, Đức Kitô là Đấng cứu độ con, Người đang sống, chúng ta đều thấy có Chúa Cha và Chúa Con ngự trị và hoạt động trong sự hợp nhất với Chúa Thánh Thần. Tông Huấn khẳng định:

“Chính Ngài là Đấng chuẩn bị và khai mở các tâm hồn để người ta đón nhận sứ điệp này, chính Ngài duy trì sống động niềm hy vọng ơn cứu độ này, chính Ngài sẽ giúp con lớn lên trong niềm vui này nếu các con để cho Ngài hành động. Chúa Thánh Thần lấp đầy con tim của Đức Kitô Phục sinh và từ đó phát sinh suối nguồn sự sống cho con. Và khi con đón nhận Người, Chúa Thánh Thần

---

⁹⁶ Ibid., S. 124, tr. 77-78.

⁹⁷ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 127-120, tr. 79-80.

làm cho con ngày càng đi sâu vào con tim của Đức Kitô, để các con luôn được đầy tràn tình yêu, ánh sáng và sức mạnh của Người”⁹⁸. “Ngài là suối nguồn của tuổi trẻ theo nghĩa tốt nhất. Vì ai tin tưởng vào Chúa thì “giống như cây trồng bên dòng nước, đâm rễ sâu vào mạch suối trong, mùa nóng có đến cũng chẳng sợ gì, lá trên cành vẫn cứ xanh tươi” (Gr 17,8). Trong khi “những thanh niên thì mệt mỏi, nhọc nhằn” (Is 40,30), những người đặt niềm tin vào Chúa lại “được thêm sức mạnh”⁹⁹.

Như vậy, từ những điểm chính yếu được Tông Huấn nói đến cho chúng ta thấy, hoạt động truyền thông cho giới trẻ ngày nay là điều hết sức cần thiết và cấp bách, đồng thời phải mở ra đối với giới trẻ trong sự tin tưởng, hỗ trợ, đồng hành và hướng dẫn trong mọi mặt để các bạn trẻ không phải là những người nghèo đời sống tâm linh hay là những người “vô thần thực tiễn”, trong họ chất đầy sự cô độc của ích kỷ hẹp hòi nhưng là một tấm lòng cởi mở và dấn thân trong các hoạt động của cộng đồng xã hội và Giáo Hội nhằm mang lại ích chung cho nhân loại. Do đó, đời sống của người trẻ cần loan báo những chân lý cao cả về tình yêu của Thiên Chúa, ơn cứu độ của Người và niềm trông cậy vào sức mạnh của Thần Khí đem lại cho các bạn trẻ. Quả thật, các bạn trẻ ngày nay cần được giải gỡ khỏi những sợ hãi từ những đe dọa “mất linh hồn”. Một lối sống thụ động theo kiểu sợ hỏa ngục... nhưng thay vào đó là sự khuyến khích và tôn trọng trong tự do để các bạn trẻ lớn lên mỗi ngày và đạt tới sự trưởng thành toàn diện trong Đức Kitô. Đây cũng là một hướng đi mới khai mở cho những hoạt động mục vụ trong truyền thông cho giới trẻ ngày nay.

---

⁹⁸ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 130, tr. 80-81.

⁹⁹ *Ibid.*, S. 133, tr. 82-83.

CHƯƠNG III :

MỤC VỤ TRUYỀN THÔNG ĐỂ NGƯỜI TRẺ

PHÁT TRIỂN TOÀN DIỆN

Trong thời đại kỹ thuật số hiện đại, người làm công tác mục vụ truyền thông chắc hẳn không thể không nói đến các phương tiện truyền thông, bên cạnh đó cần có cách thức tham gia truyền thông hiệu quả. Trong phần này người viết sẽ tìm hiểu các hoạt động mục vụ truyền thông hướng đến sự trưởng thành cho giới trẻ ngang qua những gợi ý trong Tông Huấn *Christus Vivit*.

I. CÁC PHƯƠNG TIỆN TRUYỀN THÔNG HIỆN NAY VÀ CÁCH THỨC THAM GIA HIỆU QUẢ CHO GIỚI TRẺ

Truyền thông và phương tiện truyền thông đã làm cho việc giao tiếp dễ dàng hơn trong suốt chiều dài lịch sử nhân loại. Ngày nay, các phương tiện truyền thông internet được coi là một trong những công cụ hiệu quả nhất trong các phương tiện truyền thông để liên lạc, giúp chúng ta hiểu biết về thế giới và tạo sự kết nối giữa các cá nhân và cộng đồng.

1. Các phương tiện truyền thông

Có nhiều tiêu chuẩn để phân loại các phương tiện Truyền Thông Xã Hội chúng ta có thể dựa vào hai khía cạnh sau đây:

Trước hết, xét về khía cạnh lịch sử thứ tự xuất hiện theo thời gian. Lúc bắt đầu, con người giao tiếp với nhau bằng lời nói và cử chỉ. Dần dà theo thời gian con người sáng chế chữ viết, rồi đến kỹ thuật khắc mộc và máy in. Sang thế kỷ XIX, con người sử dụng điện tín, điện thoại. Thế kỷ XX chứng kiến sự ra đời của máy phát thanh, điện ảnh, truyền hình, computer, mạng internet¹⁰⁰.

---

¹⁰⁰ x. PHAN TÂN THÀNH, *Giáo Huấn Giáo Hội về các Phương Tiện Truyền Thông Xã Hội*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/giao-huan-giao-hoi-ve-cac-phuong-tien-truyen-thong-xa-hoi-63007>.

Thứ đến, xét dưới khía cạnh kỹ thuật, sự phân loại các cấp độ dựa trên sự can thiệp của kỹ thuật vào việc truyền thông: Cấp một là phương tiện sơ đẳng giúp con người tiếp xúc và thông tin cho nhau, không cần đến dụng cụ máy móc. Cấp hai là phương tiện cần đến máy móc để sản xuất, nhưng không cần máy móc để tiếp nhận như báo chí cần có máy in để phát hành, nhưng độc giả không cần dùng máy để đọc. Cấp ba cần đến máy móc để sản xuất cũng như để tiêu thụ như, cuộn phim cần đến máy quay và máy chiếu; phát thanh cần đến máy để phát và máy nghe. Thứ đến là những phương tiện đại chúng, các phương tiện chính yếu của truyền thông đại chúng là truyền thanh, truyền hình, internet, báo chí, điện ảnh. Loại thứ năm là truyền thông xã hội, phát ra những ý tưởng (triết học, ý thức hệ, tư tưởng, v.v...), qua những đường lối giáo dục, quảng bá, tuyên truyền, nhằm tạo ra một dư luận xã hội. Thứ sáu là truyền thông thương mại, quảng cáo, nhắm tới đối tượng là các người mua sắm, khách hàng¹⁰¹.

Khi bàn về đến khía cạnh kỹ thuật truyền thông chúng ta phải nhìn nhận rằng, ngày nay là thời đại của kỹ thuật số (Digital age) còn được gọi dưới các thuật ngữ như: thời đại máy tính, thời đại thông tin hoặc thời đại truyền thông mới. Trên thế giới, số lượng người dùng mạng xã hội tính đến tháng 01 năm 2021 đạt hơn 4,2 tỷ người dùng, chiếm khoảng 53% tổng dân số toàn cầu. Con số này sẽ tiếp tục tăng trong tương lai. Các phương tiện truyền thông kỹ thuật số hiện đại ngày càng chiếm ưu thế. Facebook vẫn là nền tảng mạng xã hội được nhiều người truy cập nhất với hơn 2,7 tỷ người dùng tích cực, tiếp theo là YouTube (2,2 tỷ), WhatsApp (2 tỷ), Facebook Messenger (1,3 tỷ), WeChat (1,2 tỷ), Instagram (1,158 tỷ), TikTok (0,689 tỷ). Có tới 86% người trẻ từ 18 đến 29 tuổi sử dụng Facebook. Riêng tại Việt Nam, nhu cầu sử dụng mạng xã hội xem ra ngày càng gia tăng. Thống kê cho hay, Việt Nam là nước có số lượng người dùng mạng xã hội cao hơn mức trung bình thế giới. Dân số Việt Nam hiện nay là 97.980.706, đứng thứ 15 thế giới, nhưng số lượng người dùng Facebook tại Việt Nam thì vươn lên 8 bậc, đứng thứ 7 thế giới với hơn 69 triệu người, chiếm 70,1% toàn bộ dân số. Đó là chưa kể đến số lượng người dùng các mạng xã hội nổi tiếng khác như Zalo, YouTube, Tiktok... Theo thống kê, đa số người

---

¹⁰¹ x. Ibid.,

dùng Facebook tại Việt Nam có độ tuổi còn khá trẻ từ 18 - 34 tuổi (chiếm hơn 23 triệu người). Đặc biệt, thời gian người Việt sử dụng mạng xã hội cũng nhiều hơn mức trung bình thế giới. Theo một nghiên cứu của Đoàn Thanh niên Bộ Tư pháp, trung bình một ngày, người Việt Nam bỏ ra khoảng 6 giờ 53 phút để lướt Web nếu dùng máy vi tính cá nhân và Tablet; 2 giờ 33 phút nếu dùng điện thoại di động; và dành 2 giờ 39 phút cho mạng xã hội, nhiều hơn mức trung bình của thế giới 15 phút¹⁰².

Xét dưới khía cạnh kỹ thuật truyền thông Đức Thánh Cha Phanxicô nhận định trong Tông Huấn như sau: “Thế giới kỹ thuật số trở nên đặc trưng cho thế giới đương thời, Internet và các mạng xã hội đã tạo ra một cách thức mới để truyền thông và thiết lập tương quan. Đây là môi trường để tham gia chính trị, xã hội và thực thi quyền công dân cách tích cực, nó cũng là môi trường thuận lợi để truyền tải nguồn thông tin một cách hữu hiệu. Tại nhiều quốc gia, Internet và các mạng xã hội là môi trường không thể thiếu để tiếp cận giới trẻ và mời gọi họ tham gia và sáng kiến cho những hoạt động mục vụ”.¹⁰³

2. Cách thức tham gia truyền thông hiệu quả cho giới trẻ theo Tông Huấn.

Từ Tông Huấn, Đức Giám mục Phêrô Nguyễn Văn Khảm có những gợi ý để nhận diện khuôn mặt người trẻ. Ngày nay, các thế hệ trẻ có cách thế mang những đặc tính riêng biệt để tiếp cận thực tại. Trong số những đặc tính nổi bật nhất của văn hóa giới trẻ, cần ghi nhận những điểm sau: Thứ nhất, họ ưa chuộng hình ảnh hơn những hình thái truyền thông khác như đọc và nghe. Thứ hai, tầm quan trọng của cảm giác và cảm xúc như một cách tiếp cận thực tại, và dành ưu tiên cho những gì cụ thể hơn là phân tích lý thuyết. Thứ ba, đề cao tình bạn, ví dụ thuộc về một nhóm hoặc nối kết với nhau qua mạng xã hội. Thứ tư, người trẻ thường hồn nhiên và cởi mở với tính đa dạng. Do đó, họ quan tâm đến hòa bình, sự đối thoại giữa các nền văn hóa và tôn giáo. Đây là những nhận định rất đáng quan tâm vì nó giúp người làm mục vụ có hướng đi đúng đắn, phù hợp và

---

¹⁰² x. TRẦN CAO KHẢI, *Người Kitô Hữu Trước Vấn Nạn Tham Gia Mạng Xã Hội*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/nguoi-kito-huu-truoc-van-nan-tham-gia-mang-xa-hoi-68726>

¹⁰³ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 86-87, tr. 52-53.

thực tế với thị hiếu, não trạng cũng như lối sống của các bạn trẻ đương thời từ đó người đồng hành biết cách đồng hành và tác động lên giới trẻ tốt nhất¹⁰⁴.

a. Ngôn ngữ tình yêu

Mục vụ truyền thông giới trẻ ngày nay người đồng hành không chỉ hiểu biết Lời Chúa và giáo huấn của Giáo Hội về những vấn đề người trẻ quan tâm và thảo luận để có thể hướng dẫn cách hữu hiệu mà còn phải sống ngôn ngữ của tình yêu. Người trẻ cần được tiếp cận qua văn phạm tình yêu, chứ không phải bằng cách thuyết giảng chiêu dụ bởi họ hiểu được ngôn ngữ của những ai sống hiến thân, những người sống với họ và cho họ, và cả những ai dù còn nhiều giới hạn và yếu đuối nhưng vẫn cố gắng sống đức tin chân thành¹⁰⁵. Đúng như lời Đức Thánh Cha khẳng định trong Tông Huấn:

“Chúng ta cần đặc biệt quan tâm đến ngôn ngữ biểu lộ sự thân tình, ngôn ngữ của tình yêu quảng đại và tương giao hiện sinh chạm đến được lòng người, tác động đến cuộc sống, đánh thức những khát khao và hy vọng”¹⁰⁶.

Thực vậy, ai trong chúng ta cũng đều mong muốn nhận được yêu thương và trao ban tình yêu thương đến với những người thân quen và lân cận của chúng ta, trong đó ngôn ngữ tình yêu luôn mang đến cho con người niềm vui, bởi chính việc trao đi yêu thương mới thật sự khiến chúng ta hạnh phúc nhất. Do đó, nếu muốn hiểu được và hướng dẫn đồng hành với các bạn trẻ, chúng ta phải học cách khám phá ngôn ngữ yêu thương. Làm thế nào để biết được ngôn ngữ tình yêu của họ? Hãy quan sát các biểu hiện của họ đối với những người xung quanh. Hãy lắng nghe xem họ hay than phiền về điều gì. Hãy chú ý những điều mà người đó hay yêu cầu. Đừng ngại hỏi trực tiếp, chúng ta cần phải cân nhắc trước khi đưa ra câu hỏi và phải thể hiện thái độ muốn lắng nghe, thấu hiểu và đồng cảm.

---

¹⁰⁴ x. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp thông*, S. 117, tr. 16.

¹⁰⁵ x. *Ibid.*, tr. 17.

¹⁰⁶ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 211, tr. 134.

b. Linh hoạt và sống động

Nói đến tuổi trẻ ai trong chúng ta đều nghĩ ngay đến sự năng động, linh hoạt và sáng tạo, với ý chí sôi sục đầy nhiệt huyết, đầy những điều tươi mới, đầy những hoài bão lớn lao về một tương lai xán lạn. Có lẽ hiểu rõ điều này nên Tông Huấn đã đề cập:

“Mục vụ giới trẻ cần được linh động hơn và mời người trẻ đến với các sự kiện mà nơi đó, người trẻ không chỉ có cơ hội để học hỏi, nhưng còn để chia sẻ cuộc sống, liên hoan, hát múa, nghe những câu chuyện thực của các chứng từ và cùng nhau gặp gỡ Thiên Chúa hằng sống trong cộng đoàn”¹⁰⁷.

Có thể nói hiện nay những bạn trẻ rất năng động và sáng tạo. Họ năng động trong tìm kiếm công việc, trong cách làm việc, trong tư duy và lối sống. Họ sáng tạo trong cách thực hiện nhiệm vụ, đưa ra ý tưởng. Không gò bó mình trong một văn phòng chật chội, họ luôn để ý tưởng bay cao bay xa. Khi được giao nhiệm vụ, họ sáng tạo những cách nhanh nhất và hiệu quả nhất. Sự sáng tạo cũng là yếu tố quan trọng và cần thiết trong cuộc sống của giới trẻ nhất là thời kỳ phát triển hiện nay. Đây là một đặc tính của tuổi trẻ. Người trẻ có sự sáng tạo càng cố gắng tìm tòi, học hỏi, phát minh ra những cái mới, cái hay nhằm mục đích để cuộc sống thuận tiện, dễ dàng hơn. Do đó, trong vấn đề mục vụ giới trẻ cần nắm bắt để có những điều chỉnh phù hợp với giới trẻ một cách linh hoạt và sống động hơn.

c. Những việc phục vụ

Các bạn trẻ thường bị cuốn hút bởi nhiều chương trình hoạt động mục vụ, các cơ hội giúp đỡ người khác, nhất là trẻ em và người nghèo. Công tác xã hội tạo cơ hội cho người trẻ tham gia các hoạt động bác ái, xã hội, ví dụ thăm viếng và giúp đỡ người nghèo, làm sạch môi trường, dạy học cho trẻ nghèo... đây cũng là cơ hội để các bạn trẻ dần thân vào các việc thiện nguyện và liên đới xã hội. Họ cần được đồng hành và khích lệ để phát

---

¹⁰⁷ Ibid., S. 204, tr. 130.

huy tài năng, kỹ năng và tính sáng tạo. Dẫn thân xã hội và trực tiếp gặp gỡ người nghèo là cơ hội tốt cho việc khám phá hoặc đào sâu đức tin và phân định ơn gọi của người trẻ¹⁰⁸. “Nhiều người trẻ mệt mỏi với những chương trình huấn luyện giáo lý và thiêng liêng, và đôi khi họ yêu cầu có cơ hội được tham gia tích cực vào các hoạt động giúp ích cho tha nhân”¹⁰⁹. Mục vụ giới trẻ không có nghĩa là nhắm đến người trẻ mà còn là cùng với giới trẻ, các ban cần được mời gọi để chia sẻ vào sinh hoạt của Giáo Hội, chia sẻ đời sống đức tin cũng như hoạt động tông đồ. Công tác mục vụ không thể thoả mãn với việc truyền đạt một số kiến thức lý thuyết, nhưng cần làm sao để các bạn trẻ có thể cảm nghiệm tình yêu Thiên Chúa và Triều đại của Người, để các bạn trẻ ý thức được lời mời gọi trở nên môn đệ Chúa Kitô¹¹⁰.

Vì thế, làm mục vụ truyền thông phải nắm bắt tâm tư, ước vọng của tuổi trẻ. Từ đó có chương trình mục vụ bằng vô số các hoạt động lớn nhỏ. Khi Kết thúc năm hay trong các sự kiện lớn, chúng ta cần nhìn lại và đánh giá thành quả. Các bạn trẻ sẽ vui sướng hân hoan khi liệt kê được một danh sách dài những hoạt động đã tổ chức trong việc dẫn thân phục vụ anh chị em đồng loại mang ý nghĩa nhân văn và thiện ích chung vì lòng bác ái và tinh thần quảng đại.

d. Âm nhạc

Là một trong những loại hình nghệ thuật gần gũi, quen thuộc với con người, âm nhạc luôn là nơi để con người gửi gắm những tâm tư tình cảm, trăn trở, mơ ước trong cuộc sống. Hơn thế, âm nhạc luôn có chỗ đứng riêng và đồng hành cùng giới trẻ, thời đại công nghệ số những sản phẩm âm nhạc được trình làng với vô vàn màu sắc, thị trường nhạc ngày càng trở nên sôi động hơn bao giờ hết. Với tính chất dễ dàng phổ biến trong đời sống nên đến nay, âm nhạc vẫn là hình thức thân thuộc nhất với con người nhất là giới trẻ. Âm nhạc có thể chia sẻ mọi cung bậc cảm xúc của họ. Họ nghe hát khi vui, nghe hát khi buồn, nghe

---

¹⁰⁸ X. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp thông*, S. 117, tr. 17-18.

¹⁰⁹ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 225, tr. 145.

¹¹⁰ X. TRUNG TÂM HỌC VẤN ĐA MINH, *Thời Sự Thần Học Tuổi Trẻ*, S. 80, tr. 152.

hát khi hạnh phúc, nghe hát khi tuyệt vọng... Trong nhiều thế kỷ, “Cái Đẹp” vẫn là một trong những cách thể diễn tả đức tin và là nẻo đường Phúc Âm Hoá. Âm nhạc là một trong những diễn tả nghệ thuật và tôn vinh cái đẹp, nhất là trong thời đại hiện nay, nhiều người trẻ chìm đắm trong âm nhạc¹¹¹. Đức Thánh Cha Phanxicô lưu ý đường hướng mục vụ giới trẻ trong Tông Huấn như sau:

“Tâm quan trọng của âm nhạc vô cùng đặc biệt; âm nhạc là một môi trường thực sự và giới trẻ thường xuyên ngập lặn trong đó, như một loại văn hoá và một loại ngôn ngữ có khả năng khơi dậy cảm xúc và xây dựng căn tính. Ngôn ngữ âm nhạc cũng là một lợi ích cho mục vụ, đặc biệt là cho phụng vụ và canh tân phụng vụ”. Ca hát có thể là một lực đẩy quan trọng đối với người trẻ khi họ đi trên con đường trần thế. Như Thánh Augustinô nói: “Hãy ca hát, nhưng cũng tiếp tục tiến bước. Hãy hát ca để công việc của bạn được nhẹ bớt, đừng lười biếng. Hãy hát, nhưng cũng hãy tiếp tục tiến bước. Khi tiến bước bạn sẽ tiếp tục hành trình; nhưng hãy tiến bước trong nhân đức, trong đức tin chính thực và những việc làm thiện lương. Hãy ca hát, và bước tới”¹¹².

Như thế, mục vụ truyền thông giới trẻ cần lưu ý tầm quan trọng của âm nhạc vô cùng đặc biệt; âm nhạc là một môi trường thực sự và giới trẻ thường xuyên ngập lặn trong đó, nó như một loại văn hoá và ngôn ngữ có sức mạnh và khả năng khơi dậy cảm xúc và xây dựng căn tính¹¹³.

e. Thể thao

Thể thao đóng vai trò quan trọng trong cuộc sống của giới trẻ nói chung và giới trẻ công giáo nói riêng, cũng như trong xã hội hiện đại. Đức Thánh Cha Phanxicô nhấn mạnh rằng thể thao là nơi hiệp nhất và gặp gỡ. Trong không gian thể thao, mọi người có thể gặp gỡ nhau mà không bị phân biệt chủng tộc, giới tính, tôn giáo hay ý thức hệ. Đây là

---

¹¹¹ X. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp thông*, S. 117, tr. 18.

¹¹² ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 226, tr. 145.

¹¹³ X. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp thông*, S. 117, tr. 17.

nơi mà chúng ta có thể trải nghiệm cạnh tranh trong niềm vui và hiểu thấu tinh thần tập thể khi là thành viên của một đội. Thành công hay thất bại đều được chia sẻ, giúp chúng ta bỏ qua ý định chinh phục một mục tiêu chỉ bằng cách quan tâm đến bản thân mình, mà bỏ quên đồng đội. Các vận động viên là những hình mẫu cho các nhân cách rộng lượng, khiêm tốn, hy sinh, kiên nhẫn, vui vẻ, sống vì tập thể, sự tôn trọng, cạnh tranh lành mạnh và đoàn kết. Thể thao giúp truyền cảm hứng cho giới trẻ, và qua đó, họ có thể học hỏi những phẩm chất tích cực từ những người chơi thể thao. Thể thao có thể mở ra con đường đến với Thiên Chúa, mà vì nhiều lý do, không thể nói với Thiên Chúa một cách trực tiếp. Những nỗ lực trong thể thao cũng là để tự hoàn thiện mình, điều rất cần thiết đối với giới trẻ. Đức Giáo Hoàng khuyến khích sự kết nối gần gũi hơn giữa thể thao và cuộc sống hàng ngày¹¹⁴. Tông Huấn gửi các bạn trẻ Đức Thánh Cha cũng lưu ý đến vai trò của thể thao trong vấn đề mục vụ như sau:

“Việc luyện tập thể thao nơi giới trẻ cũng có tầm quan trọng không kém. Giáo hội không được đánh giá thấp những tiềm năng của thể thao trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo, và phải cương quyết luôn hiện diện trong môi trường này. Thế giới thể thao cần được giúp để khắc phục những thái độ tiêu cực đi kèm, chẳng hạn như sùng bái vô địch, phục vụ lợi ích thương mại và ý muốn phải thành công bằng mọi giá”. Ở tâm điểm của kinh nghiệm thể thao là “niềm vui: niềm vui được vận động, niềm vui quy tụ với nhau, niềm vui sống và đón nhận những quà tặng mà Đấng Tạo Hoá ban cho ta mỗi ngày”¹¹⁵.

Việc tập luyện thể thao nơi người trẻ cũng có tầm quan trọng để mời gọi người trẻ phát triển sức mạnh và vượt qua sự chây lười hoặc nhàn rỗi. Tông Huấn đã trích lời Thánh Basiliô Cả viết cho giới trẻ khi ngài ví dụ trong thể thao:

---

¹¹⁴ x. TRẦN NGỌC, *Đức Giáo Hoàng: “Thể Thao Là Nơi Hiệp Nhất Và Gặp Gỡ”*,

<https://www.cgvdt.vn/cong-giao-the-gioi/uc-giao-hoang-the-thao-la-noi-hiep-nhat-va-gap-go>

¹¹⁵ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 227, tr. 146.

“Cũng như những vận động viên cần phải rất cố gắng tập luyện để thi đấu thành công, cũng thế, sự hy sinh xét như một phương thế rất cần thiết để người ta lớn lên về mặt nhân đức. “Những người ấy phải chịu đựng muôn vàn hy sinh, sử dụng đủ mọi phương tiện để rèn luyện gia tăng thể lực, đổ mồ hôi khi thực hành các bài tập luyện thể lực vất vả, nói tóm lại, họ sống cả cuộc đời trong kỷ luật chỉ để chuẩn bị cho cuộc thi đấu, họ đặt nền tảng cách đầu tư cho các nguồn sức mạnh thể lý và tâm lý của họ, để dành cho được vòng hoa chiến thắng. Vậy thì chúng ta đang mong đợi trong cuộc sống kia những phần thưởng kỳ diệu không miêng lười nào có thể mô tả được, làm sao chúng ta có thể nghĩ mình sẽ giành được phần thưởng ấy nếu chỉ biết sống nhàn rỗi và làm việc ỉ ạch”¹¹⁶.

Vì vậy, thể thao không chỉ là hoạt động vận động, mà còn là một phương tiện truyền thông mục vụ và là một khía cạnh quan trọng trong cuộc sống của người trẻ. Nó không chỉ giúp cải thiện sức khỏe mà còn tạo ra cơ hội gặp gỡ và kết nối qua các hoạt động thể thao là cơ hội để các bạn trẻ gặp gỡ và tạo mối quan hệ với những người khác. Mục vụ thể thao giúp phát triển tinh thần thi đấu, sự kiên nhẫn và khả năng làm việc nhóm, đồng thời học cách chiến đấu, thất bại và học hỏi từ những sai lầm. Mục vụ thể thao cũng có thể được sử dụng để rao giảng Tin Mừng và chia sẻ tình yêu thương qua việc thể hiện tinh thần đoàn kết và sự hợp tác.

f. Thiên nhiên

Thiên nhiên đóng vai trò quan trọng trong đời sống và hoạt động của con người. Thật vậy, đối với Đức Bênêđictô XVI, thiên nhiên xuất hiện trước con người và được Thiên Chúa ban tặng cho chúng ta làm không gian sống. Thiên nhiên nói với chúng ta về Đấng Tạo Hóa (x. Rm 1, 20) cũng như về tình Người yêu thương nhân loại. Bởi thế, thiên nhiên cũng là một “ơn gọi” là một tặng vật của Tạo Hóa ban để con người bảo vệ và canh tác chúng. Theo Kinh Thánh, ngay từ khởi đầu, Thiên Chúa đã trao cho con người trách nhiệm

---

¹¹⁶ Ibid., S. 227, tr. 146-147.

quản trị toàn thể vạn vật để giúp muôn loài sinh sôi nảy nở và phát triển (x. St 1, 26-30)¹¹⁷. Do đó, con người luôn có mối liên hệ gắn bó mật thiết với thiên nhiên, được sinh ra từ thiên nhiên chúng ta không chỉ là sản phẩm của thiên nhiên mà còn là chủ thể của tài nguyên và môi trường. Nhận ra tầm quan trọng của môi sinh, Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II, đã tôn phong thánh Phanxicô Assisi làm bổn mạng các nhà sinh thái học¹¹⁸. Trong Thông điệp Laudato Si Đức Thánh Cha Phanxicô mở đầu bằng lời ca:

“Chúc tụng Chúa, lạy Thiên Chúa của con”. Lời bài ca tuyệt vời của Thánh Phanxicô Assisi nhắc nhở chúng ta nhớ rằng ngôi nhà chung của chúng ta là người chị mà chúng ta đang chung phần sự sống, là người mẹ tuyệt vời luôn mở rộng vòng tay ôm ấp chúng ta. “Lạy Thiên Chúa của con, chúc tụng Chúa qua người Chị của chúng con là Mẹ Đất, người nuôi dưỡng và chi phối chúng con, là người sản sinh hoa trái phong phú với biết bao hoa thơm cỏ lạ”¹¹⁹

Trong Tông Huấn *Chúa Kitô Đang Sống* gọi các bạn trẻ Đức Thánh Cha Phanxicô cho thấy thiên nhiên đặc biệt hấp dẫn rất nhiều bạn trẻ thanh thiếu niên:

“Họ muốn tiếp xúc với thiên nhiên và nhạy cảm với việc bảo vệ môi trường. Đó chính là trường hợp của phong trào hướng đạo và một số nhóm khác đang tổ chức những ngày sống giữa thiên nhiên, cắm trại, đi bộ, thám hiểm, và các chiến dịch cải thiện môi trường. Trong tinh thần của Thánh Phanxicô Assisi, những kinh nghiệm này có thể khởi xướng một lộ trình huấn luyện sống tình huynh đệ phổ quát và cầu nguyện chiêm niệm”¹²⁰.

---

¹¹⁷ x. NGUYỄN THÁI HỢP, *Tương Quan Giữa Con Người Với Môi Trường*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/tuong-quan-giua-con-nguoi-voi-moi-truong-29306>

¹¹⁸ x. TRUNG TÂM HỌC VẤN ĐA MINH, *Bảo Vệ Môi Trường Dưới Lối Nhìn Của Giáo Hội Công Giáo*, <https://catechesis.net/bao-ve-moi-truong-duoi-loi-nhin-cua-giao-hoi-cong-giao/>

¹¹⁹ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Thông Điệp Laudato Si*, Chuyển ngữ Ủy Ban Bác ái xã hội-Caritas Việt Nam, 2015, tr. 5.

¹²⁰ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 228, tr. 147.

Nhận ra tầm quan trọng và mối liên hệ giữ con người với thiên nhiên, đặc biệt sự gắn bó của người trẻ với thiên nhiên Tông Huấn đã gợi ra cho chúng ta cách thức mục vụ giới trẻ trong việc tổ chức những hoạt động sống giữa thiên nhiên, mời gọi các bạn trẻ tham gia các chiến dịch làm sạch môi trường, câu lạc bộ bảo vệ thiên nhiên hay các hoạt động tình nguyện khác liên quan đến môi trường để cùng nhau ý thức bảo vệ môi sinh cải thiện môi trường. Đây cũng là khía cạnh mục vụ mang tính giáo dục và khuyến khích các bạn trẻ ý thức bảo vệ môi trường, giúp các bạn trẻ trưởng thành hơn trở nên những người có trách nhiệm và đóng góp tích cực cho việc bảo vệ toàn thể vạn vật giúp muôn loài sinh sôi nảy nở và phát triển theo như ý định của Đấng Tạo Hoá.

g. Các cuộc quy tụ

Các cuộc quy tụ giới trẻ là một phần quan trọng trong việc làm mục vụ cho giới trẻ theo Tông Huấn *Christus Vivit*. Thượng Hội Đồng thường xuyên nhắc tới ngày Giới Trẻ Thế giới, ngày này là cơ hội để các bạn trẻ gặp gỡ, chia sẻ và trải nghiệm đức tin cùng nhau. Các sự kiện liên quan có thể diễn ra ở tầm châu lục, quốc gia, giáo phận hoặc do các phong trào, hội đoàn, dòng tu tổ chức. Tông Huấn khuyến khích mục vụ không chỉ truyền đạt nội dung giáo thuyết, mà còn đánh thức và giúp các bạn trẻ đào sâu những kinh nghiệm tuyệt vời có sức nâng đỡ đời sống Kitô hữu. Giúp người trẻ triển nở trong tình huynh đệ, sống như anh em với nhau, giúp đỡ lẫn nhau, phục vụ người khác, gần gũi với người nghèo. Đào sâu lời rao giảng tiên khởi (kerygma): Kinh nghiệm nền tảng của cuộc gặp gỡ Thiên Chúa qua cái chết và sự phục sinh của Chúa Giêsu. Mục vụ quy tụ giới trẻ tạo cơ hội để làm mới và đào sâu kinh nghiệm cá vị của mỗi người về tình yêu của Thiên Chúa và tình yêu của Đức Giêsu Kitô đang sống¹²¹.

Như thế, Tông Huấn *Christus Vivit* là tài liệu phong phú hướng dẫn cách thức tham gia mục vụ truyền thông hiệu quả cho giới trẻ trong thời đại hiện nay. Nếu chúng ta tìm hiểu và áp dụng những gợi ý này để mục vụ giới trẻ thì chắc chắn sẽ đem lại nhiều quả

---

¹²¹ x. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp thông*, S. 117, tr. 17-18.

cao và việc mục vụ trở nên phong phú thu hút hơn để người trẻ được lớn lên và phát triển toàn diện.

II. CÁC HOẠT ĐỘNG MỤC VỤ TRUYỀN THÔNG HƯỚNG ĐẾN SỰ TRƯỞNG THÀNH CHO GIỚI TRẺ

1. Mục vụ truyền thông mang tính hiệp hành

Hiệp hành trong Giáo Hội là một khái niệm quan trọng, ám chỉ sự đồng hành, cùng bước, và cùng đi trên con đường của dân Thiên Chúa. Từ “hiệp hành” xuất phát từ chữ Hy Lạp “συνόδός” (syn-odos), có nghĩa là “cùng nẻo đường” hoặc “cùng đi, cùng bước”. Đây không chỉ là việc đồng hành vật chất, mà còn ám chỉ việc chung sống, chung sứ mạng, và chung tâm hồn. Đức Thánh Cha Phanxicô đã giải thích rằng hiệp hành không chỉ là một chương trong khảo luận Giáo Hội học, mà là cách thức, lối sống và sứ mạng của Giáo Hội, là một phần quan trọng của cuộc sống Kitô hữu. Chúng ta cùng nhau đi trên con đường của đức tin, hy vọng và tình thương, để chia sẻ niềm tin và đồng hành trong tình Yêu Thiên Chúa¹²². Chủ đề này được nhắc đến trong nhiều văn kiện quan trọng của Giáo Hội. Tông Huấn mới nhất cũng đề cập đến tính hiệp hành trong mục vụ cho giới trẻ được Đức Thánh Cha Phanxicô nói đến. Vì thế, có thể nói mục vụ truyền thông mang tính hiệp hành là một khía cạnh quan trọng trong việc mục vụ giới trẻ theo Tông Huấn *Christus Vivit*. Từ Tông Huấn chúng ta có thể nhận thấy tính hiệp hành trong đời sống và sứ vụ của Giáo Hội đòi hỏi lắng nghe cẩn thận, trung thành với giáo huấn của Giáo Hội và sáng tạo để khám phá và thiết lập các công cụ thích hợp cho sự tham gia có trật tự của tất cả mọi người. Điều này giúp trao đổi qua lại các ân huệ, đọc chính xác các dấu chỉ thời đại và lập

---

¹²² x. VATICAN NEWS, *Gõ Cửa Hiệp Hành /Thượng Hội Đồng - Hiệp Hành Là Gì?*, <https://www.vaticannews.va/vi/church/news/2023-03/go-cua-hiep-hanh-thuong-hoi-dong-hiep-hanh-la-gi.html>

kế hoạch hiệu quả cho sứ mạng của Giáo Hội. Để hướng tới một Giáo Hội hiệp hành: Hiệp thông, tham gia và sứ vụ¹²³.

Dưới đây là những chỉ dẫn trong Sắc lệnh *Inter Mirifica* (từ số 18 đến số 22) của Công đồng Vatican II và Huấn thị *Communio et Progressio* (từ số 164 đến số 180) liên quan đến hiệp hành và liên kết trong Truyền Thông và mục vụ mang tính hiệp hành theo Tông Huấn *Christus Vivit* (từ số 203 đến số 208)

a. Theo Sắc lệnh *Inter Mirifica* của Công đồng Vatican II

Sắc lệnh đề cập tất cả các giáo phận trên thế giới đều được mời gọi tổ chức cử hành Ngày Thế giới Truyền Thông để nói lên tinh thần hiệp hành của tất cả các tín hữu trong lãnh vực truyền thông Tin Mừng:

“Để việc tông đồ muôn hình vạn trạng của Giáo Hội được đắc lực hơn bằng những phương tiện truyền thông xã hội, mọi giáo phận trên thế giới, tùy theo quyết định của các Giám Mục, hằng năm phải cử hành một ngày lễ để hướng dẫn các tín hữu về bổn phận của họ đối với vấn đề này, mời gọi họ cầu nguyện nhiều theo ý chỉ này, và xin họ đóng góp cho mục đích này: nghĩa là thành thật hy sinh cho việc phát động, nâng đỡ và cổ võ những tổ chức và sáng kiến của Giáo Hội trong vấn đề này theo nhu cầu của thế giới công giáo”¹²⁴.

Để thi hành bổn phận mục vụ tối cao về những phương tiện truyền thông xã hội, Đức Giáo Hoàng có một Ủy Ban riêng của Tòa Thánh. Đồng thời nói đến các Giám Mục có bổn phận chăm sóc các công cuộc và các tổ chức thuộc loại này trong Giáo phận mình. Trên bình diện quốc gia thành lập Ủy Ban Giám Mục về Truyền Thông quốc gia và thiết lập khắp nơi các cơ quan quốc gia về báo chí, điện ảnh, truyền thanh và truyền hình. Nhiệm

---

¹²³ x. VĂN CƯƠNG, *Điểm Sách - Tinh Hiệp Hành Trong Đời Sống Và Sứ Vụ Của Hội Thánh*, <https://www.vaticannews.va/vi/church/news/2022-03/tinh-hiep-hanh-trong-doi-song-va-su-vu-cua-hoi-thanh.html>

¹²⁴ CÔNG ĐỒNG VATICANO II, *Sắc Lệnh Về Các Phương Tiện Truyền Thông Xã Hội*, Nxb Tôn Giáo, 2016, S. 18, tr. 386.

vụ của các cơ quan này có bản phận trước tiên là tìm cách đào tạo đúng đắn lương tâm tín hữu trong việc xử dụng những phương tiện đó, cùng cố võ và phối hợp mọi công cuộc của người công giáo trong lãnh vực này. Hơn nữa, những phương tiện này có hiệu lực vượt khỏi ranh giới quốc gia, và biến mỗi người trở thành công dân của toàn thể xã hội nhân loại; vì thế trong lãnh vực này, phải phối hợp các tổ chức quốc gia với nhau và cả các hoạt động trên bình diện quốc tế. Những Hiệp Hội Công Giáo Quốc Tế này chỉ được chính thức chuẩn nhận do một mình Tòa Thánh và tùy thuộc Tòa Thánh¹²⁵.

b. Theo Huấn Thị *Communio et Progressio*

Huấn thị *Communio et Progressio* là tài liệu của Giáo Hội Công Giáo về truyền thông xã hội nói về khái niệm hiệp hành và liên kết trong truyền thông. Huấn thị đề cập đến các nguyên tắc tín lý, đóng góp của truyền thông xã hội vào sự tiến bộ của con người, huấn luyện cho người tiếp thu và người truyền thông, cơ hội và nghĩa vụ của cả hai bên, hợp tác giữa công dân và chính quyền dân sự, hợp tác giữa mọi tín hữu và người thiện chí, sự dấn thân của người công giáo trong phương tiện truyền thông, công luận và truyền thông trong đời sống Giáo Hội, hoạt động của người công giáo trong lĩnh vực viết văn, điện ảnh, truyền thanh, truyền hình, kịch nghệ, thiết bị, nhân sự, và tổ chức. Tất cả các giáo phận trên thế giới được mời gọi tổ chức cử hành Ngày Thế giới Truyền Thông để thể hiện tinh thần hiệp hành của tất cả các tín hữu trong lãnh vực truyền thông Tin Mừng. Đây là dịp để cầu nguyện cho công việc tông đồ truyền thông và tôn vinh các chuyên viên đang hết lòng hy sinh dấn thân trong lĩnh vực này. Cần trợ giúp lẫn nhau và hợp tác thực hiện các dự án và tổ chức khác nhau cho việc tông đồ truyền thông xã hội cần được xúc tiến và phối hợp với nhau ở khắp mọi nơi. Ủy Ban Truyền thông xã hội trực thuộc Hội đồng Giám mục cần thống nhất kế hoạch và năng lực của mọi Ban Mục vụ Truyền Thông trong giáo phận của mình. Bên cạnh đó các cộng đoàn Dòng Tu cần cộng tác với nhau và bám sát kế hoạch mục vụ tổng thể của các văn phòng truyền thông cấp giáo phận, cấp quốc gia, cấp lục địa, hoặc

---

¹²⁵ X. CÔNG ĐỒNG VATICANO II, *Sắc Lệnh Về Các Phương Tiện Truyền Thông Xã Hội*, S. 19-22, tr. 387-388.

cấp khu vực. Các Giám Mục có bổn phận chăm sóc các công cuộc và tổ chức thuộc loại này trong Giáo phận mình. Vượt ra khỏi quốc gia các Ủy ban Truyền thông xã hội phải tích cực cộng tác với các Hiệp Hội Công Giáo Quốc Tế thuộc ngành mình. Những Hiệp Hội Công Giáo Quốc Tế này chỉ được chính thức chuẩn nhận do một mình Tòa Thánh và tùy thuộc Tòa Thánh¹²⁶.

Tóm lại, tính hiệp hành trong Huấn thị *Communio et Progressio* là một khía cạnh quan trọng trong việc sử dụng truyền thông xã hội để đảm bảo thông tin được truyền tải một cách chân thành, đúng đắn và có ích cho cộng đồng. Huấn thị cũng đề cập kỹ lưỡng về việc hiệp hành và liên kết trong truyền thông. Đây là những hướng dẫn quan trọng để đảm bảo sự phát triển toàn diện của con người thông qua truyền thông xã hội

c. Theo Tông Huấn *Christus Vivit* (từ số 203 đến số 208)

Nếu hai văn kiện, *Inter Mirifica* và Huấn thị *Communio et Progressio* nói đến tính hiệp trong Giáo Hội nơi các tín hữu nói chung, thì Tông Huấn *Chúa Kitô Đang sống* có một đặc điểm rất độc đáo và mới mẻ bởi Tông Huấn nói đến việc mục vụ mang tính hiệp hành gửi lời nhắn trước hết đến người trẻ, khích lệ họ phát triển trong sự thánh thiện và dẫn thân trong ơn gọi của riêng mình. Đồng thời, thông điệp gửi cho toàn thể dân Chúa và các mục tử về tình yêu thương, hiệp hành và sứ mệnh của toàn thể dân Chúa.

Thông điệp có ý nghĩa rất đặc biệt đối với giới trẻ nhất là khía cạnh mục vụ mang tính hiệp hành. Kỷ niệm 5 năm ban hành Tông Huấn *Christus Vivit*, Đức Thánh Cha gửi sứ điệp mời gọi các bạn trẻ thắp lại niềm hy vọng, bắt đầu lại từ lời loan báo vốn là nền tảng hy vọng cho toàn thể nhân loại “Chúa Kitô hằng sống”. Chúa Kitô đang sống và muốn con cũng được sống. Đức Thánh Cha tái khẳng định tính hiệp hành rất cần đến sự tham gia của người trẻ ngài viết:

---

¹²⁶ x. VI HỮU, *Hiệp Hành Và Liên Kết Trong Truyền Thông*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/hiiep-hanh-va-lien-ket-trong-truyen-thong-46266>

“Tông Huấn Christus Vivit là hoa trái của một Giáo Hội muốn cùng nhau bước đi bằng cách lắng nghe, đối thoại và không ngừng phân định ý Chúa. Vì lý do này, hơn năm năm trước, theo cái nhìn của Thượng Hội đồng về người trẻ, nhiều người trong số các con, từ nhiều nơi trên thế giới, đã được yêu cầu chia sẻ những mong đợi và mong muốn của mình. Hàng trăm bạn trẻ đã đến Roma và làm việc cùng nhau, thu thập các ý tưởng để đề xuất: nhờ công việc của họ, các Giám mục đã có thể biết và đào sâu một tầm nhìn rộng và sâu sắc hơn về thế giới và Giáo Hội. Đó là một “trải nghiệm hiệp hành” thực sự, mang lại nhiều hoa trái và cũng mở đường cho một Thượng hội đồng mới, một Thượng hội đồng mà chúng ta đang trải qua hiện nay, trong những năm gần đây, chính xác là về tính hiệp hành. Thật vậy, “sự tham gia của giới trẻ đã góp phần ‘tái thức tỉnh’ tính hiệp hành, vốn là một ‘chiều kích cấu thành của Giáo Hội’. Và giờ đây, trong giai đoạn mới này của hành trình Giáo Hội, hơn bao giờ hết chúng ta cần sự sáng tạo của các con để khám phá những con đường mới, luôn trung thành với cội nguồn của mình”¹²⁷.

Lời mời gọi trên xác quyết cho lời tuyên bố trong Tông Huấn *Chúa Kitô Đang Sống* của Đức Thánh Cha. *“Tôi tuyên bố rằng chính người trẻ là tác nhân của mục vụ giới trẻ”¹²⁸*. Thực vậy, giới trẻ cần được tự do phát triển những cách thức mới trong tinh thần sáng tạo của tuổi trẻ và của môi trường người trẻ trong thời đại. Vì thế, mục vụ giới trẻ phải mang khía cạnh hiệp hành bằng hành động quan tâm hỗ trợ người trẻ vận dụng khả năng, kiến thức để giải quyết các vấn đề nhạy cảm những như các mối quan tâm của những người trẻ khác bằng ngôn ngữ của họ. Như thế, người trẻ không những phát huy được tài năng của mình trong việc phục vụ ích chung mà còn giúp chúng ta nhận ra nhu cầu phải có những phong cách làm việc mới phù hợp với thời đại và môi trường sống của người trẻ, khi đó kết quả có được trong mục vụ sẽ linh động hơn và mời gọi người trẻ đến với các sự kiện mà

---

¹²⁷ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Sứ Điệp Của Đức Thánh Cha Dịp Kỷ Niệm 5 Năm Tông Huấn Christus Vivit*, <https://www.vaticannews.va/vi/pope/news/2024-03/su-diep-dtc-5-nam-tong-huan-christus-vivit>.

¹²⁸ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 203, tr. 130.

nơi đó, người trẻ không chỉ có cơ hội học hỏi, mà còn chi sẻ cuộc sống, chi sẻ kinh nghiệm đức tin, chia sẻ niềm vui liên hoan, sinh hoạt, và cùng nhau gặp gỡ Thiên Chúa hằng sống¹²⁹. Điểm lưu ý trong mục vụ giới trẻ mang tính hiệp hành phải có là:

“Khả năng liên kết trong một “hành trình chung”, điều đó bao hàm “sự quý trọng các đặc sủng mà Chúa Thánh Thần ban cho mỗi thành viên trong Giáo hội theo ơn gọi và vai trò của mình, đồng thời sẽ thúc đẩy mọi thành viên tham gia gánh vác trách nhiệm. Với tinh thần này, chúng ta sẽ có thể tiến đến một Giáo hội có nhiều tác nhân tham gia và cùng chia sẻ trách nhiệm, một Giáo hội có khả năng cho thấy được nét phong phú nhờ tính đa dạng, đồng thời chúng ta cũng đón nhận với lòng biết ơn sự đóng góp của các tín hữu giáo dân, nhất là của giới trẻ và nữ giới, cùng sự chung tay góp sức của các người sống đời thánh hiến nam và nữ, của các nhóm, hội đoàn và phong trào. Chúng ta không được gạt bỏ một ai hoặc làm cho một ai có thể muốn xa lánh chúng ta”.

Như thế, mục vụ giới trẻ phải mang tính hiệp hành mang đậm cả nét ý tưởng lẫn thực hành. Ý tưởng là nền tảng đức tin vững chắc của (Kerygma, Kinh Thánh, thần học, giáo lý) để giúp người trẻ xác tín định hướng đời mình và cùng đích đời sống Kitô hữu. Còn thực tại là hiện sinh của người trẻ trên hành trình thực hiện ơn gọi Kitô hữu, để đồng hành với họ trong các môi quan tâm, các nhu cầu, các vấn đề và các tổn thương của họ, để mời gọi họ đạt đến sự trưởng thành toàn diện trong quá trình thăng tiến. Đây là dấu chỉ mang tính hiệp hành giữa Thiên Chúa và con người trong lịch sử cứu độ hướng về cánh chung, giữa Giáo Hội và nhân loại hướng đến sự sống chung hoà bình và hạnh phúc, giữa lý tưởng của ơn gọi Kitô hữu và thực tại của thân phận hiện sinh của người trẻ¹³⁰.

---

¹²⁹ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 203-206, tr. 130-131.

¹³⁰ x. ỦY BAN GIÁO LÝ ĐỨC TIN TRỰC THUỘC HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Người Trẻ Và Xã Hội*, Nxb Tôn Giáo, 2021, tr. 180-181.

2. Xây dựng thông điệp truyền thông để củng cố đức tin và loan báo Tin Mừng

a. Mục vụ giới trẻ và mục vụ gia đình

Mục vụ giới trẻ luôn đối mặt với thách thức lớn ở mọi nơi và mọi thời. Do đó ngoài yếu tố hiệp hành phải có trong mục vụ giới trẻ thì rất cần có sự liên kết chặt chẽ với mục vụ gia đình bởi gia đình phải là nơi đồng hành đầu tiên. Các bậc cha mẹ được nhắc nhở rằng họ không chỉ sinh sản con cái mà còn phải giáo dục chúng, cách riêng giáo dục đời sống đức tin. Nội dung tối thiểu của đức tin mà cha mẹ truyền lại cho con cái là các lời kinh nguyện: kính kính mừng, Lạy Cha, sáng danh, Truyền tin, mười điều răn...Người trẻ cần được tôn trọng sự tự do nhưng cũng cần được đồng hành. Những thời điểm gặp gỡ và chia sẻ trong gia đình được đánh giá cao vì tạo điều kiện cho người trẻ đồng hành với nhau, cảm nghiệm tình huynh đệ, và gần gũi với Giáo Hội hơn nên mục vụ giới trẻ và mục vụ gia đình cần phải phối hợp với nhau¹³¹. “Mục vụ giới trẻ có thể giới thiệu một chương trình sống dựa trên nền tảng Đức Kitô, như xây dựng một ngôi nhà, một gia đình phải đặt trên nền đá (x. Mt 7, 24-25). Đối với phần lớn người trẻ thì ngôi nhà ấy, dự phóng ấy sẽ được xây dựng trên hôn nhân và tình yêu vợ chồng. Vì thế, Mục vụ giới trẻ và Mục vụ gia đình cần phải phối kết với nhau, để bảo đảm sự đồng hành liên tục và thích hợp trong tiến trình ơn gọi”¹³².

Điều quan trọng đối với mục vụ truyền thông cho giới trẻ trong đời sống gia đình đó là giúp họ nhìn nhận vai trò của tôn giáo và đời sống tâm linh trong cuộc sống của họ. Theo mẫu gương người Samari nhân hậu đã làm (Lc 10, 29-37), mỗi người Kitô hữu được mời gọi thực hành lòng yêu mến tha nhân, yêu người thân cận như chính mình (Lv 19, 18), nhất là những người nghèo khổ, cô thế cô thân, những người bị bỏ rơi bên lề xã hội. Đồng hành cùng các bạn trẻ như vậy là giúp các bạn trẻ sống hạnh phúc hơn trong ơn gọi của họ qua việc tìm kiếm và sống các giá trị Chân, Thiện, Mỹ; để giúp họ sống Tin,

---

¹³¹ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S.242, tr. 156.

¹³² ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 242, tr. 156.

Cậy, Mến vào Thiên Chúa và Giáo Hội. Từ đó, các bạn trẻ có thể trở thành những cánh tay nối dài của Thiên Chúa trong việc xoa dịu các vết thương thể lý, xúc dầu thơm cho tinh thần và tâm linh cho những người thân trong gia đình và xã hội¹³³.

b. Mục vụ giới trẻ và mục vụ truyền giáo

Trong Sứ Điệp Ngày Giới Trẻ Thế Giới Năm 2018, Đức Thánh Cha Phanxicô nhắn nhủ các bạn trẻ hãy đi ra. Hãy mở rộng cánh cửa của cuộc sống các bạn. Đức Thánh Cha hy vọng nhiều vào giới trẻ. Ngài nói: “Người trẻ là niềm hy vọng của sứ vụ truyền giáo”¹³⁴.

Trong Tông Huấn *Chúa Kitô Đang Sống*, Đức Thánh Cha cho biết, việc người trẻ trở nên những nhà truyền giáo không chỉ là hành động của sự cho đi mà hơn nữa đó còn là sự đón nhận. Khi đi đến với người khác, người trẻ sẽ vượt qua tính rụt rè để dám thực hiện những cuộc gặp gỡ, thăm viếng. Khi tiếp xúc với những mảnh đời, họ sẽ có được cái nhìn vươn ra khỏi gia đình, khỏi nhóm bạn của mình để có được cái nhìn rộng hơn về cuộc sống. Đồng thời, việc chia sẻ niềm tin của mình cho người khác còn là cơ hội rất tốt để người trẻ được lớn mạnh hơn trong đức tin và trong cảm thức mình thuộc về Giáo Hội Chúa Kitô, một kinh nghiệm về đức tin có thể mở ra cho những suy nghĩ nghiêm túc về ơn gọi¹³⁵. Đức Thánh Cha không nghĩ rằng nên có những khóa đào tạo dài hạn để biến những người trẻ thành những nhà truyền giáo. Nhưng thiết thực hơn cả, ngài mong muốn chúng ta nên giúp người trẻ sống tinh thần truyền giáo ngay trong cuộc sống của mình qua những cuộc gặp gỡ, qua những khả năng, qua những phương tiện gần gũi mình có được, thậm chí, qua những giới hạn của bản thân. Nói cách khác, Đức Thánh Cha mong muốn hãy để người trẻ trở nên những nhà truyền giáo theo cách riêng của mình trong những khuôn mẫu thông

---

¹³³ x. LÊ KINH YẾN, *Giới Trẻ Trưởng Thành Trong Đời Sống Gia Đình*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/gioi-tre-truong-thanh-trong-doi-song-gia-dinh-42320>

¹³⁴ x. NGUYỄN HỮU AN, *Giới Trẻ Dân Thân Truyền Giáo*, <https://gpcantho.com/gioi-tre-dan-than-truyen-giao/>

¹³⁵ x. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 240, tr. 155.

thường của Giáo Hội. Vậy nên, Đức Thánh Cha đề nghị chúng ta hãy đồng hành, khích lệ nhưng đừng cố can thiệp quá vào những hoạt động như thế. Qua đó, Đức Thánh Cha cũng bộc lộ sự tin tưởng vào các người trẻ. Ngài nói: “người trẻ có thể sáng tạo những hình thức truyền giáo mới trong các hoàn cảnh rất đa dạng”. Chẳng hạn, mời một bạn trẻ cùng đi hành hương, hay thăm viếng các gia đình, hoặc gặp gỡ những người bạn đang gặp khó khăn để cùng hiện diện, để lắng nghe và để cảm thông, đặc biệt, với việc quá quen thuộc với các mạng xã hội, họ có thể đem Thiên Chúa, tình huynh đệ, và sự nhiệt thành dấn thân vào tràn ngập các mạng ấy. Sứ điệp Truyền Giáo năm 2018, Đức Thánh Cha từng chia sẻ về mặt hữu ích của nó như sau: “Thế giới số, các mạng xã hội vốn quá phổ biến và luôn sẵn sàng làm tan biến hết mọi biên giới, loại bỏ hết những khoảng cách và giảm thiểu những khác biệt. Mọi thứ đều ở trong tầm với, quá gần gũi và tức thời”. Như thế, qua các mạng xã hội, thế giới trở nên gần gũi, sự tiếp xúc với các vùng ngoại biên trở nên dễ dàng. Do đó, một vùng đất màu mỡ đang cần đến những sáng kiến và sự dấn thân của người trẻ trong việc trao cho nhau ngọn lửa tình yêu của Chúa Kitô, để được soi sáng và sưởi ấm bởi ngọn lửa¹³⁶.

c. Đòi sống nội tâm

Đức Thánh Cha nhận biết có rất nhiều bạn trẻ đang sống đời sống nội tâm giữa một thế giới ồn ào và sôi động của thời đại nên ngài nói trong Tông Huấn:

“Có nhiều người trẻ đã học biết ném hương sự thịnh vượng và sống thân mật với Chúa. Ngày càng có nhiều nhóm tập hợp để tôn thờ Thánh Thể và cầu nguyện dựa trên Lời Chúa. Chúng ta không được xem thường khả năng của người trẻ trong việc cầu nguyện chiêm niệm. Chỉ cần tìm ra cách thức và kiểu mẫu thích hợp để giúp họ dấn thân vào kinh nghiệm quý giá này”¹³⁷.

---

¹³⁶ x. NGUYỄN CHÍ CÔNG, *Mục Vụ Giới Trẻ Theo Tông Huấn Chúa Kitô Đang Sống*,

<https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/muc-vu-gioi-tre-theo-tong-huan-chua-kito-dang-song-40193>

¹³⁷ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 224, tr. 144.

Đây thật sự là một tin vui cho những ai đang đồng hành với người trẻ. Bởi lẽ, thông thường khi nói đến người trẻ, chúng ta sẽ nghĩ ngay đến một không gian với những hoạt động náo nhiệt. Tuy nhiên, theo lời chia sẻ của Cha Phaolô Nguyễn Thái Sơn SJ., đặc trách linh thao cho sinh viên và giới trẻ, trong bài phỏng vấn đăng trên Vatican News ngày 09/12/2019, có khoảng từ 1.000 đến 1.500 số người trẻ tham dự, bao gồm học sinh lớp 12, sinh viên, và giới trẻ. Hoặc như trang thông tin của Cầu nguyện Taizé cho biết, một số đông người trẻ từ khắp nơi trên thế giới được tiếp đón tại Taizé để gặp gỡ nhau và cầu nguyện với nhau, đôi khi có cùng một thời điểm sự quy tụ lên đến hơn 5.000 người. Và còn nhiều con số biết nói khác để cho thấy giữa những vồn vã của xã hội, tự trong sâu thẳm của tâm hồn, người trẻ vẫn yêu thích sự tĩnh lặng, yêu thích đời sống cầu nguyện, người trẻ vẫn khao khát được gặp gỡ Thiên Chúa. Vậy nên, Đức Thánh Cha gợi ý: “chỉ cần tìm ra cách thức và kiểu mẫu thích hợp để giúp họ dần thân vào kinh nghiệm quý giá này”. Theo ý hướng này, thiện nghĩ, nếu chúng ta sử dụng “Ý Lực Sống”, những câu Lời Chúa trích từ bài Tin Mừng Chúa Nhật hàng tuần đã được dệt nhạc và đang được phổ biến trong giáo phận, để giúp người trẻ cầu nguyện, thì đó cũng là cách cầu nguyện cần được nghiên cứu và lan rộng. Theo đó, trong nhiều bối cảnh, giới trẻ Công giáo mong muốn có được một đường lối phụng vụ mới mẻ, đích thực và vui tươi, đem đến cho họ những giờ phút cầu nguyện và những buổi cử hành bí tích có thể lay động đời sống thường ngày. Điều này không phải là thay đổi phụng vụ. Nhưng cần chú ý việc tham dự các cử hành bí tích và Thánh Lễ Chúa Nhật “bị coi là giới luật đạo đức hơn là một cuộc gặp gỡ hân hoan với Chúa Phục Sinh và cộng đồng”. Điều đó làm cho phụng vụ trở nên thiếu sức sống, thiếu hấp dẫn với tâm thức của người trẻ. Do đó, cần phải giáo dục để người trẻ sống cuộc cử hành theo chiều sâu và bước vào sự phong phú của Mầu Nhiệm. Vậy nên, mục vụ giới trẻ cần chú ý và nhấn mạnh tầm quan trọng những thời khắc của năm phụng vụ, đặc biệt là Tuần Thánh, lễ Chúa Thánh Thần hiện xuống, và Giáng Sinh”. Nói cách khác, chúng ta cần giúp người trẻ sống kinh nghiệm niềm vui đức tin trong các cử hành phụng vụ của Giáo Hội.¹³⁸

---

¹³⁸ x. NGUYỄN CHÍ CÔNG, *Mục Vụ Giới Trẻ Theo Tông Huấn Chúa Kitô Đang Sống*, <https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/muc-vu-gioi-tre-theo-tong-huan-chua-kito-dang-song-40193>

d. Việc đạo đức bình dân

Đức Thánh Cha gợi ý đến các việc đạo đức bình dân, nhất là những cuộc hành hương. Ngài cho rằng đây là một dấu hiệu của niềm tin của người trẻ vào Chúa và là một hình thức hấp dẫn người trẻ. Có thể họ cảm thấy không dễ dàng khi tham dự vào các tổ chức Giáo Hội, nhưng họ sẽ không ngại khi được cùng với các tín hữu làm những cuộc hành hương. Trên hành trình, người trẻ “đại chúng” có cơ hội được lắng nghe, được học hỏi với những điều mới mẻ về đức tin Công giáo, đồng thời, được tiếp xúc cách trực tiếp với đời sống đức tin của Dân Chúa. Đức Thánh Cha nhắc chúng ta đừng khinh thường những cách thức ấy, nhưng hãy khuyến khích và thúc đẩy¹³⁹. “*Vì lòng đạo đức bình dân là một cách hợp lệ để sống đức tin và là một biểu hiện của hoạt động truyền giáo tự phát của Dân Chúa*”¹⁴⁰. Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II cũng có cùng tư tưởng đó khi viết trong Tông thư Vicesimus Quintus Annus: “Lòng đạo đức bình dân này không thể bị quên lãng hoặc bị đối xử dửng dưng hoặc khinh chê, bởi vì lòng đạo đức này có nhiều giá trị và lâu nay tự chính mình, lòng đạo đức này diễn tả nền tảng tôn giáo của con người đối với Thiên Chúa”. Do đó, các biểu hiện của lòng đạo đức bình dân là những cách tìm kiếm Chúa cách đơn sơ, có thể thực hiện trong mục vụ giới Trẻ đại chúng¹⁴¹.

Như vậy, đạo đức bình dân tạo ra môi trường cho các tín hữu, nhất là giới trẻ ngày nay gặp gỡ với Chúa Giêsu Kitô. Qua việc Sống đạo đức bình dân giúp chúng ta gần gũi với Thiên Chúa qua việc tôn kính Bí Tích Thánh Thể, kính mến Đức Trinh Nữ Maria và đoàn kết trong cộng đồng, là một hình thức biểu lộ đức tin của Giáo Hội. Nó không chỉ là văn hóa hay thói quen, mà còn là cách giúp người trẻ sống đức tin một cách sống động trong cuộc sống hàng ngày, giúp các bạn trẻ rao giảng Tin Mừng và thực thi bác ái. Đạo đức bình dân luôn luôn là một gia sản lớn của Giáo Hội. Tuy nhiên, cần được thanh tẩy

---

¹³⁹ x. Ibid.,

¹⁴⁰ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 238, tr. 154.

¹⁴¹ x. NGUYỄN CHÍ CÔNG, *Mục Vụ Giới Trẻ Theo Tông Huấn Chúa Kitô Đang Sống*,

<https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/muc-vu-gioi-tre-theo-tong-huan-chua-kito-dang-song-40193>

và hướng dẫn đúng đắn để thể hiện đúng ý nghĩa của nó và phù hợp với hoàn cảnh hiện tại.

3. Đào tạo người trẻ trở thành chứng nhân loan báo Tin Mừng

Người trẻ truyền giáo là một phần quan trọng của sứ mạng của Giáo Hội. Họ là những người trẻ tuổi, đam mê và tận tụy, đang đóng góp vào việc lan tỏa Tin Mừng và tình thương của Chúa Kitô đến mọi góc ngách của thế giới vì thế việc đào tạo người trẻ trở thành chứng nhân loan báo Tin Mừng là việc hết sức cần thiết và cấp bách. Tuy nhiên, theo Tông Huấn Đức Thánh Cha lưu ý:

“Tôi muốn nhắc lại rằng không cần phải làm một khoá đào tạo dài hạn để biến người trẻ thành những nhà truyền giáo. Ngay cả những người yếu kém nhất, bị giới hạn và nhiều thương tổn, cũng có thể là những nhà truyền giáo theo cách riêng của mình, vì điều tốt lành luôn phải được sẻ chia, cho dù nó tồn tại bên cạnh nhiều giới hạn. Một người trẻ đi hành hương để xin Đức Mẹ phù hộ, và mời một người bạn khác cùng đi, chỉ bằng cử chỉ ấy thôi cũng đã là một việc truyền giáo quý giá rồi. Gắn liền với mục vụ giới trẻ đại chúng là sứ mạng truyền giáo phổ quát, vô định, hoạt động này phá vỡ tất cả những khuôn mẫu thông thường của Hội Thánh. Chúng ta hãy đồng hành, khích lệ, nhưng đừng cố can thiệp quá vào những hoạt động như thế”¹⁴².

Như thế, chúng ta cần có nhiều cách thức đồng hành và hướng dẫn trong mục vụ người trẻ để họ có thể thực hiện sứ mạng truyền giáo như: Chia sẻ Chúa Kitô qua cuộc sống của người trẻ là một cuộc sống đạo đức, tốt lành và đáng kính, làm gương cho những người xung quanh. Họ có thể làm việc chăm chỉ, tôn trọng người khác và thể hiện tình thương của Chúa qua hành động hàng ngày. Người trẻ có thể tham gia vào các lớp học, hội thảo, hay các hoạt động xã hội để học hỏi và chia sẻ niềm tin của mình với những người

---

¹⁴² ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 239, tr. 154-155.

khác. Một đặc điểm cần lưu ý nơi người trẻ là việc sử dụng công nghệ và truyền thông xã hội, Internet và truyền thông xã hội là một phần quan trọng của cuộc sống ngày nay. Do đó, người trẻ có thể sử dụng các công cụ này để chia sẻ Tin mừng, viết blog, hoặc tạo nội dung video về đức tin. Bên cạnh đó người trẻ cần tham gia các hoạt động của nhóm trẻ trong Giáo Hội như Đoàn Thanh Thiếu Nhi Thánh Thể, Đoàn Thanh Thiếu Nhi Công Giáo, và các hội đoàn trẻ khác, cung cấp cơ hội cho người trẻ học hỏi, cầu nguyện, và phục vụ cùng nhau. Cũng cần lưu ý tạo ý thức cho người trẻ biết cầu nguyện cho những người đang truyền giáo, cho những người nghèo khó, và cho thế giới hôm nay.

4. Tổ chức các hoạt động trực tuyến tương tác với giới trẻ

Trong kỷ nguyên hiện đại này, con người chúng ta, nhất là các bạn trẻ đang bị bao vây và đôi khi bị tra tấn bởi các thiết bị điện tử máy tính, điện thoại thông minh, Ipad, máy tính bảng và các mạng xã hội như Facebook, Twitter, Instagram, Zalo, Viber, TikTok... Trong Tông Huấn *Chúa Kitô Đang Sống* Đức Thánh Cha Phanxicô nói:

“Thế giới kỹ thuật số đặc trưng cho thế giới đương thời. Thông thường, có rất nhiều người đang triền miên đắm chìm trong thế giới ấy. Giờ đây, vấn đề không chỉ còn là ‘sử dụng’ các công cụ truyền thông, mà là sống trong một nền văn hoá đã được số hoá rộng rãi. Nền văn hoá ấy tác động sâu xa lên khái niệm không gian và thời gian, lên cách nhận thức về bản thân, về tha nhân và về thế giới, lên cách giao tiếp, cách học hỏi, cách tìm hiểu thông tin và cách tương quan với người khác. Cách tiếp cận thực tế có khuynh hướng chú trọng đến nhìn hơn là nghe và đọc sẽ ảnh hưởng đến cách học hỏi cũng như đến sự phát triển của óc phê phán”¹⁴³.

Theo dòng lịch sử, phương tiện mà Giáo Hội sử dụng để thi hành sứ mạng loan báo Tin Mừng đã được hỗ trợ bởi các công nghệ theo từng thời kỳ. Đối với Thánh Phaolô

---

¹⁴³ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 86, tr. 52.

Tông đồ, đó là hệ thống đường sá La Mã. Đối với thời kỳ Cải Cách, đó là máy in. Đối với chúng ta ngày nay, đó là sức mạnh của Internet, thứ đang nằm trong tầm tay của gần như tất cả mọi người. Điều này có được là nhờ công nghệ hiện đại và sự ra đời của các mạng xã hội. Trong bài phát biểu trước Hội đồng Giáo hoàng về truyền thông xã hội vào ngày 27 tháng 6 năm 2015, Đức Giáo hoàng Phanxicô kêu gọi: “Một lực địa kỹ thuật số rộng lớn không chỉ liên quan đến công nghệ mà còn bao gồm những người nam và nữ thực sự với niềm hy vọng, nỗi đau khổ, mối quan tâm và cuộc đi tìm chân thiện mỹ. Bằng niềm hân hoan và hy vọng, chúng ta cần mang Chúa Kitô đến cho họ giống như Mẹ Maria mang Chúa Kitô đến trong tâm hồn của mọi người...Nhiệm vụ của các mục tử là giảng dạy và hướng dẫn các tín hữu để họ đạt đến ơn cứu độ và sự hoàn thiện của bản thân, cũng như của toàn thể gia đình nhân loại. Với sự trợ giúp của các phương tiện truyền thông này, nhiệm vụ của các vị mục tử sẽ đạt hiệu quả hơn. Hơn nữa, các tín hữu phải cố gắng làm cho tinh thần Kitô giáo thấm đượm vào những phương tiện truyền thông này, để chúng có thể hoàn toàn đáp ứng những kỳ vọng lớn lao của nhân loại và đúng theo ý định của Thiên Chúa”. Trong kế hoạch hướng đến tương lai, Giáo Hội phải tham gia vào việc sử dụng công nghệ kỹ thuật số và tổ chức các chương trình hoạt động online nhằm thu hút các tín hữu nhất là người trẻ. Nhưng để thực hiện điều này, Giáo Hội cần sự khôn ngoan và có kế hoạch toàn diện. Nhiệm vụ đi khắp tứ phương thiên hạ của các Kitô hữu sẽ không còn thực hiện bằng cách cuời lừa vào thành Giêrusalem nữa, mà là đi vào những không gian ảo được tạo sẵn thông qua công nghệ kỹ thuật số. Trong nền văn hóa kỹ thuật số hiện nay, cũng như trong mọi thời đại, nhiệm vụ của các Kitô hữu vẫn luôn là loan báo Tin Mừng cho thế giới. Do đó, phải xây dựng các diễn đàn, buổi hội thảo online để mỗi tín hữu, đặc biệt các bạn trẻ có chia sẻ những câu chuyện cụ thể của mình. Qua việc trình bày cách công khai chân lý được mô tả trong Kinh Thánh, những người của thế hệ này cũng như những thế hệ trước, kể lại chân lý về Thiên Chúa theo cách thích hợp của thế hệ mình. Các mạng xã hội cho phép chúng ta giao tiếp với hàng trăm nghìn người chỉ bằng một cú nhấp chuột. Vậy còn nơi nào tốt hơn Facebook, Twitter, Instagram, YouTube v.v... để lan truyền những thông điệp về hy vọng và tình yêu này! Nhiều tổ chức Công giáo đang sử dụng các mạng xã hội để loan báo Tin Mừng. Ví dụ, trang Catholic Online trên Facebook có hơn 35.000 lượt

“thích”, có nghĩa là khi họ đăng tải nội dung trên trang Facebook của họ, tất cả những người thích họ có thể sẽ nhìn thấy nội dung đó trên bản tin của mình. Những người “thích” họ cũng có quyền truy cập dễ dàng hơn vào nội dung của họ trên Facebook và có nhiều khả năng truy cập trang web của họ hơn. Thông qua các mạng xã hội, Giáo Hội Công giáo có tiềm năng loan báo Tin Mừng bằng cách quảng bá sách Công giáo, chuỗi Mân côi, các ảnh tượng, phẩm phục của giáo sĩ, các vật dụng thánh, v.v... Có nhiều người không bao giờ chấp nhận lời mời từ những người bạn Kitô giáo để tham gia vào các việc công ích của giáo xứ hoặc vào các nhóm nhỏ học Kinh thánh. Tuy nhiên, những người này có thể thích truy cập và xem một video với thông điệp Kitô giáo hấp dẫn được đăng tải trên Twitter bởi những người bạn Công giáo. Một người có thể không bao giờ nghĩ về việc tìm đến Giáo Hội để được giúp đỡ trong cơn khủng hoảng của mình, nhưng người đó có thể tìm thấy một nhóm hỗ trợ những người sầu khổ của Giáo Hội khi đang lướt tin tức trên google, hoặc đăng nhập vào blog của một người bạn. Những người bạn cũ có thể chẳng còn gặp mặt với nhau được nữa, thế nhưng một người vẫn có thể dễ dàng liên hệ với một người bạn cũ Kitô giáo thông qua tin nhắn cá nhân trên Facebook, để xin lời cầu nguyện, tư vấn hoặc hướng dẫn tâm linh. Như chúng ta đã biết, Đức Giáo hoàng Bênêdictô XVI là một người ủng hộ các mạng xã hội và ngài là vị Giáo hoàng đầu tiên sở hữu tài khoản cá nhân trên YouTube và Facebook. Ngài ủng hộ việc sử dụng mạng xã hội với mục đích loan báo sứ điệp Tin Mừng cho người trẻ, cũng như cho những ai am tường về công nghệ. Phương tiện này cũng là một công cụ mạnh mẽ cho hàng giáo sĩ. Ngài kết luận: “Các linh mục được mời gọi loan báo Tin Mừng bằng cách sử dụng những tài nguyên nghe - nhìn thuộc thế hệ mới nhất (hình ảnh, video, phim ảnh, blogs, websites), cũng như những phương tiện truyền thống để mời gọi các tín hữu nhất là người trẻ tham gia các buổi thảo luận online theo nhóm, hoặc tổ chức chung của giáo xứ, liên kết các xứ trong hạt, hoặc giáo phận. Điều này có thể mở ra những triển vọng to lớn mới mẻ cho việc đối thoại, loan báo Tin Mừng và dạy giáo lý”¹⁴⁴

---

¹⁴⁴ x. VĂN VIỆT, *Giáo Hội Và Mạng Xã Hội: Ứng Dụng Mạng Xã Hội Vào Sứ Mạng Loan Báo Tin Mừng*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/giao-hoi-va-mang-xa-hoi-ung-dung-mang-xa-hoi-va-su-mang-loan-bao-tin-mung-46786>

5. Xây dựng các nội dung truyền thông sáng tạo và hấp dẫn

Truyền thông xã hội đang ngày càng phát triển mạnh và ảnh hưởng mạnh mẽ tới giới trẻ. Các nền tảng như Facebook, Youtube, Instagram, và Tiktok, Zalo, Viber... đã trở thành không thể thiếu trong cuộc sống của giới trẻ. Như lời Đức Thánh Cha nói trong Tông Huấn:

“Internet và các mạng xã hội đã tạo ra một cách thức mới để truyền thông và thiết lập tương quan, đó là “nơi giới trẻ dành rất nhiều thời gian và gặp gỡ nhau dễ dàng, mặc dù không phải mọi người đều có thể truy cập cùng một cách như nhau, đặc biệt là ở một số vùng trên thế giới”¹⁴⁵

Do đó, tạo ra các nội dung truyền thông sáng tạo và thú vị yếu tố cần thiết nhằm mục đích gây ấn tượng mạnh mẽ, thu hút sự chú ý và tạo sự kết nối với người trẻ trong công tác mục vụ truyền thông cho giới trẻ. Các ý tưởng xây dựng nội dung truyền thông sáng tạo và thú vị thể hiện qua nhiều hình thức khác nhau. Nội dung có thể bao gồm văn bản, hình ảnh, âm thanh, video và các hình thức truyền thông khác như: Hình thức thông tin, sử dụng hình ảnh, video, âm nhạc và văn bản để truyền tải thông điệp tới người trẻ cách sáng tạo, hấp dẫn; xây dựng một câu chuyện độc đáo liên quan đến giá trị cốt lõi của chủ đề giúp người trẻ cảm nhận được sự kết nối và tương tác sâu sắc; tạo ra nội dung hữu ích và thú vị như bài viết, video, podcast hoặc hình ảnh để chia sẻ thông tin, kiến thức và giá trị với người trẻ; sử dụng mạng xã hội để tạo sự tương tác và kích thích người trẻ tham gia, tăng cường giao tiếp qua lại và bàn luận về các chủ đề liên quan đến giới trẻ ngày nay, các vấn đề thời đại, các quan điểm của Giáo Hội về các vấn đề xã hội... Bên cạnh đó có thể tổ chức các sự kiện, triển lãm hoặc hội thảo để tương tác trực tiếp với người trẻ và giới thiệu những ưu tư của Giáo Hội, của giáo dục và của người trẻ... Một số thông điệp truyền thông hay có tính chất sáng tạo và thú vị gần đây chúng ta có thể áp dụng để xây dựng nội dung truyền thông sáng tạo và thú vị cho công tác mục vụ như:

---

¹⁴⁵ ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, S. 87, tr. 52.

Nội dung tương tác trên TikTok. TikTok đã trở thành một nền tảng phổ biến cho nội dung ngắn gọn và sáng tạo. Các tổ chức mục vụ truyền thông hay cá nhân mục vụ truyền thông sử dụng Tik Tok để tạo video vui nhộn, thú vị và thậm chí là thông điệp truyền thông qua các thử thách, nhảy múa và hài hước... tạo ra các thông điệp truyền thông có giá trị.

Triển khai chuyên mục “Ask Me Anything” trên mạng xã hội. Đặt câu hỏi là hình thức độc đáo nhằm gia tăng tương tác qua lại trên mạng xã hội. Ý tưởng này có thể được thực hiện bằng cách mở cửa sự tương tác giữa người làm mục vụ truyền thông và giới trẻ, tạo cơ hội cho các bạn trẻ hỏi bất kỳ câu hỏi nào về đức tin, Giáo Hội, hay chia sẻ những khó khăn của người trẻ...

Chia sẻ nội dung đa phương tiện. Kết hợp các phương tiện như hình ảnh, video và văn bản để tạo nên một thông điệp truyền thông toàn diện và thu hút sự chú ý của nhiều bạn trẻ. Bên cạnh đó trích dẫn Lời Chúa, câu nói hay lời dạy của các thánh, lời nói của Đức Giáo Hoàng, của các chuyên gia và người nổi tiếng nhằm gia tăng tính hấp dẫn, tin tưởng cho thông điệp truyền thông. Lưu ý, mỗi ý tưởng truyền thông cần phải phù hợp với đặc điểm của người trẻ và mục tiêu của mục vụ truyền thông cho giới trẻ để tạo nên sự ấn tượng và tương tác tốt nhất với người trẻ.

Từ những chỉ dẫn trong mục vụ truyền thông hướng người trẻ phát triển toàn diện nêu trên cho chúng ta thấy mình đang sống trong một nền văn hóa kỹ thuật số cao, các phương tiện truyền thông hôm nay rất đa dạng và hiện đại, chúng đem lại cho con người nhiều cơ hội và lợi ích nhưng cũng tác động sâu đậm và chi phối cuộc sống của con người nói chung và giới trẻ nói riêng. Do đó, cách thức tham gia truyền thông trở nên quan trọng và cần thiết để thích ứng và phù hợp với người trẻ đương thời. Hoạt động truyền thông phải tiếp cận bằng ngôn ngữ tình yêu, phương thức tiếp cận phải linh hoạt và sống động, đồng thời mở ra với những nhu cầu của người trẻ trong các lĩnh vực nghệ thuật, du lịch sinh thái, các cuộc quy tụ và thể thao để thu hút giới trẻ. Bên cạnh đó các hoạt động phải mang tính hiệp hành cùng nhau, cùng với Giáo Hội để xây dựng các

thông điệp nhằm củng cố đời sống đức tin và loan báo Tin Mừng qua các phương tiện truyền thông và nội dung truyền thông sáng tạo, hấp dẫn để thu hút người trẻ tham gia và hoạt động. Phương thức mục vụ truyền thông cho người trẻ như thế sẽ đem lại hiệu quả trong việc mục vụ hướng tới sự phát triển toàn diện cho người trẻ hôm nay.

KẾT LUẬN

Truyền thông đóng vai trò quan trọng và có ý nghĩa đặc biệt trong đời sống con người, nhờ truyền thông mọi người có thể truyền tải thông tin cho nhau, nó ảnh hưởng đến cách chúng ta nhận thức về thế giới xung quanh và có thể thay đổi ý thức xã hội trong mọi lĩnh vực, nó cũng tạo nên văn hóa thông tin đa dạng, làm phong phú đời sống con người trong xã hội hôm nay trên mọi phương diện về xã hội, văn hóa, kinh tế, y tế, giáo dục, chính trị và cả tôn giáo. Có thể nói truyền thông không chỉ là một công cụ thông tin, mà còn là một phần không thể thiếu của cuộc sống con người trong xã hội, đặc biệt đối với giới trẻ và công tác mục vụ giới trẻ ngày nay. Sức mạnh của truyền thông nằm ở khả năng lan truyền thông điệp, tạo ảnh hưởng đến ý thức và hành vi của mọi người. Trong thời đại công nghệ số, truyền thông ngày càng phát triển mạnh mẽ và trở nên phổ biến trong mọi lĩnh vực của cuộc sống con người.

Trong đời sống xã hội nói chung và đời sống của giới trẻ nói riêng, truyền thông có vai trò quan trọng trong việc tạo ra môi trường giao tiếp và tương tác giữa các cá nhân, tổ chức và xã hội. Các phương tiện truyền thông cho phép người dùng trao đổi ý kiến, ý tưởng, thông điệp và thông tin qua nhiều kênh khác nhau. Chúng giúp mọi người kết nối với nhau, cùng nhau xây dựng mối quan hệ và cùng nhau giải quyết các vấn đề chung. Những phương tiện truyền thông hiện đại và các diễn đàn, có khả năng lan tỏa thông điệp nhanh chóng và mạnh mẽ. Chúng có khả năng tác động làm thay đổi cả bản chất của xã hội và đời sống tâm lý cũng như luân lý. Việc sử dụng các phương tiện kỹ thuật truyền thông không chỉ mang lại những giá trị tốt đẹp cho con người mà còn đưa đến những nguy cơ tiềm ẩn, rủi ro và thách thức. Tuy nhiên, nó không hoàn toàn tốt hay xấu, mà phụ thuộc vào cách con người sử dụng chúng. Do đó, chúng ta cần tránh chia sẻ những thông điệp làm mất phẩm giá con người và những hình ảnh gây chia rẽ, bất bao dung, làm giảm giá trị tốt đẹp và phẩm giá nhân loại. Thay vào đó dùng các phương tiện truyền thông để phục vụ công ích, thông truyền tinh thần hoà bình và yêu thương trong môi trường mục vụ truyền thông xã hội.

Trong đời sống Giáo Hội, truyền thông là một chủ đề quan trọng và có giá trị đặc biệt trong thời đại hiện nay không chỉ với xã hội mà kể cả Giáo Hội. Từ sau Công đồng Vatican II Giáo Hội đã nhìn nhận những giá trị quan trọng và tốt đẹp của các phương tiện truyền thông, để sử dụng chúng cách phong phú và đa dạng trong các hoạt động mục vụ tông đồ; cũng như trong nhiều lãnh vực khác nhau trong đời sống Giáo Hội. Nó cũng là một phần quan trọng trong đời sống hàng ngày của mỗi Kitô hữu. Nhờ truyền thông người tín hữu có thể dễ dàng lan truyền sứ điệp Tin Mừng đến mọi thành phần, mọi góc ngách thế giới. Việc sử dụng hiệu các phương tiện truyền thông góp phần củng cố đức tin và loan báo Tin mừng của dân Chúa và nhất là trong công tác mục vụ, và mục vụ truyền thông hướng người trẻ tới sự phát triển toàn diện.

Như thế, Truyền thông càng ngày càng có nhiều ảnh hưởng quan trọng đối với cuộc sống con người trong xã hội và ngay cả trong đời sống của Giáo Hội. Các phương tiện truyền thông xã hội hiện nay chính là những yếu tố văn hoá đóng một vai trò nhất định trong lịch sử phát triển của nhân loại, những tiến này góp phần làm cho xã hội loài người được trật tự hơn, tiến bộ hơn. Nếu con người sử dụng các phương tiện truyền thông xã hội một cách hữu ích thì sẽ đóng góp rất nhiều vào việc mở rộng và làm giàu tâm trí con người, cũng như phát triển xã hội và củng cố đời sống tâm linh, bởi hoạt động truyền thông nhất là Internet có tầm ảnh hưởng lớn đối với tôn giáo, cách riêng đối với Giáo Hội Công giáo.

Truyền thông dưới nhãn quan thần học là một khía cạnh liên quan đến việc truyền đạt thông điệp tôn giáo và tương tác giữa con người và Thiên Chúa. Truyền thông khởi đi từ Thiên Chúa Ba Ngôi, là Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần, trong tương quan nội tại, Ba Ngôi tạo nên nguồn gốc, nền tảng và khuôn mẫu cho truyền thông. Trong dòng lịch sử cứu độ Thiên Chúa mạc khải là việc Thiên Chúa truyền thông chính mình Người. Toàn bộ Cựu Ước Thiên Chúa truyền thông chính mình và sứ điệp của Người qua nhiều cách thức, dấu chỉ và biểu tượng khác nhau cho dân. Vào thời Tân Ước ngôn ngữ truyền thông và sự mạc khải của Thiên Chúa được thực hiện qua Thánh Tử là Chúa Giêsu Kitô. Đáng làm trung gian giữa Thiên Chúa và loài người. Nơi Người sứ điệp truyền thông của Thiên Chúa được kiện toàn và trở nên trọn vẹn trong sự hợp nhất với Chúa Thánh Thần.

Giáo Hội được sai đi để tiếp tục việc truyền thông của Thiên Chúa, Giáo Hội là sự hiện diện của Thiên Chúa đang truyền thông giữa mọi người trong thời đại. Do đó việc sử dụng ngôn ngữ và các phương tiện truyền thông để phục vụ cho công cuộc loan báo Tin mừng có tác động sâu sắc đến hoạt động của Giáo Hội. Các phương tiện truyền thông không chỉ là phương thức nối kết mà còn có là phương thức mới mẻ và hiệu quả trong việc giáo dục và loan báo Tin Mừng, nhất là việc mục vụ cho giới trẻ trong thời đại kỹ thuật số. Thế giới Truyền Thông đòi hỏi một cách tiếp cận mới và sâu sắc hơn bắt đầu từ ý định cá nhân của chúng ta cho truyền thông. Nếu truyền thông xã hội là cách chúng ta chia sẻ với nhau, thì điều đó có nghĩa là truyền thông của chúng ta phải mang tính hiệp hành cùng nhau xây dựng thông điệp truyền thông để củng cố đức tin và loan báo Tin Mừng trong đời sống và ngay trong việc mục vụ truyền thông. Như những con người của chúng ta thiêng liêng và tự do, chúng ta được mời gọi thành thành những người bạn đồng hành đáng tin cậy cho người trẻ. Điều này đòi hỏi Giáo Hội và mỗi người trong chúng ta thay đổi lối suy nghĩ của mình từ thái độ thiếu tin tưởng hay chưa xem trọng người trẻ trong thời đại đi đến một khuynh hướng cởi mở để lắng nghe, tin tưởng, tạo cơ hội cho người trẻ hăng say dấn thân như thế sẽ thúc đẩy và mang lại thành quả cao cho tất cả các hình thức hoạt động truyền thông và cách diễn đạt truyền thông qua các phương tiện truyền thông để mục vụ giới trẻ hướng tới sự trưởng thành toàn diện.

Trước thực trạng của truyền thông hiện nay, Giáo Hội Giáo Hội quan tâm và cố võ cho các hoạt động truyền thông mang tính tích cực và tính mục vụ, đồng thời khích lệ các bạn trẻ Công giáo mang đến cho thế giới kỹ thuật số chứng tá đức tin của mình, bằng cách dấn thân đưa vào nền văn hóa của lãnh vực truyền thông mới mẻ này những giá trị của Tin Mừng và cùng nhau xây dựng Nước Trời giữa lòng thế giới hôm nay. Điều này cũng đòi hỏi công tác mục vụ giới trẻ phải liên kết với mục vụ gia đình và mục vụ truyền giáo nhằm xây dựng đời sống thiêng liêng nội tâm cho người trẻ qua đời sống cầu nguyện và các việc đạo đức bình dân, tổ chức các hoạt động truyền thông sáng tạo và thú vị nhắm tương tác với người trẻ trong các hoạt động mục vụ truyền thông hướng tới sự trưởng thành cho giới trẻ hôm nay.

THƯ MỤC

I. TÀI LIỆU NGUỒN

1. CÔNG ĐỒNG VATICANÔ II, *sắc lệnh Inter Mirifica* (4/12/1963), trong *Công Đồng Vaticanô II*, Phân Khoa Thần Học Giáo Hoàng Học Viện Thánh Piô X, Đà Lạt, 1972.
2. ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ, *Tông Huấn Christus Vivit - Chúa Kitô Đang Sống*, dịch giả Giám mục Luy Nguyễn Anh Tuấn, Nxb Tôn Giáo, 2019.

II. KINH THÁNH VÀ HUẤN QUYỀN

1. *Kinh Thánh*, Ấn bản 2012, Nhóm Phiên Dịch Các Giờ Kinh Phụng Vụ, Tôn Giáo, Hà Nội, 2012.
2. *Giáo Lý Hội Thánh Công Giáo*, Ủy ban Kinh Thánh trực thuộc Hội Đồng Giám Mục Việt Nam, Tôn Giáo, Hà Nội, 2012.
3. *Công Đồng Vaticanô II*, bản dịch của Ủy Ban Giáo Lý Đức Tin, thuộc HĐGMVN, 2016.
4. Văn Kiện Tòa Thánh, *Ngày Thế Giới Truyền Thông Xã Hội*, Xuất bản Ủy Ban Giám Mục T.T.X.H, 1972.
5. ANTÔN NGUYỄN VĂN DŨNG, C.SS.R, *Tìm Hiểu Các Văn Kiện Công Đồng Vaticano II*, Học Viện thánh Anphongsô, 2017.
6. ĐGH PHANXICÔ, *Tông Huấn Niềm Vui của Tin Mừng*, dịch giả Nguyễn Văn Trinh, Tôn giáo, Hà Nội, 2014.
7. ĐGH PHANXICÔ, *Tông Huấn Hãy Vui Mừng Hoan Hỷ*, dịch giả, Lm Lê Công Đức, Tôn giáo, Hà Nội, 2018.
8. ĐGH PHANXICÔ, *Thông Điệp Laudato Si, bản dịch Ủy Ban Bác Ái Xã Hội-Caritas Việt Nam, 2015*
9. ĐGH GIOAN PHAOLÔ II, *Thông Điệp Sứ Vụ Đấng Cứu Thế*, Vatican, 1991
10. HỘI ĐỒNG GIÁO HOÀNG VỀ TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI, huấn thị *Aetatis Novae* (22/2/1992), trong *Một Số Giáo Huấn Của Giáo Hội Về Truyền Thông Xã Hội*, biên soạn bởi Nguyễn Thị Ngọc Lan, Lưu hành nội bộ.

11. ĐGH BENEDICTÔ XVI, *Tông Thư Maximum Illud - Về Việc Truyền Bá Đức Tin Trên Khắp Thế Giới*, dịch giả Lm Đaminh Ngô Quang Tuyên.
12. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Thư gửi giới trẻ Việt Nam*, Nxb Tôn Giáo, 2019.
13. HỘI ĐỒNG GIÁO HOÀNG VỀ TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI, *Huấn Thi Communitio Et Progressio, trong Church & Social Communication*, biên tập bởi Franz-Josef Eilers, Logos (Divine Word) Publication, Manila, 1997.
14. ỦY BAN GIÁO LÝ ĐỨC TIN TRỰC THUỘC HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Người Trẻ Và Xã Hội*, Nxb Tôn Giáo, 2021

III. CÁC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. HUBAUT.M.VIVRE AVEC SOI-MEME AVEC LES AUTRE ET AVEC DIEU - *Sống Với Chính Mình, Với Anh Em, Với Thiên Chúa*, dịch giả Trần Thiết, Tôn Giáo, Tp. Hcm, 2008.
2. NGUYỄN VĂN DŨNG - ĐỖ THỊ THU HẰNG, *Truyền Thông Lý Thuyết Và Kỹ Năng Cơ Bản*, Chính Trị Quốc Gia - Sự Thật, Hà Nội, 2012.
3. ĐOÀN THỊ HỒNG THỦY, *Mục Vụ Truyền Thông Trong Giáo Dục Đức Tin Cho Trẻ Em*, Nxb Tôn Giáo, 2019.
4. MAI QUỐC PHONG, *Thần Học Luân Lý Xã Hội - Giáo Huấn Xã Hội Hay Học Thuyết Xã Hội Công Giáo*, Nxb Tôn Giáo, 2022
5. VŨ QUANG HÀ, *Xã Hội Học Đại Cương*, Nxb Đại Học Quốc Gia Hà Nội, 2002
6. TRẦN THỊ THU MAI, *Giáo Trình Tâm Lý Học Người Trưởng Thành*, Nxb Trường Đại Học Sư Phạm TP. HCM, 2013
7. NGUYỄN NHƯ Ý, *Hạn Từ “Truyền Thông”*, Trong *Đại Từ Điển Tiếng Việt*, Đại Học Quốc Gia TP. HCM, năm 2010
8. ARMAND VÀ MICHELE MATTELART, *Lịch Sử Các Lý Thuyết Truyền Thông*, dịch giả Hồ Thị Hoà, Nxb Tri Thức, 2018
9. FRANZ-JOSEP EILERS, *Truyền Thông Trong Mục Vụ Và Truyền Giáo*, 2004

10. ỦY BAN GIÁO LÝ ĐỨC TIN TRỰC THUỘC HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Người Trẻ Và Xã Hội*, Nxb Tôn Giáo, 2021
11. G. EMERY, *Thiên Chúa Ba Ngôi*, dịch giả Nguyễn Đình Giáo, Nxb Đồng Nai, 2020
12. NGUYỄN THỊ HUYỀN TRANG, *Truyền Thông Và Giáo Dục Đức Tin Cho Giới Trẻ*, Nxb Tôn Giáo, 2019.
13. BAN TỪ VỤNG CÔNG GIÁO, *Từ Điển Công Giáo*, Tôn Giáo, Tp. Hcm, 2011.
14. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Từ Điển Công Giáo-500 Mục Từ*, Ủy Ban Giáo Lý Đức Tin - Ban Từ Vụng Công Giáo, Tôn Giáo, Tp. Hcm, 2011.
15. BỘ CÁC HỘI DÒNG ĐỜI SỐNG THÁNH HIẾN VÀ CÁC TU ĐOÀN TÔNG ĐỒ, *Hồng Ân Trung Tín Và Niềm Vui Kiên Trì*, chuyển ngữ Marie Ange O.C.D, Đan Viện Cát Minh, 2022.
16. NGUYỄN NHƯ Ý - NGUYỄN VĂN KHANG - VŨ QUANG HÀO - PHẠM XUÂN THÀNH, *Đại Từ Điển Tiếng Việt*, Đại Học Quốc Gia, Tp. Hcm, 2010.
17. MỘT NHÓM GIÁO SƯ, *Từ điển La - Việt - Pháp*, Tủ Sách Ra Khơi Sài Gòn, 1960.
18. VIỆN NGÔN NGỮ HỌC, *Từ Điển Tiếng Việt*, chủ biên Hoàng Phê, Đà Nẵng, Hà Nội, 1995.
19. HỘI ĐỒNG GIÁO LÝ VIỆT NAM “*Hướng Dẫn Giáo Dục Đức Tin Cho Giới Trẻ*”, Tuyên Bố Giáo Lý số 36, Tháng 07/2018.
20. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp Thông*, số 29-30, TP. HCM, 2005
21. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp Thông*, số 65, TP. HCM, 2011.
22. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp Thông*, số 106, TP. HCM, 2018.
23. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp Thông*, số 117, TP. HCM, 2020.
24. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Hiệp Thông*, số 124, TP. HCM, 2021.
25. TRUNG TÂM HỌC VẤN ĐA MINH, *Thời Sự Thần Học Tuổi Trẻ*, Số 80, Tp. HCM, 2018.
26. ĐỨC CHA GIUSE VŨ DUY THỐNG, “*Giáo Dục Đức Tin Cho Giới Trẻ Trong Thời Đại Số*”, Tạp chí Công giáo Việt Nam, Số 42, Tháng 07/2019.

27. FRANZ JOSEF EILERS, *Communicating Between Cultures*, ROMA, 1990.
28. FRANZ JOSEF EILERS, *Church And Social Communication*, Logos, Manila, 1997.
29. FRANZ JOSEF EILERS, *Communicating In Ministry And Mission*, Logos, Manila, 2004.
30. CLIFFORD CHRISTIANS AND MICHAEL TRABER, *Communication Ethics And Universal Values*, Sage, London, 1997.
31. ELIZABETH REARDON, “*The Role Of Social Media In Youth Ministry And Catechesis*”, Catholic News Agency, March 2020.
32. GABRIELLE S. A. HOSEIN, “*Educating Young People In Justice And Peace: A Catholic Social Teaching Perspective*”, Caribbean Curriculum, Vol. 24, 2017.
33. KATHRYN M. LOHRE, “*Social Media And The Catholic Church: Challenges And Opportunities*”, Theological Education, Vol. 52, No. 1, 2018.
34. GIOAN PHAOLÔ II, Sứ điệp “*Ngày truyền thông thế giới lần thứ 34*” (24/01/2000), trong Một số giáo huấn của Giáo Hội về truyền thông xã hội, biên soạn bởi Nguyễn Thị Ngọc Lan, lưu hành nội bộ.
35. GIOAN PHAOLÔ II, Sứ điệp “*Ngày truyền thông thế giới lần thứ 35*” (24/01/2001), trong Một số giáo huấn của Giáo Hội về truyền thông xã hội, biên soạn bởi Nguyễn Thị Ngọc Lan, lưu hành nội bộ.
36. GIOAN PHAOLÔ II, Sứ điệp “*Ngày truyền thông thế giới lần thứ 36*” (24/01/2002), trong Một số giáo huấn của Giáo Hội về truyền thông xã hội, biên soạn bởi Nguyễn Thị Ngọc Lan, lưu hành nội bộ.
37. GIOAN PHAOLÔ II, Sứ điệp “*Ngày truyền thông thế giới lần thứ 37*” (24/01/2003), trong Một số giáo huấn của Giáo Hội về truyền thông xã hội, biên soạn bởi Nguyễn Thị Ngọc Lan, lưu hành nội bộ.
38. GIOAN PHAOLÔ II, Sứ điệp “*Ngày truyền thông thế giới lần thứ 38*” (24/01/2004), trong Một số giáo huấn của Giáo Hội về truyền thông xã hội, biên soạn bởi Nguyễn Thị Ngọc Lan, lưu hành nội bộ.

39. GIOAN PHAOLÔ II, Sứ điệp “*Ngày truyền thông thế giới lần thứ 39*” (24/01/2005), trong Một số giáo huấn của Giáo Hội về truyền thông xã hội, biên soạn bởi Nguyễn Thị Ngọc Lan, lưu hành nội bộ.
40. GIOAN PHAOLÔ II, Sứ điệp “*Ngày truyền thông thế giới lần thứ 40*” (24/01/2006), trong Một số giáo huấn của Giáo Hội về truyền thông xã hội, biên soạn bởi Nguyễn Thị Ngọc Lan, lưu hành nội bộ.
41. GIOAN PHAOLÔ II, Sứ điệp “*Ngày truyền thông thế giới lần thứ 43*” (24/01/2009), trong Một số giáo huấn của Giáo Hội về truyền thông xã hội, biên soạn bởi Nguyễn Thị Ngọc Lan, lưu hành nội bộ.
42. GIOAN PHAOLÔ II, *Luong Tâm Nhân Loại*, dịch giả Nguyễn Hữu Thi, 2006.

III. NGUỒN INTERNET

1. ĐGH PHANXICÔ, Sứ điệp “*Ngày Truyền Thông Thế Giới Lần Thứ 57*” (24/01/2023), chuyên ngữ Hữu Vi và Minh Đức, trong <https://tgpsaigon.net/bai-viet/su-diep-cua-duc-giao-hoang-phanxico-nhan-ngay-the-gioi-truyen-thong-xa-hoi-lan-thu-57-68156>.
2. ĐGH PHANXICÔ, Sứ điệp “*Ngày Truyền Thông Thế Giới Lần Thứ 57*”, (23/01/2021), <https://www.vaticannews.va/vi/pope/news/2021-01/dtc-phanxico-su-diep-ngay-the-gioi-truyen-thong-xa-hoi-55.html>.
3. ĐGH BENEDICT XVI, Sứ điệp “*Ngày Truyền Thông Thế Giới Lần thứ 46*”, (20/05/2012), <https://catechesis.net/su-diep-ngay-the-gioi-truyen-thong-cua-dgh-benedict-xvi-nam-2012/>
4. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Trưởng Thành Nhân Bản – Trưởng Thành Kitô Giáo*, <https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/truong-thanh-nhan-ban-truong-thanh-kito-huu-40219>
5. PHẠM MINH TRIỀU, *Truyền Giáo Trong Truyền Thông Xã Hội: Những Thách Thức Cho Giáo Hội Tại Á Châu*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/truyen-giao-trong-truyen-thong-xa-hoi-nhung-thach-thuc-cho-giao-hoi-tai-a-chau-60819>

6. NGUYỄN VĂN KHẨM, *Người Trẻ Và Thế Giới Áo*,
<https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/nguoi-tre-va-the-gioi-ao-48911>
7. PHÊRÔ NGUYỄN VĂN ĐỆ, *Giới Trẻ Và Truyền Thông Công Giáo*,
<https://gpcantho.com/gioi-tre-va-truyen-thong-cong-giao/>
8. NGUYỄN PHƯƠNG, *Những Hệ Lụy Khi Tin Giả Phát Tán*,
<https://vnexpress.net/nhung-he-luy-khi-tin-gia-phan-tan-4665859.html>
9. TRẦN CAO KHẢI, *Người Kitô Hữu Trước Vấn Nạn Tham Gia Mạng Xã Hội*,
<https://tgpsaigon.net/bai-viet/nguoi-kito-huu-truoc-van-nan-tham-gia-mang-xa-hoi-68726>
10. NGỌC LAN, *Định Hướng Cho Hoạt Động Truyền Thông Công Giáo Tại Việt Nam*, <https://communication-theology.com/bai-viet/truyen-thong-truyen-giao/dinh-huong-cho-hoat-dong-truyen-thong-cong-giao-tai-viet-nam>
11. NGUYỄN THANH NGỰ, *Ảnh Hưởng Của Truyền Thông Với Việc Giáo Dục Gia Đình Kitô Giáo*, <https://www.giaophanhatinh.org/anh-huong-cua-truyen-thong-voi-viec-giao-duc-gia-dinh-kito-giao.htdiocese>
12. ĐGH GIOAN PHAO LÔ II, *Hội Thánh Tông Huấn Giáo Hội Tại Á Châu*,
<https://tgpsaigon.net/bai-viet/hoi-thanh-tong-huan-giao-hoi-tai-a-chau-chuong-7-60698>
13. VŨ VĂN AN, *Năm Mươi Năm Inter Mirifica*,
www.vietcatholicnews.net/News/Html/119438.htm
14. TRUNG TÂM MỤC VỤ TỔNG GIÁO PHẬN TP. HCM, *Truyền Thông Công Giáo Việt Nam: Cơ Hội Hay Thách Thức*, <http://ttmucvusaigon.org/tai-lieu/truyen-thong-cong-giao-viet-nam--co-hoi-hay-thach-do-/>
15. VĂN YÊN, *Tóm Tắt Nội Dung Tông Huấn*, <https://giaoxuchauson.com/muc-vu/tom-tat-tong-huan-christus-vivit-duc-kito-hang-song-911.html>
16. PHẠM ĐÌNH NGỌC, *Đức Kitô Đang Sống Với Người Trẻ*,
<https://dongten.net/duc-kito-dang-song-voi-nguoi-tre/>

17. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Gợi Ý Phương Pháp Làm Mục Vụ Giới Trẻ Theo Tông Huấn Christus Vivit*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/goi-y-phuong-phap-lam-muc-vu-gioi-tre-theo-tong-huan-christus-vivit>
18. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Nhãn Quan Giáo Hội Về Giới Trẻ Trong Thế Giới Hôm Nay*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/nhan-quan-giao-hoi-ve-gioi-tre-trong-the-gioi-hom-nay-40454>
19. HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM, *Thinh Lặng Để Truyền Thông*, <https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/thinh-lang-de-truyen-thong-18601>
20. NGUYỄN ĐỨC THÔNG, *Mục Vụ Giới Trẻ Theo Hướng Dẫn Của Đức Thánh Cha Phanxicô*, <https://giaoxuthienan.net/muc-vu-gioi-tre-theo-huong-dan-cua-duc-thanh-cha-phanxico/>
21. VŨ VĂN THIÊN, *Nên Thánh Đối Với Giới Trẻ*, <https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/nen-thanh-doi-voi-gioi-tre-39705>
22. HUỖNH VĂN SĨ, *Đông Hành Nhưng Dừng Hành Giới Trẻ Thời @*, <https://gpquinhon.org/q/thuong-huan/dong-hanh-nhung-dung-hanh-gioi-tre-thoi-a-2178.html>
23. TRẦN NGỌC, *Đức Giáo Hoàng: “Thế Thao Là Nơi Hiệp Nhất Và Gặp Gỡ”*, <https://www.cgvdt.vn/cong-giao-the-gioi/uc-giao-hoang-the-thao-la-noi-hiep-nhat-va-gap-go>
24. NGUYỄN THÁI HỢP, *Tương Quan Giữa Con Người Với Môi Trường*, <https://tgpsaigon.net/bai-viet/tuong-quan-giua-con-nguoi-voi-moi-truong-29306>
25. VĂN CƯỜNG, *Điểm Sách - Tinh Hiệp Hành Trong Đời Sống Và Sứ Vụ Của Hội Thánh*, <https://www.vaticannews.va/vi/church/news/2022-03/tinh-hiep-hanh-trong-doi-song-va-su-vu-cua-hoi-thanh.html>
26. VI HỮU, *Hiệp Hành Và Liên Kết Trong Truyền Thông*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/hiep-hanh-va-lien-ket-trong-truyen-thong-46266>

27. LÊ KINH YẾN, *Giới Trẻ Trưởng Thành Trong Đời Sống Gia Đình*,
<https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/gioi-tre-truong-thanh-trong-doi-song-gia-dinh-42320>
28. NGUYỄN HỮU AN, *Giới Trẻ Dân Thân Truyền Giáo*,
<https://gpcantho.com/gioi-tre-dan-than-truyen-giao/>
29. VĂN VIỆT, *Giáo Hội Và Mạng Xã Hội: Ứng Dụng Mạng Xã Hội Vào Sự Mạng Loan Báo Tin Mừng*, <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/giao-hoi-va-mang-xa-hoi-ung-dung-mang-xa-hoi-vao-su-mang-loan-bao-tin-mung-46786>
30. TẠ DUY TUYỀN, *Văn Hóa Zapping Ảnh Hưởng Tới Hôn Nhân*,
<https://daminhtamhiep.net/2015/09/van-hoa-zapping-anh-huong-toi-hon-nhan/>